

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

18 Ιουλίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 124

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4818

- α) Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία διατάξεων των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/2455, (ΕΕ) 2019/1995 και (ΕΕ) 2018/1910 όσον αφορά υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως και σχετικές ρυθμίσεις - β) Τροποποιήσεις του ν. 4649/2019 «Πρόγραμμα παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων» (Α' 206), βάσει της υπό στοιχεία C(2021) 2545/9.4.2021 (2021/N) εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παράταση του προγράμματος «ΗΡΑΚΛΗΣ» - γ) Διατάξεις για τη ρύθμιση οφειλών και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας - Τροποποιήσεις του ν. 4738/2020 και λοιπές διατάξεις - δ) Λοιπές επείγουσες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

**ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ
ΑΡΘΡΩΝ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2017/2455, (ΕΕ) 2019/1995 και
(ΕΕ) 2018/1910 ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ**

ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ

Άρθρο 1

Ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες - Προσθήκη άρθρου 5α στον Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 1

της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Μετά το άρθρο 5 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας ΦΠΑ), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2859/2000 (Α΄ 248), προστίθεται άρθρο 5α, ως εξής:

«Άρθρο 5α

Ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες

1. Για τους σκοπούς εφαρμογής του Κώδικα, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) Ως «ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών» νοούνται οι παραδόσεις αγαθών που απο- στέλλονται ή μεταφέρονται από τον προμηθευτή ή από πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που ο προμηθευτής παρεμβαίνει έμμεσα στην αποστολή ή τη μεταφορά των αγαθών, από κράτος μέλος άλλο από εκείνο της άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

αα) η παράδοση αγαθών πραγματοποιείται για πρόσωπο υποκείμενο στον φόρο ή νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στον φόρο, τα οποία δεν θεωρείται ότι πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, σύμφωνα είτε με την

παρ. 2 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 11 είτε με αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν σε άλλο κράτος μέλος, ή για οποιοδήποτε άλλο μη υποκείμενο στον φόρο πρόσωπο και,

ββ) τα παραδιδόμενα αγαθά δεν είναι καινούργια μεταφορικά μέσα ούτε αγαθά που παραδίδονται έπειτα από συναρμολόγηση ή εγκατάσταση, με ή χωρίς δοκιμή λειτουργίας, από τον προμηθευτή ή για λογαριασμό του.

β) Ως «εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες», νοούνται οι παραδόσεις αγαθών που αποστέλλονται ή μεταφέρονται από τον προμηθευτή ή από πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που ο προμηθευτής παρεμβαίνει έμμεσα στην αποστολή ή τη μεταφορά των αγαθών, από τρίτο έδαφος ή τρίτη χώρα, προς πελάτη σε κράτος μέλος, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

αα) η παράδοση αγαθών πραγματοποιείται για πρόσωπο υποκείμενο στον φόρο ή νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στον φόρο, τα οποία δεν θεωρείται ότι πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, σύμφωνα είτε με την παρ. 2 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 11 είτε με αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν σε άλλο κράτος μέλος, ή για οποιοδήποτε άλλο μη υποκείμενο στον φόρο πρόσωπο και,

ββ) τα παραδιδόμενα αγαθά δεν είναι καινούργια μεταφορικά μέσα ούτε αγαθά που παραδίδονται έπειτα από συναρμολόγηση ή εγκατάσταση, με ή χωρίς δοκιμή λειτουργίας, από τον προμηθευτή ή για λογαριασμό του.».

Άρθρο 2

Υποκείμενοι στον φόρο που διευκολύνουν ορισμένες παραδόσεις αγαθών μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής - Προσθήκη άρθρου 5β στον Κώδικα ΦΠΑ

(άρθρο 2 παρ. 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Στον Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται άρθρο 5β, ως εξής:

«Άρθρο 5β

Υποκείμενοι στον φόρο που διευκολύνουν ορισμένες παραδόσεις αγαθών μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής

1. Όταν υποκείμενος στον φόρο διευκολύνει, μέσω της χρήσης ηλεκτρονικής διεπαφής, όπως αγοράς, πλατφόρμας, διαδικτυακής πύλης ή παρόμοιων μέσων, τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών εισαγόμενων από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες σε δέματα με εσωτερική αξία που δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ, τότε θεωρείται ότι ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο έχει παραλάβει και παραδώσει αυτά τα αγαθά.

2. Όταν υποκείμενος στον φόρο διευκολύνει, μέσω της χρήσης ηλεκτρονικής διεπαφής, όπως αγοράς, πλατφόρμας, διαδικτυακής πύλης ή παρόμοιων μέσων, την παράδοση αγαθών, προς άλλο κράτος μέλος, ή εντός της χώρας, από υποκείμενο στον φόρο μη εγκατεστημένο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς μη υποκείμενο στον φόρο, τότε θεωρείται ότι ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο έχει παραλάβει και παραδώσει αυτά τα αγαθά.».

Άρθρο 3

Τόπος παράδοσης στις ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και στις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες - Τροποποίηση του άρθρου 13

του Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 3 και 4

της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455, άρθρο 1 παρ. 2

της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1910 και άρθρο 1

παρ. 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1995)

1. Η παρ. 5 του άρθρου 13 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ο τόπος παράδοσης στις ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών:

α) είναι το εσωτερικό της Χώρας, εφόσον κατά τον χρόνο άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη, τα αγαθά βρίσκονται στο εσωτερικό της χώρας,

β) δεν είναι το εσωτερικό της Χώρας, εφόσον κατά τον χρόνο άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη, τα αγαθά δεν βρίσκονται στο εσωτερικό της Χώρας.».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 13 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ο τόπος παράδοσης στις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες:

α) είναι το εσωτερικό της Χώρας, στην περίπτωση κατά την οποία τα αγαθά εισάγονται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη, εφόσον κατά τον χρόνο άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη τα αγαθά βρίσκονται στο εσωτερικό της Χώρας,

β) δεν είναι το εσωτερικό της Χώρας, στην περίπτωση κατά την οποία τα αγαθά εισάγονται στη Χώρα μας και ο τόπος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη είναι σε διαφορετικό κράτος μέλος,

γ) είναι το εσωτερικό της Χώρας, στην περίπτωση κατά την οποία ο τόπος εισαγωγής και ο τόπος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη βρίσκονται στο εσωτερικό της Χώρας και ο ΦΠΑ επί των εν λόγω αγαθών δηλώνεται δυνάμει του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 47δ ή αντίστοιχου καθεστώτος που εφαρμόζεται σε άλλο κράτος μέλος.».

3. Στο τέλος της παρ. 6α του άρθρου 13 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που καλύπτονται από το άρθρο 5β».

4. Στο άρθρο 13 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται παρ. 6β ως εξής:

«6 β. Όταν υποκείμενος στον φόρο θεωρείται ότι έχει παραλάβει και παραδώσει αγαθά σύμφωνα με το άρθρο 5β, η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών αποδίδεται στην παράδοση που πραγματοποιείται από τον εν λόγω υποκείμενο στον φόρο.».

Άρθρο 4

Όριο για υποκειμένους στον φόρο που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών

και διασυνοριακές παροχές τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών

και ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών προς μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα - Τροποποίηση του άρθρου 14 και προσθήκη άρθρου 14α στον Κώδικα ΦΠΑ - (άρθρο 2 παρ. 6 και 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

1. Οι περ. β', γ' και δ' της παρ. 13 του άρθρου 14 του Κώδικα ΦΠΑ καταργούνται.

2. Μετά το άρθρο 14 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται άρθρο 14α ως εξής:

«Άρθρο 14α

Όριο για υποκειμένους στον φόρο

που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές

εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών

και διασυνοριακές παροχές τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών

και ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών προς μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα

1. Κατά παρέκκλιση της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 13 και της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 14, ο τόπος παράδοσης των αγαθών και ο τόπος παροχής των υπηρεσιών είναι το εσωτερικό της Χώρας, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο παρέχων τις υπηρεσίες ή παραδίδων τα αγαθά έχει την εγκατάστασή του ή, ελλείψει εγκατάστασης, τη μόνιμη κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του στο εσωτερικό της Χώρας και όχι και εντός άλλου κράτους μέλους,

β) οι υπηρεσίες παρέχονται σε μη υποκείμενους στον φόρο που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν τη μόνιμη κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή τα αγαθά αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος,

γ) το συνολικό ποσό, χωρίς ΦΠΑ, των πράξεων που αναφέρονται στην περ. β) δεν υπερβαίνει κατά τη διάρκεια του εκάστοτε τρέχοντος ημερολογιακού έτους το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ούτε υπερέβη το ποσό αυτό κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.

Αν οι πράξεις έχουν πραγματοποιηθεί σε άλλα νομίσματα, για τον υπολογισμό του ποσού σε ευρώ, λαμβάνεται υπόψη η συναλλαγματική ισοτιμία που έχει δη- μοσιευθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις 5 Δεκεμβρίου 2017.

Αν κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, το συνολικό ποσό, χωρίς ΦΠΑ των ανωτέρω πράξεων υπερ- βεί το όριο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, από το εν λόγω χρονικό σημείο εφαρμόζονται η περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 13 και η υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 14.

2. Οι υποκείμενοι στον φόρο που καλύπτονται από την παρ. 1, οι οποίοι διενεργούν ενδοκοινοτικές εξ απο- στάσεως πωλήσεις αγαθών, τα οποία κατά τον χρόνο αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς βρίσκονται στο εσωτερικό της χώρας, ή οι οποίοι παρέχουν τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές και ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες, έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν τον τόπο παράδοσης των αγαθών και παροχής των υπηρεσιών τους σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 13 και την υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 14, αντίστοιχα.

Η επιλογή αυτή γίνεται με υποβολή δήλωσης, η οποία ισχύει τουλάχιστον για δύο (2) ημερολογιακά έτη, μετά την πάροδο των οποίων μπορεί να ανακληθεί. Η ανάκληση ισχύει από το επόμενο ημερολογιακό έτος.

3. Κατά παρέκκλιση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 13 και της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 14, ο τόπος παράδοσης των ενδοκοινοτικών εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών και ο τόπος παροχής των τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών και ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών, δεν είναι το εσωτερικό της χώρας, εφόσον ο υποκείμενος στον φόρο παρέχων τις υπηρεσίες ή παραδίδων τα αγαθά που είναι εγκατεστημένος ή, ελλείψει εγκατάστασης, έχει τη μόνιμη κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του σε άλλο κράτος μέλος πληροί στο κράτος μέλος αυτό προϋποθέσεις ανάλογες αυτών που ορίζονται στην παρ. 1, εκτός αν ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο επιλέξει τον καθορισμό του τόπου παράδοσης των αγαθών και παροχής των υπηρεσιών του σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 13 και την υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 14, αντίστοιχα.

4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ρυθμίζονται η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 5

Χρόνος γένεσης φορολογικής υποχρέωσης και απαιτητό του φόρου για την εφαρμογή του άρθρου 5β Κώδικα ΦΠΑ - Τροποποίηση των άρθρων 16 και 22 του Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 1 παρ. 2 και 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1995)

1. Στο άρθρο 16 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται παρ. 3α ως εξής:

«3α. Κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 2 στις περιπτώσεις που υποκείμενος στον φόρο θεωρείται ότι έχει λάβει και παραδώσει αγαθά σύμφωνα με το άρθρο 5β, η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος γίνεται απαιτητός, τόσο για την παράδοση των αγαθών στον εν λόγω υποκείμενο στον φόρο, όσο και για την παράδοση των αγαθών από τον εν λόγω υποκείμενο στον φόρο, κατά τον χρόνο αποδοχής της πληρωμής. Ως χρόνος αποδοχής της πληρωμής νοείται ο χρόνος κατά τον οποίο η επιβεβαίωση πληρωμής, το μήνυμα για έγκριση πληρωμής ή η ανάληψη υποχρέωσης πληρωμής από τον λήπτη λαμβάνεται από τον προμηθευτή που παραδίδει αγαθά μέσω της ηλεκτρονικής διεπαφής ή για λογαριασμό του, ανεξαρτήτως του χρόνου που πραγματοποιήθηκε η πραγματική καταβολή των χρημάτων, ανάλογα με το ποιο είναι προγενέστερο.».

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται περ. λε) ως εξής:

«λε) η θεωρούμενη ως παράδοση αγαθών στον υποκείμενο στον φόρο ο οποίος θεωρείται ότι έχει παραλάβει και παραδώσει αγαθά, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5β.».

Άρθρο 6

Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών στο πλαίσιο εφαρμογής ειδικού καθεστώτος εισαγωγής και δικαίωμα έκπτωσης του φόρου σε περίπτωση ένταξης σε αντίστοιχα

των άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα ΦΠΑ ειδικά καθεστώτα άλλων κρατών μελών - Συμπλήρωση του άρθρου 23 και τροποποίηση του άρθρου 30 του Κώδικα ΦΠΑ

(άρθρο 2 παρ. 9, 20, 28 και 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 και άρθρο 1 παρ. 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1995)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 23 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται περ. στ) ως εξής:

«στ) η εισαγωγή αγαθών, όταν εφαρμόζεται το ειδικό καθεστώς εισαγωγής του άρθρου 47δ ή αντίστοιχο ειδικό καθεστώς άλλου κράτους μέλους. Η απαλλαγή κατά την εισαγωγή χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι έγκυρος ατομικός αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ του προμηθευτή ή του μεσάζοντος που ενεργεί για λογαριασμό του, όπως έχει χορηγηθεί για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος δυνάμει των περ. α' ή γ' της παρ. 6 του άρθρου 47δ ή αντίστοιχων διατάξεων που ισχύουν σε άλλα κράτη μέλη, έχει δηλωθεί το αργότερο κατά την υποβολή της διασάφησης εισαγωγής στην αρμόδια τε- λωνειακή αρχή εισαγωγής.».

2. Η παρ. 1α του άρθρου 30 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Δικαίωμα έκπτωσης δεν παρέχεται για εισροές που αφορούν σε πράξεις που πραγματοποιούνται από υποκείμενους στον φόρο που εντάσσονται σε αντίστοιχα των άρθρων 47β, 47γ και 47δ ειδικά καθεστώτα των άλλων κρατών μελών.

Ειδικότερα:

α) Στην περίπτωση υποκειμένων που εντάσσονται στο αντίστοιχο του άρθρου 47β ειδικό καθεστώς άλλου κράτους μέλους, ο ΦΠΑ των εν λόγω εισροών επιστρέφεται, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 34 και χωρίς να απαιτείται η πλήρωση του όρου περί αμοιβαιότητας που περιλαμβάνεται στην παρούσα. Κατ' εξαίρεση, εάν ο εν λόγω υποκείμενος απαιτείται να διαθέτει ΑΦΜ / ΦΠΑ στην Ελλάδα για δραστηριότητες μη υπαγόμενες στο αντίστοιχο του άρθρου 47β ειδικό καθεστώς άλλου κράτους μέλους, τότε παρέχεται σε αυτόν δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που κατέβαλε στην Ελλάδα και αφορά στις φορολογητέες δραστηριότητές του, που υπάγονται στο εν λόγω αντίστοιχο καθεστώς. Το δικαίωμα έκπτωσης του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με τη δήλωση ΦΠΑ, που υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38.

β) Στην περίπτωση υποκειμένων που εντάσσονται στο αντίστοιχο του άρθρου 47γ ειδικό καθεστώς άλλου κράτους μέλους, ο ΦΠΑ των εν λόγω εισροών επιστρέφεται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34 και χωρίς την πλήρωση των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παρούσα. Κατ' εξαίρεση, εάν ο εν λόγω υποκείμενος απαιτείται να διαθέτει ΑΦΜ/ΦΠΑ στην Ελλάδα για δραστηριότητες μη υπαγόμενες στο αντίστοιχο του άρθρου 47γ ειδικό καθεστώς άλλου κράτους μέλους, τότε παρέχεται σε αυτόν δικαίωμα

έκπτωσης του φόρου εισροών που κατέβαλε στην Ελλάδα και αφορά στις φορολογητέες δραστηρι- ότητές του που υπάγονται στο εν λόγω καθεστώς. Το δικαίωμα έκπτωσης του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με τη δήλωση ΦΠΑ, που υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38.

γ) Στην περίπτωση υποκειμένων που εντάσσονται στο αντίστοιχο του άρθρου 47δ ειδικό καθεστώς σε άλλο κράτος μέλος, ο ΦΠΑ των εν λόγω εισροών επιστρέφεται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34 και χωρίς την πλήρωση των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παρούσα, καθώς και σύμφωνα με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου και χωρίς να απαιτείται η πλήρωση του όρου περί αμοιβαιότητας που περιλαμβάνεται στην παρούσα. Κατ' εξαίρεση, εάν ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο απαιτείται να διαθέτει ΑΦΜ/ΦΠΑ στην Ελλάδα για δραστηριότητες μη υπαγόμενες στο αντίστοιχο του άρθρου 47δ ειδικό καθεστώς άλλου κράτους μέλους, τότε παρέχεται σε αυτόν δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που κατέβαλε στην Ελλάδα και αφορά στις φορολογητέες δραστηριότητές του, που υπάγονται στο εν λόγω καθεστώς. Το δικαίωμα έκπτωσης του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με τη δήλωση ΦΠΑ, που υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38.».

3. Η περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 30 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) για τις πράξεις που απαλλάσσονται από τον φόρο, σύμφωνα με την περ. λε) της παρ. 1 του άρθρου 22 και τα άρθρα 24, 25, 26, 27 και 28.».

Άρθρο 7

Υποχρέωση καταχωρήσεων από υποκειμένους που διευκολύνουν μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής ορισμένες παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών - Συμπλήρωση

άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Στο άρθρο 36 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται παρ. 5δ. ως εξής:

«5δ. Όταν υποκείμενος στον φόρο διευκολύνει, μέσω της χρήσης ηλεκτρονικής διεπαφής, όπως αγοράς, πλατφόρμας, διαδικτυακής πύλης ή παρόμοιων μέσων, την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε μη υποκείμενο στον φόρο εντός της Ένωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ', ο υποκείμενος στον φόρο, ο οποίος διευκολύνει την παράδοση

των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών υποχρεούνται να τηρεί καταχωρήσεις των εν λόγω πράξεων. Οι εν λόγω καταχωρήσεις είναι αρκετά λεπτομερείς, ώστε να επιτρέπουν στις φορολογικές αρχές του κράτους μέλους όπου οι εν λόγω πράξεις φορολογούνται να επαληθεύουν την ακρίβεια του υπολογισμού του ΦΠΑ.

Οι καταχωρήσεις των προηγούμενων εδαφίων πρέπει να διατίθενται, κατόπιν αιτήματος, με ηλεκτρονικά μέσα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και διαφυλάσσονται για διάστημα δέκα (10) ετών, το οποίο αρχίζει από τις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πράξη.».

Άρθρο 8

Γενικός ορισμός για την εφαρμογή των ειδικών καθεστώτων σύμφωνα με τα άρθρα 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα ΦΠΑ - Τροποποίηση

του άρθρου 47α του Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 13 Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Το άρθρο 47α του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 47α

Γενικός ορισμός για την εφαρμογή
των ειδικών καθεστώτων σύμφωνα
με τα άρθρα 47β, 47γ και 47δ

Για τους σκοπούς εφαρμογής των άρθρων 47β, 47γ και 47δ νοείται ως «δήλωση ΦΠΑ» η ενιαία δήλωση που περιλαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες για τον προσδιορισμό του ποσού του ΦΠΑ που οφείλεται σε κάθε κράτος μέλος.».

Άρθρο 9

Ειδικό καθεστώς για υπηρεσίες

που παρέχονται από υποκείμενους

στον φόρο μη εγκατεστημένους εντός

της Ένωσης - Τροποποίηση του άρθρου 47β

του Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 14 έως και 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Το άρθρο 47β του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 47β

Ειδικό καθεστώς για υπηρεσίες

που παρέχονται από υποκείμενους στον φόρο

μη εγκατεστημένους εντός της Ένωσης

1. Για τους σκοπούς του παρόντος καθεστώτος νοούνται ως:

α) «μη εγκατεστημένος στην Ένωση υποκείμενος στον φόρο», ο υποκείμενος στον φόρο που δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του, ούτε διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) «κράτος μέλος εγγραφής», το κράτος μέλος το οποίο επιλέγει ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στον φόρο για να δηλώσει την έναρξη της δραστηριότητάς του ως υποκείμενου στον φόρο στο έδαφος της Ένωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος,

γ) «κράτος μέλος κατανάλωσης», το κράτος μέλος στο οποίο θεωρείται ότι πραγματοποιείται η παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 14.

2. Επιτρέπεται σε κάθε μη εγκατεστημένο στην Ένωση υποκείμενο στον φόρο, ο οποίος παρέχει υπηρεσίες σε μη υποκείμενους στον φόρο που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν τον τόπο της κατοικίας τους ή της συνήθους διαμονής τους στην Ελλάδα ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, να χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς και να επιλέγει ως κράτος μέλος εγγραφής την Ελλάδα. Το ειδικό καθεστώς ισχύει υποχρεωτικά για το σύνολο των ανωτέρω υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εντός της Ένωσης.

3. Ο υποκείμενος στον φόρο της παρ. 2 υποχρεούται να υποβάλει, με ηλεκτρονικά μέσα, δήλωση έναρξης και παύσης των δραστηριοτήτων του που υπάγονται στο ειδικό αυτό καθεστώς ή μεταβολής αυτών, κατά τρόπον ώστε να μην πληροί πλέον τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή του στο παρόν ειδικό καθεστώς.

4. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο υποκείμενος στον φόρο της παρ. 2, κατά την έναρξη της δραστηριότητάς του, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του,

β) την ταχυδρομική διεύθυνσή του,

γ) τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις και ιστοσελίδες που διαθέτει στο διαδίκτυο,

δ) αριθμό φορολογικού μητρώου που του χορηγήθηκε στη χώρα του, εφόσον από τη νομοθεσία της χώρας του προβλέπεται η έκδοση ΑΦΜ,

ε) δήλωση ότι δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ούτε διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στο έδαφος της Ένωσης.

Ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να δηλώνει κάθε αλλαγή των ανωτέρω στοιχείων.

5. Μετά την υποβολή της δήλωσης έναρξης δραστηριότητας, χορηγείται στον υποκείμενο στον φόρο της παρ. 2 ατομικός αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) ΦΠΑ με το πρόθεμα EU, για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος, ο οποίος του γνωστοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα. Τα εν λόγω πρόσωπα καταχωρούνται σε ειδικό μητρώο, που τηρείται για το παρόν καθεστώς, στο οποίο καταχωρούνται και οι υποκείμενοι στον φόρο στους οποίους έχει χορηγηθεί ΑΦΜ / ΦΠΑ από τα άλλα κράτη μέλη, τα οποία έχουν επιλεγεί ως κράτη μέλη εγγραφής, εφόσον οφείλεται ΦΠΑ στην Ελλάδα. Οι εν λόγω υποκείμενοι στον φόρο δεν έχουν υποχρέωση ορισμού φορολογικού αντιπροσώπου.

6. Ο υποκείμενος στον φόρο της παρ. 2 που χρησιμοποιεί το παρόν καθεστώς διαγράφεται από το ειδικό μητρώο, εάν:

α) γνωστοποιήσει ο ίδιος ότι δεν παρέχει πλέον υπηρεσίες που καλύπτονται από το καθεστώς,

β) μπορεί με άλλον τρόπο να συναχθεί ότι η φορολογητέα του δραστηριότητα έχει τερματισθεί,

γ) δεν πληροί πλέον τις απαραίτητες προϋποθέσεις που του επιτρέπουν να χρησιμοποιεί το ειδικό καθεστώς και

δ) συστηματικά δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες που διέπουν το καθεστώς αυτό.

7. Ο υποκείμενος στον φόρο της παρ. 2, που χρησιμοποιεί το παρόν καθεστώς, υποβάλλει, με ηλεκτρονικά μέσα, δήλωση ΦΠΑ για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο είτε έχουν πραγματοποιηθεί παροχές υπηρεσιών που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς είτε όχι. Η δήλωση ΦΠΑ υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου την οποία καλύπτει η δήλωση.

Στη δήλωση αναγράφονται ο αριθμός φορολογικού μητρώου που του έχει χορηγηθεί για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος, και, για κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης στο οποίο οφείλεται ΦΠΑ, η συνολική αξία, χωρίς τον ΦΠΑ, των παροχών υπηρεσιών που καλύπτονται από το παρόν καθεστώς και πραγματοποιήθηκαν κατά τη φορολογική περίοδο, οι ισχύοντες συντελεστές ΦΠΑ, και το συνολικό, ανά συντελεστή, ποσό του αντίστοιχου φόρου. Επίσης, στη δήλωση αναγράφεται και το συνολικό ποσό του ΦΠΑ που οφείλεται.

Μετά την υποβολή της δήλωσης ΦΠΑ, απαιτούμενες τροποποιήσεις των στοιχείων που έχουν δηλωθεί περιλαμβάνονται σε επόμενη δήλωση ΦΠΑ, εντός τριών (3) ετών από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου. Στην επόμενη δήλωση αναφέρονται το σχετικό κράτος μέλος κατανάλωσης, η φορολογική περίοδος και το ποσό του ΦΠΑ, που οι απαιτούμενες τροποποιήσεις αφορούν.

Η δήλωση ΦΠΑ συμπληρώνεται σε ευρώ. Εάν η παροχή των υπηρεσιών έχει πραγματοποιηθεί σε άλλα νομίσματα, κατά τη συμπλήρωση της δήλωσης λαμβάνεται υπόψη η συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την τελευταία ημέρα της φορολογικής περιόδου, σύμφωνα με τη σχετική δημοσίευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή εάν δεν υπήρξε δημοσίευση τη συγκεκριμένη ημέρα, η ισοτιμία την επόμενη ημέρα που υπάρχει δημοσίευση.

8. Ο φόρος καταβάλλεται συγχρόνως με την υποβολή της δήλωσης και το αργότερο κατά την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής της. Η καταβολή γίνεται σε ευρώ, σε τραπεζικό λογαριασμό που ορίζεται ειδικά για τον σκοπό αυτόν και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αναφορά στη σχετική δήλωση ΦΠΑ.

9. Ο υποκείμενος στον φόρο της παρ. 2, που χρησιμοποιεί το παρόν καθεστώς, δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που κατέβαλε στην Ελλάδα. Ο φόρος αυτός επιστρέφεται, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 34 του

Κώδικα ΦΠΑ, χωρίς να απαιτείται η πλήρωσή του όρου περί αμοιβαιότητας που περιλαμβάνεται στην παράγραφο αυτή.

Κατά παρέκκλιση των προηγούμενων εδαφίων, εάν ο εν λόγω υποκείμενος απαιτείται να διαθέτει ΑΦΜ / ΦΠΑ στην Ελλάδα για δραστηριότητες μη υπαγόμενες στο παρόν καθεστώς, τότε παρέχεται σε αυτόν δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που κατέβαλε στην Ελλάδα και αφορά τις φορολογητέες δραστηριότητές του που υπάγονται στο παρόν καθεστώς. Το δικαίωμα έκπτωσης του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με τη δήλωση ΦΠΑ, που υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38.

10. Ο υποκείμενος στον φόρο της παρ. 2 υποχρεούται να καταχωρεί με επαρκείς λεπτομέρειες στα λογιστικά αρχεία (βιβλία) τις πληροφορίες για τις πραγματοποιούμενες συναλλαγές που καλύπτονται από το παρόν ειδικό καθεστώς, ώστε να μπορούν οι φορολογικές αρχές της Ελλάδος και των λοιπών κρατών μελών κατανάλωσης να επαληθεύουν την ακρίβεια της δήλωσης ΦΠΑ. Οι καταχωρήσεις διατίθενται ηλεκτρονικά, ύστερα από αίτηση, στην ελληνική Φορολογική Διοίκηση και στο κράτος μέλος κατανάλωσης και διαφυλάσσονται για διάστημα δέκα (10) ετών, που αρχίζει από τις 31 Δεκεμβρίου του έτους, κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πράξη.

11. Η αρμόδια για τη διαχείριση του καθεστώτος υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. υποχρεούται για:

α) την ηλεκτρονική παραλαβή των δηλώσεων της παρ. 3,

β) την επαλήθευση της εγκυρότητας των στοιχείων του δηλούντος,

γ) τη χορήγηση και κοινοποίηση του ατομικού ΑΦΜ / ΦΠΑ,

δ) την ηλεκτρονική παραλαβή των δηλώσεων ΦΠΑ, ε) την επιβεβαίωση καταβολής του οφειλόμενου φόρου,

στ) την κατανομή στα άλλα κράτη μέλη κατανάλωσης του φόρου που τους αναλογεί, με βάση τα στοιχεία των δηλώσεων και του λογαριασμού που προβλέπεται στην παρ. 8,

ζ) την παροχή στα άλλα κράτη μέλη πληροφοριών που αφορούν την εγγραφή, διαγραφή ή εξαίρεση από το καθεστώς, την υποβολή δηλώσεων και την καταβολή του φόρου, για την επαλήθευση της κατάστασης των υποκείμενων στον φόρο και της ακρίβειας των συναλλαγών που καλύπτονται από το παρόν ειδικό καθεστώς, η) τη διαχείριση των πληροφοριών και των δηλώσεων που

διαβιβάζονται από τα άλλα κράτη μέλη τα οποία έχουν επιλέξει ως κράτος μέλος εγγραφής οι μη εγκατεστημένοι στην Ένωση υποκείμενοι στον φόρο, καθώς και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ορθή απόδοση του φόρου.

12. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζονται τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες εγγραφής και διαγραφής ή εξαίρεσης από το ειδικό καθεστώς, η διαδικασία υποβολής της δήλωσης ΦΠΑ, καταβολής του οφειλόμενου φόρου και απόδοσης αυτού στα άλλα κράτη μέλη κατανάλωσης, επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, οι πληροφορίες των τηρούμενων λογιστικών κα- ταχωρήσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη λειτουργία του παρόντος ειδικού καθεστώτος.».

Άρθρο 10

Ειδικό καθεστώς για ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, για παραδόσεις αγαθών εντός κράτους μέλους, που πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικών διεπαφών που διευκολύνουν τις παραδόσεις αυτές και για υπηρεσίες που παρέχονται από υποκείμενους στον φόρο εγκατεστημένους εντός της Ένωσης αλλά μη εγκατεστημένους στο κράτος μέλος κατανάλωσης - Τροποποίηση του άρθρου 47γ του Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 21 έως και 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 και άρθρο 1 παρ. 8 έως και 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1995)

Το άρθρο 47γ του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 47γ

Ειδικό καθεστώς για ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών,

για παραδόσεις αγαθών εντός κράτους μέλους, που πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικών διεπαφών που διευκολύνουν τις παραδόσεις αυτές και για υπηρεσίες που παρέχονται

από υποκείμενους στον φόρο εγκατεστημένους εντός της Ένωσης αλλά μη εγκατεστημένους στο κράτος μέλος κατανάλωσης

1. Για τους σκοπούς του παρόντος καθεστώτος, νοούνται ως:

α) «Υποκείμενος στον φόρο μη εγκατεστημένος στο κράτος μέλος κατανάλωσης», ο υποκείμενος στον φόρο που έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ή μόνιμη εγκατάσταση εντός της Ένωσης, αλλά δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ούτε μόνιμη εγκατάσταση στο έδαφος του κράτους μέλους κατανάλωσης.

β) «Κράτος μέλος εγγραφής», το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η έδρα της οικονομικής δραστηριότητας του υποκείμενου στον φόρο ή, εάν ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του εντός της Ένωσης, το κράτος μέλος στο οποίο έχει μόνιμη εγκατάσταση.

Όταν ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στην Ένωση, αλλά έχει περισσότερες από μία μόνιμες εγκαταστάσεις εντός της Ένωσης, κράτος μέλος εγγραφής είναι το κράτος μέλος με μόνιμη εγκατάσταση, στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο δηλώνει ότι θα κάνει χρήση του ειδικού καθεστώτος. Ο υποκείμενος στον φόρο δεσμεύεται από την απόφασή του αυτή για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη.

Όταν ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας στην Ένωση, ούτε μόνιμη εγκατάσταση στην Ένωση, κράτος μέλος εγγραφής είναι το κράτος μέλος από το οποίο εκκινεί η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών. Όταν η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών εκκινεί από περισσότερα του ενός κράτη μέλη, ο υποκείμενος στον φόρο δηλώνει ποιο από αυτά τα κράτη μέλη είναι το κράτος μέλος εγγραφής. Ο υποκείμενος στον φόρο δεσμεύεται από την εν λόγω απόφαση για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη.

γ) «Κράτος μέλος κατανάλωσης», ένα από τα ακόλουθα:

(αα) στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών, το κράτος μέλος στο οποίο θεωρείται ότι πραγματοποιείται η παροχή σύμφωνα με το άρθρο 14,

(ββ) στην περίπτωση ενδοκοινοτικών εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών, το κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών στον αποκτώντα,

(γγ) στην περίπτωση παράδοσης αγαθών από υποκείμενο στον φόρο που διευκολύνει τις παραδόσεις αυτές, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5β, όταν η αποστολή ή η μεταφορά των παραδιδόμενων αγαθών αρχίζει και περατώνεται στο ίδιο κράτος μέλος, το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

2. Οι ακόλουθοι υποκείμενοι στον φόρο, που έχουν την έδρα της οικονομικής τους δραστηριότητας στο εσωτερικό της χώρας, μπορούν να χρησιμοποιούν το παρόν ειδικό καθεστώς:

α) υποκείμενοι στον φόρο οι οποίοι πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών,

β) υποκείμενοι στον φόρο οι οποίοι διευκολύνουν την παράδοση αγαθών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5β, όταν ο τόπος αναχώρησης και άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των παραδιδόμενων αγαθών είναι το ίδιο κράτος μέλος,

γ) υποκείμενοι στον φόρο μη εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος κατανάλωσης, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες σε μη υποκείμενο στον φόρο.

Η ανωτέρω δυνατότητα παρέχεται και σε κάθε υποκείμενο στον φόρο, ο οποίος δεν διαθέτει έδρα εντός Ένωσης, αλλά διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στο εσωτερικό της Χώρας και σε περίπτωση που διαθέτει εγκαταστάσεις και σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον επιλέξει για την εγγραφή του στο ειδικό καθεστώς την Ελλάδα. Ο υποκείμενος στον φόρο δεσμεύεται από την απόφασή του αυτή για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη.

Η ανωτέρω δυνατότητα παρέχεται επίσης και σε κάθε υποκείμενο στον φόρο, ο οποίος δεν διαθέτει έδρα ούτε μόνιμη εγκατάσταση στην Ένωση, εφόσον η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών εκκινεί από το εσωτερικό της Χώρας και σε περίπτωση που η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών εκκινεί και από άλλα κράτη μέλη, εφόσον επιλέξει την Ελλάδα για την εγγραφή του στο ειδικό καθεστώς. Ο υποκείμενος στον φόρο δεσμεύεται από την απόφασή του αυτή για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη. Στην περίπτωση των δύο προηγούμενων εδαφίων οι υποκείμενοι στον φόρο δεν υποχρεούνται στον ορισμό φορολογικού αντιπροσώπου.

Το παρόν ειδικό καθεστώς εφαρμόζεται για όλα τα αγαθά που παραδίδονται ή τις υπηρεσίες που παρέχονται εντός της Ένωσης από τον οικείο υποκείμενο στον φόρο εκτός των υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εντός κράτους μέλους, στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο διατηρεί έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση.

3. Ο υποκείμενος στον φόρο της παρ. 2 υποχρεούται να υποβάλει, με ηλεκτρονικά μέσα, δήλωση έναρξης και παύσης των δραστηριοτήτων του που

υπάγονται στο ειδικό αυτό καθεστώς ή μεταβολής αυτών, κατά τρόπο ώστε να μην πληροί πλέον τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή του στο παρόν ειδικό καθεστώς.

4. Ο εν λόγω υποκείμενος χρησιμοποιεί τον ΑΦΜ / ΦΠΑ, που του έχει ήδη χορηγηθεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του στο πλαίσιο του κανονικού καθεστώτος. Τα εν λόγω πρόσωπα καταχωρούνται σε ειδικό μητρώο που τηρείται για το παρόν καθεστώς, στο οποίο καταχωρούνται και οι υποκείμενοι στον φόρο στους οποίους έχει χορηγηθεί ΑΦΜ / ΦΠΑ από τα άλλα κράτη μέλη, τα οποία έχουν επιλεγεί ως κράτη μέλη εγγραφής, εφόσον οφείλεται ΦΠΑ στην Ελλάδα.

5. Ο υποκείμενος της παρ. 2 διαγράφεται από το ειδικό μητρώο, εάν:

α) γνωστοποιήσει ότι δεν πραγματοποιεί πλέον παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς,

β) μπορεί με άλλον τρόπο να συναχθεί ότι οι φορολογητέες του δραστηριότητες που υπάγονται στο ειδικό αυτό καθεστώς έχουν τερματισθεί,

γ) δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή του στο παρόν ειδικό καθεστώς,

δ) συστηματικά δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες που αφορούν το ειδικό αυτό καθεστώς.

6. Ο υποκείμενος της παρ. 2, που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς, υποβάλλει με ηλεκτρονικά μέσα, δήλωση ΦΠΑ για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο είτε έχουν πραγματοποιηθεί παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς είτε όχι. Η δήλωση ΦΠΑ υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου την οποία καλύπτει η δήλωση.

7. Το περιεχόμενο της δήλωσης ΦΠΑ ορίζεται, κατά περίπτωση, ως εξής:

α) Στη δήλωση ΦΠΑ αναγράφεται ο ΑΦΜ / ΦΠΑ που αναφέρεται στην παρ. 4 και, για κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης στο οποίο οφείλεται ΦΠΑ, η συνολική αξία, χωρίς ΦΠΑ, οι ισχύοντες συντελεστές ΦΠΑ, το συνολικό ποσό του αντίστοιχου ΦΠΑ ανά συντελεστή και το συνολικό ποσό του ΦΠΑ, που οφείλεται όσον αφορά τις ακόλουθες παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς και πραγματοποιήθηκαν κατά τη φορολογική περίοδο:

αα) ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, ββ) παραδόσεις αγαθών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5β, όταν η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών αυτών αρχίζει και περατώνεται στο ίδιο κράτος μέλος, γγ) παροχές υπηρεσιών.

Η δήλωση ΦΠΑ περιλαμβάνει επίσης τυχόν τροποποιήσεις που αναφέρονται σε προηγούμενες φορολογικές περιόδους, όπως προβλέπεται στην περ. δ).

β) Όταν αποστέλλονται ή μεταφέρονται αγαθά από άλλα κράτη μέλη, η δήλωση ΦΠΑ περιλαμβάνει επίσης τη συνολική αξία χωρίς ΦΠΑ, τους ισχύοντες συντελεστές ΦΠΑ, το συνολικό ποσό του αντίστοιχου ΦΠΑ ανά συντελεστή και το συνολικό ποσό ΦΠΑ που οφείλεται όσον αφορά τις ακόλουθες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς, για κάθε κράτος μέλος, από το οποίο απο- στέλλονται ή μεταφέρονται τα εν λόγω αγαθά:

αα) ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών πλην αυτών που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στον φόρο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5β,

ββ) ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και παραδόσεις αγαθών, όταν η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών αυτών αρχίζει και περατώνεται στο ίδιο κράτος μέλος, οι οποίες πραγματοποιούνται από υποκείμενο στον φόρο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5β.

Όσον αφορά τις παραδόσεις που αναφέρονται στην υποπερ. αα), η δήλωση ΦΠΑ περιλαμβάνει επίσης τον ΑΦΜ / ΦΠΑ ή τον αριθμό φορολογικού μητρώου που έχει χορηγηθεί από κάθε κράτος μέλος, από το οποίο αποστέλλονται ή μεταφέρονται τα εν λόγω αγαθά.

Όσον αφορά τις παραδόσεις που αναφέρονται στην υποπερ. ββ), η δήλωση ΦΠΑ περιλαμβάνει επίσης τον ΑΦΜ/ΦΠΑ ή τον αριθμό φορολογικού μητρώου που έχει χορηγηθεί από κάθε κράτος μέλος, από το οποίο αποστέλλονται ή μεταφέρονται τα εν λόγω αγαθά, αν υπάρχει.

Η δήλωση ΦΠΑ περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα κατά κράτος μέλος κατανάλωσης.

γ) Εάν ο υποκείμενος στον φόρο που παρέχει υπηρεσίες καλυπτόμενες από το παρόν ειδικό καθεστώς έχει μία ή περισσότερες μόνιμες εγκαταστάσεις εκτός από εκείνη που έχει στο κράτος μέλος εγγραφής από τις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες, η δήλωση ΦΠΑ περιλαμβάνει επίσης τη συνολική αξία χωρίς

ΦΠΑ, τους ισχύοντες συντελεστές ΦΠΑ, το συνολικό ποσό του αντίστοιχου ΦΠΑ ανά συντελεστή και το συνολικό οφειλόμενο ποσό ΦΠΑ αυτών των παροχών, για κάθε κράτος μέλος στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο έχει εγκατάσταση, μαζί με τον ατομικό ΑΦΜ / ΦΠΑ ή τον αριθμό φορολογικού μητρώου της εγκατάστασης αυτής και ανά κράτος μέλος κατανάλωσης.

δ) Όταν απαιτούνται τροποποιήσεις σε δήλωση ΦΠΑ μετά την υποβολή της, οι εν λόγω τροποποιήσεις περιλαμβάνονται σε επόμενη δήλωση εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία στην οποία έπρεπε να υποβληθεί η αρχική δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 6. Αυτή η επόμενη δήλωση ΦΠΑ προσδιορίζει το σχετικό κράτος μέλος κατανάλωσης, την περίοδο επιβολής του φόρου και το ποσό ΦΠΑ για το οποίο απαιτούνται τροποποιήσεις.

8. Η δήλωση ΦΠΑ συμπληρώνεται σε ευρώ. Εάν η παροχή των υπηρεσιών ή η παράδοση αγαθών έχουν πραγματοποιηθεί σε άλλα νομίσματα, κατά τη συμπλήρωση της δήλωσης λαμβάνεται υπόψη η συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την τελευταία ημέρα της φορολογικής περιόδου, σύμφωνα με τη σχετική δημοσίευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ή εάν δεν υπήρξε δημοσίευση τη συγκεκριμένη ημέρα, η ισοτιμία της επόμενης ημέρας που υπάρχει δημοσίευση.

9. Ο φόρος καταβάλλεται συγχρόνως με την υποβολή της δήλωσης και το αργότερο κατά την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής της. Η καταβολή γίνεται σε ευρώ, σε τραπεζικό λογαριασμό, που ορίζεται ειδικά για τον σκοπό αυτόν και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αναφορά στη σχετική δήλωση ΦΠΑ.

10. Ο υποκείμενος της παρ. 2 που χρησιμοποιεί το παρόν καθεστώς δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που κατέβαλε στην Ελλάδα. Ο φόρος αυτός επιστρέφεται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34 του Κώδικα ΦΠΑ, και χωρίς την πλήρωση των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

Κατά παρέκκλιση των προηγούμενων εδαφίων, εάν ο εν λόγω υποκείμενος απαιτείται να διαθέτει ΑΦΜ / ΦΠΑ στην Ελλάδα για δραστηριότητες μη υπαγόμενες στο παρόν καθεστώς, τότε παρέχεται σε αυτόν δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που κατέβαλε στην Ελλάδα και αφορά τις φορολογητέες δραστηριότητές του που υπάγονται στο παρόν καθεστώς. Το δικαίωμα έκπτωσης του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με τη δήλωση ΦΠΑ, που υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38.

11. Ο υποκείμενος της παρ. 2 υποχρεούται να καταχωρεί με επαρκείς λεπτομέρειες στα λογιστικά αρχεία (βιβλία) τις πληροφορίες για τις πραγματοποιούμενες συναλλαγές που καλύπτονται από το παρόν ειδικό καθεστώς, ώστε να μπορούν οι φορολογικές αρχές της Ελλάδας και των λοιπών κρατών μελών κατανάλωσης να επαληθεύουν την ακρίβεια της δήλωσης ΦΠΑ. Οι καταχωρήσεις διατίθενται ηλεκτρονικά, ύστερα από αίτηση, στην ελληνική Φορολογική Διοίκηση και στο κράτος μέλος κατανάλωσης και διαφυλάσσονται για διάστημα δέκα (10) ετών, που αρχίζει από τις 31 Δεκεμβρίου του έτους, κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η παράδοση αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών.

12. Η αρμόδια για τη διαχείριση του καθεστώτος Υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε., υποχρεούται για:

α) την ηλεκτρονική παραλαβή των δηλώσεων της παρ. 3,

β) την ηλεκτρονική παραλαβή των δηλώσεων ΦΠΑ, γ) την επιβεβαίωση καταβολής του οφειλόμενου φόρου,

δ) την κατανομή στα άλλα κράτη μέλη κατανάλωσης του φόρου που τους αναλογεί, με βάση τα στοιχεία των δηλώσεων και του λογαριασμού που προβλέπεται στην παρ. 9,

ε) την παροχή στα άλλα κράτη μέλη πληροφοριών που αφορούν την εγγραφή, διαγραφή ή εξαίρεση από το καθεστώς, την υποβολή δηλώσεων και την καταβολή του φόρου, για την επαλήθευση της κατάστασης των υποκείμενων στον φόρο και της ακρίβειας των συναλλαγών που καλύπτονται από το παρόν ειδικό καθεστώς, στ) τη διαχείριση των πληροφοριών και των δηλώσεων που διαβιβάζονται από τα άλλα κράτη μέλη για υποκείμενους στον φόρο που έχουν εγγράφει στο αντίστοιχο ειδικό καθεστώς, καθώς και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ορθή απόδοση του φόρου.

13. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζονται τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες εγγραφής και διαγραφής ή εξαίρεσης από το ειδικό καθεστώς, η διαδικασία υποβολής της δήλωσης ΦΠΑ, καταβολής του οφειλόμενου φόρου, και της απόδοσης αυτού στα άλλα κράτη μέλη κατανάλωσης, επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, οι πληροφορίες των τηρούμενων λογιστικών καταχωρήσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη λειτουργία του παρόντος ειδικού καθεστώτος.».

Άρθρο 11

Ειδικό καθεστώς για εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη - Προσθήκη άρθρου 47δ στον Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Στον Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται άρθρο 47δ ως εξής:

«Άρθρο 47δ

Ειδικό καθεστώς για εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη

1. Για τους σκοπούς του παρόντος ειδικού καθεστώτος, οι εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες, καλύπτουν αγαθά, εξαιρουμένων των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, σε δέματα εσωτερικής αξίας που δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

«Εσωτερική αξία» νοείται η τιμή των αγαθών καθαυτά όταν πωλούνται προς εξαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κατ' εξουσιοδότηση διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Κανονισμός (ΕΕ) αρ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2013, L 269).

Για εμπορεύματα που υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς κατά την εισαγωγή εφαρμογής τυγχάνουν οι διατάξεις της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος ειδικού καθεστώτος νοούνται ως:

- α) «μη εγκατεστημένος στην Ένωση υποκείμενος στον φόρο»: υποκείμενος στον φόρο που δεν διατηρεί την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ούτε μόνιμη εγκατάσταση στο έδαφος της Ένωσης,
- β) «μεσάζων»: πρόσωπο εγκατεστημένο εντός της Ένωσης, το οποίο ορίζεται από τον υποκείμενο στον φόρο, που πραγματοποιεί εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες ως υπόχρεο για την καταβολή του ΦΠΑ και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο παρόν ειδικό καθεστώς εξ ονόματος και για λογαριασμό του υποκείμενου στον φόρο,

γ) «κράτος μέλος εγγραφής» νοείται:

- αα) όταν ο υποκείμενος στον φόρο δεν είναι εγκατεστημένος εντός της Ένωσης, το κράτος μέλος στο μητρώο του οποίου επιλέγει να εγγραφεί,
- ββ) όταν ο υποκείμενος στον φόρο έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας εκτός της Ένωσης, αλλά έχει μία ή περισσότερες μόνιμες εγκαταστάσεις εντός της Ένωσης, το κράτος μέλος με μόνιμη εγκατάσταση στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο δηλώνει ότι θα κάνει χρήση του παρόντος ειδικού καθεστώτος,
- γγ) όταν ο υποκείμενος στον φόρο έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας σε κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος,
- δδ) όταν ο μεσάζων έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας σε κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος,
- εε) όταν ο μεσάζων έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας εκτός της Ένωσης, αλλά έχει μία ή περισσότερες μόνιμες εγκαταστάσεις εντός της Ένωσης, το κράτος μέλος με μόνιμη εγκατάσταση στο οποίο ο μεσάζων δηλώνει ότι θα κάνει χρήση του παρόντος ειδικού καθεστώτος.

Για τους σκοπούς των υποπερ. ββ) και εε) όταν ο υποκείμενος στον φόρο ή ο μεσάζων έχει περισσότερες από μία μόνιμες εγκαταστάσεις εντός της Ένωσης, δεσμεύεται από την απόφαση να δηλώσει το κράτος μέλος εγκατάστασης όπου θα κάνει χρήση του ειδικού καθεστώτος για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη,

δ) «κράτος μέλος κατανάλωσης»: το κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών στον αποκτώντα πελάτη.

3. Οι κάτωθι υποκείμενοι στον φόρο που πραγματοποιούν εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη δύνανται να χρησιμοποιούν το παρόν ειδικό καθεστώς:

- α) κάθε υποκείμενος στον φόρο που έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας στο εσωτερικό της Χώρας ή κάθε υποκείμενος στον φόρο που έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας εκτός Ένωσης, αλλά διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στο εσωτερικό της Χώρας.

Σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει μόνιμες εγκαταστάσεις και σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον επιλέξει για την εγγραφή του στο παρόν ειδικό καθεστώς την Ελλάδα, δεσμεύεται από την απόφαση αυτή για το

συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη.

β) κάθε υποκείμενος στον φόρο είτε της περ. α) είτε εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος, που εκπροσωπείται από μεσάζοντα ο οποίος έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας στο εσωτερικό της Χώρας ή έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας εκτός της Ένωσης, αλλά διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στο εσωτερικό της Χώρας.

Σε περίπτωση που ο μεσάζων διαθέτει μόνιμες εγκαταστάσεις και σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον επιλέξει την Ελλάδα για την εγγραφή του υποκείμενου στον φόρο που εκπροσωπεί στο παρόν ειδικό καθεστώς, δεσμεύεται από την απόφαση αυτή για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη.

γ) κάθε υποκείμενος στον φόρο που έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας εκτός Ένωσης και δεν διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στο εσωτερικό της Χώρας ή σε άλλο κράτος μέλος, ο οποίος επιλέγει για την εγγραφή του στο παρόν ειδικό καθεστώς την Ελλάδα και εκπροσωπείται από μεσάζοντα. Ο μεσάζοντας έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας στη Χώρα ή έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας εκτός της Ένωσης, αλλά διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στη Χώρα.

Σε περίπτωση που ο μεσάζων διαθέτει μόνιμες εγκαταστάσεις και σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον επιλέξει την Ελλάδα για την εγγραφή του υποκείμενου στον φόρο που εκπροσωπεί στο παρόν ειδικό καθεστώς, δεσμεύεται από την απόφαση αυτή για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο (2) επόμενα ημερολογιακά έτη.

Ο υποκείμενος στον φόρο που είναι εγκατεστημένος σε χώρα εκτός Ε.Ε., με την οποία η Ένωση έχει συνάψει συμφωνία περί αμοιβαίας συνδρομής ανάλογης έκτασης με εκείνη που προβλέπεται από την Οδηγία 2010/24/ ΕΕ του Συμβουλίου της 16ης Μαρτίου 2010 (L 84), όπως έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τον ν. 4072/2012 (Α΄ 86) και από τον Κανονισμό (ΕΕ) αρ. 904/2010 του Συμβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 2010 (L 268) και ο οποίος πραγματοποιεί εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών από την εν λόγω τρίτη χώρα, δεν υποχρεούται σε εκπροσώπηση από μεσάζοντα.

Οι ανωτέρω υποκείμενοι στον φόρο εφαρμόζουν το ειδικό καθεστώς του παρόντος σε όλες τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών της παρ. 1 που εισάγονται στην Ένωση από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη.

Για τους σκοπούς της παρούσας, ουδείς υποκείμενος στον φόρο μπορεί να ορίσει συγχρόνως περισσότερους του ενός μεσάζοντες.

Δεν επιτρέπεται η εγγραφή στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 47δ του Κώδικα ΦΠΑ είτε απευθείας είτε διαμέσου μεσάζοντα υποκείμενων στον φόρο που είναι ενταγμένοι στο ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων του άρθρου 39 του Κώδικα ΦΠΑ.

4. Ο υποκείμενος στον φόρο, που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς ή ο μεσάζων που ενεργεί για λογαριασμό του, υποχρεούται να γνωστοποιεί με ηλεκτρονικά μέσα την έναρξη ή την παύση της δραστηριότητάς του, δυνάμει του παρόντος ειδικού καθεστώτος, ή τη μεταβολή αυτής όταν δεν πληρούνται πλέον οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υπαγωγή του στο παρόν ειδικό καθεστώς.

5. Για την εγγραφή στο μητρώο του παρόντος ειδικού καθεστώτος, που είναι προσβάσιμο μέσω του gov.gr.:

α) Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο υποκείμενος στον φόρο που δεν χρησιμοποιεί μεσάζοντα, προτού αρχίσει να χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

αα) ονοματεπώνυμο ή επωνυμία,

ββ) ταχυδρομική διεύθυνση,

γγ) ηλεκτρονική διεύθυνση και ιστοσελίδες του διαδικτύου,

δδ) αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ ή εθνικό αριθμό φορολογικού μητρώου στην περίπτωση υποκείμενου στον φόρο εγκατεστημένου σε χώρα εκτός Ε.Ε., με την οποία η Ένωση έχει συνάψει συμφωνία περί αμοιβαίας συνδρομής.

β) Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο μεσάζων, προτού χρησιμοποιήσει το παρόν ειδικό καθεστώς για λογαριασμό ενός υποκείμενου στον φόρο, περιέχουν τα ακόλουθα στοιχεία:

αα) ονοματεπώνυμο ή επωνυμία,

ββ) ταχυδρομική διεύθυνση,

γγ) ηλεκτρονική διεύθυνση,

δδ) αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ.

γ) Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο μεσάζων για κάθε υποκείμενο στον φόρο τον οποίο εκπροσωπεί, προτού ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο αρχίσει να χρησιμοποιεί το εν λόγω ειδικό καθεστώς, περιέχουν τα ακόλουθα στοιχεία:

αα) ονοματεπώνυμο ή επωνυμία,

ββ) ταχυδρομική διεύθυνση,

γγ) ηλεκτρονική διεύθυνση και ιστοσελίδες του διαδικτύου,

δδ) ως αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ ή εθνικό αριθμό φορολογικού μητρώου,

εε) τον ατομικό αριθμό φορολογικού μητρώου που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 6.

Κάθε υποκείμενος στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς ή, κατά περίπτωση, ο μεσάζων αυτού γνωστοποιεί οποιεσδήποτε μεταβολές στις ανωτέρω παρασχεθείσες πληροφορίες.

6. α) Στον υποκείμενο στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς χορηγείται μοναδικός ατομικός αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος με το πρόθεμα IM, ο οποίος του κοινοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα.

β) Στον μεσάζοντα χορηγείται μοναδικός ατομικός αριθμός φορολογικού μητρώου με το πρόθεμα IN, ο οποίος του κοινοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα.

γ) Στον μεσάζοντα χορηγείται μοναδικός ατομικός αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ με το πρόθεμα IM για την εφαρμογή του παρόντος ειδικού καθεστώτος για κάθε υποκείμενο στον φόρο για τον οποίο έχει οριστεί.

Ο αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ ή αριθμός φορολογικού μητρώου που χορηγείται δυνάμει των περ. α) β) και γ) χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος ειδικού καθεστώτος.

7. α) Ο υποκείμενος στον φόρο που δεν χρησιμοποιεί μεσάζοντα διαγράφεται από το μητρώο του παρόντος ειδικού καθεστώτος στις ακόλουθες περιπτώσεις:

αα) εάν το εν λόγω πρόσωπο γνωστοποιήσει ότι δεν πραγματοποιεί πλέον εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών τα οποία εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες,

- ββ) εάν μπορεί με άλλον τρόπο να συναχθεί ότι έχουν παύσει οι φορολογητέες δραστηριότητές των εξ απο-στάσεως πωλήσεων αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες,
- γγ) εάν ο υποκείμενος στον φόρο δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες για την υπαγωγή του στο παρόν ειδικό καθεστώς,
- δδ) εάν συστηματικά δεν συμμορφώνεται προς τους κανόνες που αφορούν το παρόν ειδικό καθεστώς.
- β) Ο μεσάζοντας διαγράφεται από το μητρώο του παρόντος ειδικού καθεστώτος στις ακόλουθες περιπτώσεις: αα) εάν για χρονικό διάστημα δύο (2) συνεχόμενων ημερολογιακών τριμήνων δεν έχει ενεργήσει ως μεσάζων για λογαριασμό του υποκείμενου στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς,
- ββ) εάν δεν πληροί πλέον τις λοιπές προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες ώστε να ενεργεί ως μεσάζων,
- γγ) εάν συστηματικά δεν συμμορφώνεται προς τους κανόνες που αφορούν στο παρόν ειδικό καθεστώς.
- γ) Ο υποκείμενος στον φόρο, που εκπροσωπείται από μεσάζοντα, διαγράφεται από το μητρώο του παρόντος ειδικού καθεστώτος στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - αα) εάν ο μεσάζων γνωστοποιήσει ότι ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο δεν πραγματοποιεί πλέον εξ απο-στάσεως πωλήσεις αγαθών τα οποία εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες,
  - ββ) εάν μπορεί με άλλον τρόπο να συναχθεί ότι έχουν παύσει οι φορολογητέες δραστηριότητές του εν λόγω υποκείμενου στον φόρο σχετικά με τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες,
  - γγ) εάν ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες για την υπαγωγή του στο παρόν ειδικό καθεστώς,
  - δδ) εάν ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο συστηματικά δεν συμμορφώνεται προς τους κανόνες που αφορούν το παρόν ειδικό καθεστώς,
  - εε) εάν ο μεσάζων γνωστοποιήσει ότι δεν εκπροσωπεί πλέον τον εν λόγω υποκείμενο στον φόρο.

8. Για εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη, δυνάμει του παρόντος ειδικού καθεστώτος, η γενεσιουργός αιτία επέρχεται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά τον χρόνο

πραγματοποίησης της παράδοσης. Τα αγαθά θεωρείται ότι έχουν παραδοθεί κατά τον χρόνο αποδοχής της πληρωμής.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ως χρόνος αποδοχής της πληρωμής νοείται ο χρόνος κατά τον οποίο η επιβεβαίωση πληρωμής, το μήνυμα για έγκριση πληρωμής ή η ανάληψη υποχρέωσης πληρωμής από τον λήπτη λαμβάνεται από τον υποκείμενο στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς, ή για λογαριασμό αυτού, ανεξαρτήτως του χρόνου που πραγματοποιήθηκε η πραγματική καταβολή των χρημάτων, ανάλογα με το ποιο είναι προγενέστερο.

9. Ο υποκείμενος στον φόρο που κάνει χρήση του παρόντος ειδικού καθεστώτος ή ο μεσάζων που ενεργεί για λογαριασμό του, υποβάλλει με ηλεκτρονικά μέσα δήλωση ΦΠΑ για κάθε μήνα είτε έχουν πραγματοποιηθεί εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη είτε όχι. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου την οποία καλύπτει η δήλωση.

Στη δήλωση ΦΠΑ αναγράφεται ο αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ της παρ. 6 και, για κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης στο οποίο οφείλεται ΦΠΑ, η συνολική αξία, χωρίς ΦΠΑ, των εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη για τις οποίες ο ΦΠΑ έχει καταστεί απαιτητός κατά τη φορολογική περίοδο και το συνολικό για κάθε συντελεστή ποσό του αντίστοιχου φόρου. Στη δήλωση πρέπει να αναφέρονται επίσης οι ισχύοντες συντελεστές ΦΠΑ και το συνολικό ποσό του ΦΠΑ που οφείλεται.

Όταν απαιτούνται τροποποιήσεις σε δήλωση ΦΠΑ μετά την υποβολή της, οι εν λόγω τροποποιήσεις περιλαμβάνονται σε επόμενη δήλωση εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία στην οποία έπρεπε να υποβληθεί η αρχική δήλωση, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Η επόμενη αυτή δήλωση προσδιορίζει το σχετικό κράτος μέλος κατανάλωσης, την περίοδο επιβολής του φόρου και το ποσό ΦΠΑ για το οποίο απαιτούνται ενδεχόμενες τροποποιήσεις της δήλωσης.

10. Η δήλωση ΦΠΑ συμπληρώνεται σε ευρώ. Εάν οι παραδόσεις έχουν πραγματοποιηθεί σε άλλα νομίσματα, κατά τη συμπλήρωση της δήλωσης ΦΠΑ λαμβάνεται υπόψη η συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την τελευταία ημέρα της φορολογικής περιόδου, σύμφωνα με τη σχετική δημοσίευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ή, εάν δεν υπήρξε δημοσίευση τη συγκεκριμένη ημέρα, η ισοτιμία την επόμενη ημέρα που υπάρχει δημοσίευση.

11. Ο υποκείμενος στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς ή ο μεσάζων του καταβάλλει τον ΦΠΑ, με αναφορά στη σχετική δήλωση ΦΠΑ, το αργότερο κατά την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης. Η καταβολή γίνεται σε τραπεζικό λογαριασμό σε ευρώ, που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

12. Ο υποκείμενος στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς δεν μπορεί να ασκήσει δικαίωμα έκπτωσης ποσού ΦΠΑ που κατέβαλε στη Χώρα μας στο πλαίσιο φορολογητέων δραστηριοτήτων του, που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς. Ο φόρος αυτός επιστρέφεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34 και χωρίς την πλήρωση των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο αυτή, καθώς και σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 34, και χωρίς την πλήρωση των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

Εάν ο υποκείμενος στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς διαθέτει αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ στη χώρα μας για δραστηριότητες μη υπαγόμενες στο παρόν ειδικό καθεστώς, τότε εκπίπτει ο ΦΠΑ, ο οποίος του έχει επιβληθεί στη Χώρα μας και αφορά τις φορολογητέες δραστηριότητές του που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς, με τη δήλωση ΦΠΑ, την οποία υποβάλλει σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38.

13. Ο υποκείμενος στον φόρο που χρησιμοποιεί το παρόν ειδικό καθεστώς υποχρεούται σε καταχώρηση στα λογιστικά του αρχεία (βιβλία) των πράξεων που υπάγονται στο παρόν ειδικό καθεστώς. Ο μεσάζων υποχρεούται σε καταχώρηση στοιχείων για καθένα εκ των υποκείμενων στον φόρο που εκπροσωπεί. Οι καταχωρήσεις αυτές είναι αρκετά λεπτομερείς, σύμφωνα με το άρθρο 63γ του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 282/2011, ώστε να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές της Ελλάδας και των λοιπών κρατών μελών κατανάλωσης να επαληθεύουν την ακρίβεια της δήλωσης ΦΠΑ. Οι καταχωρήσεις διατίθενται ηλεκτρονικά, ύστερα από αίτηση, στην Ελληνική Φορολογική Διοίκηση και στο κράτος μέλος κατανάλωσης και διαφυλάσσονται για διάστημα δέκα (10) ετών, το οποίο αρχίζει από τις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πράξη.

14. Η αρμόδια για τη διαχείριση των σχετικών με το ανωτέρω ειδικό καθεστώς διαδικασιών υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε., υποχρεούται για:

- α) την ηλεκτρονική παραλαβή των δηλώσεων της παρ. 4,
- β) την επαλήθευση της εγκυρότητας των στοιχείων του δηλούντος,

- γ) τη χορήγηση και κοινοποίηση του ατομικού ΑΦΜ / ΦΠΑ που αφορά σε υποκείμενο στον φόρο και του αριθμού φορολογικού μητρώου στον μεσάζοντα,
- δ) την ηλεκτρονική παραλαβή των δηλώσεων ΦΠΑ,
- ε) την επιβεβαίωση καταβολής του οφειλόμενου φόρου,
- στ) την κατανομή στα άλλα κράτη μέλη κατανάλωσης του φόρου που τους αναλογεί, με βάση τα στοιχεία των δηλώσεων και του λογαριασμού που προβλέπεται στην παρ. 10,
- ζ) την παροχή στα άλλα κράτη μέλη πληροφοριών που αφορούν την εγγραφή και διαγραφή / εξαίρεση από το παρόν ειδικό καθεστώς, την υποβολή δηλώσεων και την καταβολή του φόρου, για την επαλήθευση της κατάστασης των υποκείμενων στον φόρο και της ακρίβειας των συναλλαγών που καλύπτονται από το παρόν ειδικό καθεστώς,
- η) τη διαχείριση των πληροφοριών και των δηλώσεων που διαβιβάζονται από τα άλλα κράτη μέλη για υποκείμενους στον φόρο και μεσάζοντες που έχουν εγγραφεί στο ειδικό καθεστώς, καθώς και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ορθή απόδοση του φόρου.

15. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζονται τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες εγγραφής και διαγραφής ή εξαίρεσης από το παρόν ειδικό καθεστώς, η διαδικασία υποβολής της δήλωσης ΦΠΑ καταβολής του οφειλόμενου φόρου, και της απόδοσης αυτού στα άλλα κράτη μέλη κατανάλωσης, επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, οι πληροφορίες των τηρούμενων λογιστικών καταχωρήσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη λειτουργία του παρόντος ειδικού καθεστώτος.».

Άρθρο 12

Ειδικές ρυθμίσεις για τη δήλωση και την πληρωμή του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή - Προσθήκη άρθρου 47ε στον Κώδικα ΦΠΑ (άρθρο 2 παρ. 31

της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 και άρθρο 1 της παρ. 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1995)

Στον Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται άρθρο 47ε ως εξής:

«Άρθρο 47ε

Ειδικές ρυθμίσεις για τη δήλωση

και την πληρωμή του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή

1. Όταν, για την εισαγωγή αγαθών, εξαιρουμένων προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, σε δέματα εσωτερικής αξίας που δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ, δεν χρησιμοποιείται το ειδικό καθεστώς εισαγωγής του άρθρου 47δ ή αντίστοιχο ειδικό καθεστώς άλλου κράτους μέλους, το πρόσωπο που προσκομίζει τα εμπορεύματα στο τελωνείο για λογαριασμό του προσώπου για το οποίο προορίζονται τα αγαθά δύναται να κάνει χρήση ειδικών ρυθμίσεων για τη δήλωση και την καταβολή ΦΠΑ στην αρμόδια τελωνειακή αρχή υπό την προϋπόθεση ότι η αποστολή ή η άφιξη των αγαθών ολοκληρώνεται στη Χώρα μας.

Ως «εσωτερική αξία» νοείται η τιμή των αγαθών καθαυτά όταν πωλούνται προς εξαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα (Κανονισμός (ΕΕ) αρ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2013, L 269).

Για εμπορεύματα που υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς κατά την εισαγωγή, τυγχάνει εφαρμογής η ενωσιακή τελωνειακή νομοθεσία.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος, ισχύουν τα εξής:

(α) το πρόσωπο για το οποίο προορίζονται τα αγαθά είναι υπόχρεο για την καταβολή του ΦΠΑ,

(β) το πρόσωπο που προσκομίζει τα αγαθά στην αρμόδια τελωνειακή αρχή εισπράττει τον ΦΠΑ από το πρόσωπο για το οποίο προορίζονται τα αγαθά και καταβάλλει τον ΦΠΑ στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.

Το πρόσωπο που προσκομίζει τα αγαθά στην αρμόδια τελωνειακή αρχή λαμβάνει κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι το πρόσωπο για το οποίο προορίζονται τα αγαθά καταβάλλει τον αναλογούντα φόρο.

3. Η είσπραξη του φόρου στο πλαίσιο του παρόντος πραγματοποιείται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή με ηλεκτρονικά μέσα σε μηνιαία βάση. Ο φόρος καταβάλλεται εντός της προθεσμίας καταβολής που εφαρμόζεται για την καταβολή των εισαγωγικών δασμών.

4. Τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν το παρόν τηρούν αρχείο των εισαγωγών που υπάγονται σε αυτό για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών. Η τήρηση του αρχείου εισαγωγών είναι λεπτομερής, ώστε να επιτρέπει στις τελωνειακές

αρχές να επαληθεύουν την ακρίβεια του δηλωθέντος ποσού ΦΠΑ. Το αρχείο εισαγωγών είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή κατόπιν αιτήματος των τελωνειακών αρχών.

5. Οποιαδήποτε παράβαση του παρόντος θεωρείται, με την επιφύλαξη της περί λαθρεμπορίας νομοθεσίας, ως απλή τελωνειακή παράβαση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 142 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α΄ 265) και τιμωρείται σύμφωνα με τον ανωτέρω Κώδικα.».

Άρθρο 13

Ειδικές προβλέψεις για ορισμένα αγαθά τα οποία υπάγονται σε Ειδικό Φόρο

Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης και εμπίπτουν σε ειδικές υποχρεώσεις κατά τον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα

Στον Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται άρθρο 47στ ως εξής:

«Άρθρο 47 στ

1. Στις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, εφαρμόζονται οι απαγορεύσεις των πωλήσεων προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών αναπλήρωσης που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 60 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, του ν. 2960/2001 (Α΄ 265) και το άρθρο 16 του ν. 4419/2016 (Α΄ 174).

2. Για τις ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών που εισάγονται από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη, τα οποία υπόκεινται σε φόρο κατανάλωσης, όταν η άφιξη της αποστολής ή μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη είναι το εσωτερικό της χώρας, με την επιφύλαξη της παρ. 1, εφαρμόζεται το άρθρο 53Α του ν. 2960/2001, για τη βεβαίωση και είσπραξη του φόρου κατανάλωσης και του ΦΠΑ.

3. Για τις ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, όταν η άφιξη της αποστολής ή μεταφοράς στον αποκτώντα πελάτη, είναι το εσωτερικό της Χώρας, με την επιφύλαξη της παρ. 1, εφαρμόζονται το άρθρο 60 και η παρ. 5 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001, για τη βεβαίωση και είσπραξη του ειδικού φόρου κατανάλωσης και του ΦΠΑ.».

Άρθρο 14

Ευθύνη υποκειμένων στον φόρο που παραδίδουν αγαθά σε υποκειμένους στον φόρο οι οποίοι διευκολύνουν μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής ορισμένες παραδόσεις αγαθών - Προσθήκη

στο άρθρο 35 του Κώδικα ΦΠΑ

Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται περ. κα' ως εξής:

«κα) στις περιπτώσεις του άρθρου 5β, ο υποκείμενος στον φόρο, που θεωρείται ότι έχει παραδώσει τα αγαθά στον υποκείμενο στον φόρο, ο οποίος διευκολύνει την παράδοση αγαθών μέσω της χρήσης ηλεκτρονικής διεπαφής, εφόσον ο υποκείμενος που έχει διευκολύνει την παράδοση των αγαθών δεν είναι υπόχρεος για την καταβολή του ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 5γ του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 282/2011.».

Άρθρο 15

Ρύθμιση θεμάτων για την εφαρμογή

των ειδικών καθεστώτων των άρθρων 47β,

47γ και 47δ του Κώδικα ΦΠΑ - Τροποποίηση του άρθρου 11 του Κώδικα ΦΠΑ

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 11 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Επίσης, κατά παρέκκλιση της παρ. 1, δεν θεωρείται ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών η κατά το άρθρο 2 απόκτηση αγαθών των οποίων η παράδοση απαλλάσσεται στο εσωτερικό της χώρας από τον φόρο, σύμφωνα με τις περ. α', β', γ', δ', στ' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 27.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΛΟΙΠΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 16

Υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου για εγγεγραμμένους στα ειδικά καθεστώτα 47β, 47γ και 47δ και τους υποκειμένους του άρθρου 5β του Κώδικα ΦΠΑ -

Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4308/2014

(άρθρο 2, παρ. 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Η παρ. 1α του άρθρου 8 του ν. 4308/2014 (Α΄ 251) αντικαθίσταται ως εξής:

«1α) Τιμολόγιο εκδίδουν, σύμφωνα με το παρόν και οι οντότητες που είναι εγγεγραμμένες σε ένα από τα ειδικά καθεστώτα των άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα ΦΠΑ.

Κατ' εξαίρεση, οι οντότητες που είναι εγγεγραμμένες στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 47γ δεν υποχρεούνται στην έκδοση τιμολογίου για σκοπούς ΦΠΑ αναφορικά με τις ενδοκοινοτικές εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών. Τιμολόγιο εκδίδουν και οι υποκείμενοι στον φόρο οι οποίοι θεωρείται ότι παραδίδουν σε άλλους υποκείμενους στον φόρο αγαθά σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5β του Κώδικα ΦΠΑ, εφόσον ο τόπος παράδοσης των αγαθών είναι το εσωτερικό της Χώρας. Οι οντότητες που είναι εγγεγραμμένες σε αντίστοιχα των άρθρων 47β, 47γ και 47δ ειδικά καθεστώτα άλλων κρατών μελών, δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις περί παραστατικών πωλήσεων του παρόντος νόμου για σκοπούς ΦΠΑ για τις πράξεις που καλύπτονται από τα ως άνω ειδικά καθεστώτα.».

Άρθρο 17

Υποχρεώσεις δήλωσης στο πλαίσιο των ειδικών καθεστώτων των άρθρων 47β, 47γ και 47δ

του Κώδικα ΦΠΑ - Τροποποίηση του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ, του ν. 4174/2013, Α΄ 170) προστίθεται εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εάν η εκπνοή προθεσμίας για την άσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση υποχρέωσης, όπως ορίζεται από τη φορολογική νομοθεσία, συμπίπτει με επίσημη αργία, Σάββατο ή Κυριακή, η προθεσμία παρατείνεται μέχρι την αμέσως επόμενη ημέρα, κατά την οποία η Φορολογική Διοίκηση λειτουργεί για το κοινό. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για τις δηλώσεις ΦΠΑ που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα ΦΠΑ.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Καταργούμενες διατάξεις του ν. 1684/1987

(άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455)

Τα άρθρα 20 και 21 του ν. 1684/1987 (Α΄ 18) καταργούνται.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ν. 4649/2019

«ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

ΣΕ ΤΙΤΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ», ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ C (2021) 2545/09.04.2021 (2021/N) ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΤΑΣΗ

ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΗΡΑΚΛΗΣ»

Άρθρο 19

Πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4649/2019

Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με τον παρόντα νόμο καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι υπό τους οποίους δύναται να παρέχεται η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με την από 10.10.2019 C (2019) 7309 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής «αρχική απόφαση») και την από 9.4.2021 C (2021) 2545 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής «απόφαση παράτασης») οι οποίες αφορούν στο πρόγραμμα παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων, με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων τους, με την ονομασία «ΗΡΑΚΛΗΣ».».

Άρθρο 20

Ορισμοί - Τροποποίηση της περ. 1

του άρθρου 2 του ν. 4649/2019

Στο πρώτο εδάφιο της περ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) προστίθενται οι λέξεις «ή από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)» και η περ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1) Ως «τιτλοποίηση απαιτήσεων» νοείται η μεταβίβαση απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων σε προσωρινή ή οριστική καθυστέρηση ή ρύθμιση, από δάνεια ή πιστώσεις ή από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) που έχουν χορηγηθεί από πιστωτικά ιδρύματα εξαιρουμένων των «εγγυημένων απαιτήσεων», σε συνδυασμό με την έκδοση και διάθεση ομολογιών. Η τιτλοποίηση απαιτήσεων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 και 14 του ν. 3156/2003 (Α΄ 157), καθώς και με τις διατάξεις του παρόντος.».

Άρθρο 21

Διάρθρωση τιτλοποίησης - Τροποποίηση

της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4649/2019

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) και το πρώτο εδάφιο των περ. α) και β) αντικαθίστανται, προστίθενται δύο εδάφια στο τέλος της παρ. 4 και η παρ. 4 του άρθρου 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στα συμβατικά έγγραφα της τιτλοποίησης απαιτήσεων περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, όρος, σύμφωνα με τον οποίο η εξόφληση μέρους των απαιτήσεων της περ. β΄ της παρ. 3 και το σύνολο των απαιτήσεων της περ. η΄ της παρ. 3, αναβάλλεται υποχρεωτικά σε περίπτωση κατά την οποία το

σύνολο των πραγματο- ποιηθεισών καθαρών εισπράξεων από την ημερομηνία έναρξης υπολογισμού αυτών, όπως ορίζεται στο επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο ελήφθη υπόψη από τον εξωτερικό οργανισμό πιστοληπτικής αξιολόγησης (ΕΟΠΑ) για την πιστοληπτική αξιολόγηση των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, υπολείπεται του προϋπολογισθέντος ποσού καθαρών εισπράξεων, με βάση το επιχειρηματικό αυτό σχέδιο.

Ειδικότερα: α) Εφόσον κατά την ημερομηνία καταβολής της αμοιβής του διαχειριστή, όπως αυτή προσδιορίζεται στη σύμβαση διαχείρισης, που έχει υποβληθεί στον εξωτερικό οργανισμό πιστοληπτικής αξιολόγησης (ΕΟΠΑ), το σύνολο των πραγματοποιηθεισών καθαρών εισπράξεων από την ημερομηνία έναρξης υπολογισμού αυτών, όπως αυτή ορίζεται στο επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο οφείλει να εκτελέσει ο διαχειριστής σύμφωνα με την προαναφερόμενη σύμβαση διαχείρισης και ελήφθη υπόψη από τον ΕΟΠΑ για την πιστοληπτική αξιολόγηση των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας κατά το άρθρο 11 υπολείπεται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), ή μεγαλύτερο, των προϋπολογισθεισών καθαρών εισπράξεων, όπως αυτές προσδιορίζονται στο προαναφερόμενο επιχειρηματικό σχέδιο, αναβάλλεται η καταβολή τουλάχιστον του είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής του διαχειριστή. Η καταβολή του ως άνω ποσοστού υπολειπόμενου ποσού αμοιβής πραγματοποιείται είτε κατά την ημερομηνία ολοσχερούς εξόφλησης του κεφαλαίου των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας είτε κατά την ημερομηνία κατά την οποία αποκαθίσταται ολοσχερώς η σχέση μεταξύ πραγματο- ποιηθεισών και προϋπολογισθεισών καθαρών εισπράξεων. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 12, αναβάλλεται η καταβολή της αμοιβής του διαχειριστή κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Εφόσον κατά την ημερομηνία καταβολής τόκων των ομολογιών μεσαίας εξοφλητικής προτεραιότητας, το σύνολο των πραγματοποιηθεισών καθαρών εισπράξεων από την ημερομηνία έναρξης υπολογισμού αυτών, όπως αυτή ορίζεται στο επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο ελήφθη υπόψη από τον ΕΟΠΑ για την πιστοληπτική αξιολόγηση των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, υπολείπεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) ή περισσότερο των προϋπολογισθεισών καθαρών εισπράξεων, όπως αυτές προσδιορίζονται στο προαναφερόμενο επιχειρηματικό σχέδιο και τη σύμβαση διαχείρισης που έχουν υποβληθεί στον ΕΟΠΑ και ελήφθησαν υπόψη για την πιστοληπτική αξιολόγηση των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας του άρθρου 11, αναβάλλεται η καταβολή τουλάχιστον του είκοσι τοις εκατό (20%) του τόκου. Η αναβληθείσα καταβολή εξοφλείται είτε κατά την ημερομηνία

ολοσχερούς εξόφλησης του κεφαλαίου των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας είτε κατά την επόμενη καθορισμένη ημερομηνία καταβολής τόκων των ομολογιών μεσαίας εξοφλητικής προτεραιότητας και εφόσον έχει αποκατασταθεί ολοσχερώς η σχέση μεταξύ πραγματοποιηθεισών και προϋπολογισθεισών καθαρών εισπράξεων.

Συμβατικά δύναται να προβλέπονται ποσοστά χαμηλότερης απόκλισης από τα οριζόμενα στις περ. α΄ και β΄ της παρούσας. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται μετά την παρέλευση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την έναρξη ισχύος της εγγύησης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν κοινού αιτήματος του αποκτώντος και του διαχειριστή απαιτήσεων και εισήγησης της Επιτροπής Παρακολούθησης Εγγυήσεων του άρθρου 17, δύναται να παρατείνεται το ανωτέρω διάστημα μέχρι έξι (6) μήνες, σε περίπτωση που έκτακτες καταστάσεις ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικούς κλυδωνισμούς στην εθνική οικονομία ή στις αγορές, θέτοντας σε κίνδυνο το αποτέλεσμα της τιτλοποίησης και τη διατήρηση της ροής των πληρωμών και εφόσον από την παράταση αυτή δεν επέρχεται υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας του άρθρου 11. Για τον σκοπό αυτόν απαιτείται σχετική βεβαίωση του ΕΟΠΑ.».

Άρθρο 22

Παροχή εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου - Τροποποίηση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 του ν. 4649/2019

Τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) και η παρ. 4, λαμβανομένης υπόψη της απόφασης παράτασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και οι παρ. 3 και 4 διαμορφώνονται ως εξής:

«3. Το αίτημα για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου υποβάλλεται αποκλειστικά εντός χρονικής περιόδου δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της εκάστοτε σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επί του προγράμματος παροχής εγγυήσεων του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μπορεί να παρατείνεται η περίοδος παροχής εγγύησης, καθώς επίσης να τροποποιούνται για το μέλλον οι όροι παροχής αυτής.

4. Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου είναι ρητή, ανέκκλητη, ανεπιφύλακτη και σε πρώτη ζήτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 213, 214 και 215 της παρ. 1 του

Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, ως εάν το Ελληνικό Δημόσιο ήταν πρωτοφειλέτης, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ερμηνεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις της «αρχικής απόφασης» και της «απόφασης παράτασης» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και του πρωτογενούς, παραγώγου και επικουρικού ενωσιακού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων.».

Άρθρο 23

Καθορισμός και καταβολή προμήθειας ασφαλείας - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4649/2019

Η παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) τροποποιείται για την επικαιροποίηση του τρόπου αναφοράς στην αρχική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

Καθορισμός και καταβολή προμήθειας ασφαλείας

1. Επιβάλλεται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, προμήθεια ασφαλείας. Η προμήθεια ασφαλείας καταβάλλεται από την ημερομηνία παροχής της εγγύησης και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος αυτής, υπολογιζόμενη επί του εκάστοτε ανεξόφλητου εγγυημένου υπολοίπου ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας. Η προμήθεια ασφαλείας υπολογίζεται και καταβάλλεται στην αρχή κάθε εκτοκιστικής περιόδου.

2. Το ύψος της προμήθειας καθορίζεται με την πράξη παροχής της εγγύησης σύμφωνα με το Παράρτημα Β΄ του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 3.2 της «αρχικής απόφασης» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.».

Άρθρο 24

Διαδικασία υποβολής και εξέτασης των αιτημάτων για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου - Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 4649/2019

Στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) προστίθεται η λέξη «εργάσιμων» στην προθεσμία υποβολής αιτήματος και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το αίτημα παροχής εγγύησης υποβάλλεται στη Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών διενεργεί έλεγχο πληρότητας, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους και το διαβιβάζει αμελλητί στην Επιτροπή Παρακολούθησης Εγγυήσεων του άρθρου 17.».

2. Η περ. α΄ της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 4649/2019 αντικαθίσταται λαμβανομένης υπόψη της απόφασης παράτασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το υποβαλλόμενο αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον:

α) Υποβληθεί εντός χρονικής περιόδου δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της «απόφασης παράτασης» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

β) Έχει συμπληρωθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Α΄ του παρόντος νόμου.

γ) Συνοδεύεται από το σύνολο των εγγράφων της παρ. 3 προσηκόντως υπογεγραμμένο από τους νόμιμους εκπροσώπους του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος, οι οποίοι βεβαιώνουν την πληρότητα και ακρίβεια των υποβαλλομένων συνοδευτικών εγγράφων.».

Άρθρο 25

Θέση σε ισχύ της εγγύησης του Ελληνικού

Δημοσίου - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 10

του ν. 4649/2019 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Στο τέλος του άρθρου 10 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να καθορίζονται και να εξειδικεύονται τα στοιχεία, ο τρόπος, το είδος της απαιτούμενης πληροφόρησης, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες απαραίτητες για τους σκοπούς του Παραρτήματος Δ΄.».

Άρθρο 26

Αντικατάσταση του διαχειριστή

τιτλοποιημένων απαιτήσεων - Τροποποίηση

της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4649/2019

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο διαχειριστής μπορεί να αντικαθίσταται σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, υπό την προϋπόθεση ότι για δύο διαδοχικές περιόδους εκτοκισμού οι συνολικές πραγματοποιηθείσες καθαρές εισπράξεις από την ημερομηνία έναρξης υπολογισμού αυτών, όπως ορίζεται στο επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο ελήφθη υπόψη από τον ΕΟΠΑ για την πιστοληπτική αξιολόγηση των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, υπολείπονται, κατά ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%), του συνολικού προϋπολογισθέντος ποσού καθαρών εισπράξεων των αντίστοιχων περιόδων, με βάση το προαναφερόμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Ο διαχειριστής μπορεί να αντικαθίσταται κατά τους όρους του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον η κατάπτωση της εγγύησης ή η υστέρηση των καθαρών εισπράξεων οφείλεται σε δικό του πταίσμα.».

Άρθρο 27

Κατάπτωση της εγγύησης - Τροποποίηση

της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4649/2019

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) τροποποιείται προκειμένου να ληφθεί υπόψη η απόφαση παράτασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος κατάπτωσης από τον εγγυητή, το Ελληνικό Δημόσιο καταβάλλει τα οφειλόμενα στους ομολογιούχους υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ποσά, σύμφωνα με τους όρους των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας που διαλαμβάνονται στα συμβατικά έγγραφα της τιτλοποίησης απαιτήσεων. Το Ελληνικό Δημόσιο υποκαθίσταται σε όλα τα δικαιώματα των ομολογιούχων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας και έχει το δικαίωμα να εισπράξει τα καταβληθέντα στους ομολογιούχους ποσά, μαζί με τους νόμιμους τόκους και

έξοδα είσπραξης από τον αποκτώντα, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος, σε εφαρμογή της «αρχικής απόφασης» και της «απόφασης παράτασης» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.».

Άρθρο 28

Ενημέρωση Ελληνικού Δημοσίου - Τροποποίηση του άρθρου 14

του ν. 4649/2019 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για τους σκοπούς παρακολούθησης των χρηματο- ρών των τιτλοποιηθεισών απαιτήσεων, ο διαχειριστής αποστέλλει σε μηνιαία βάση και σε κάθε περίπτωση εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών μετά τη λήξη κάθε περιόδου προς την Τράπεζα της Ελλάδος ειδικά προσαρμοσμένη αναφορά, η οποία διαβιβάζεται εν συνεχεία προς την Επιτροπή Παρακολούθησης Εγγυήσεων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να καθορίζονται και να εξειδικεύονται τα στοιχεία, ο τρόπος, η συχνότητα, οι ημερομηνίες υποβολής της αναφοράς, το είδος της απαιτούμενης πληροφόρησης, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες απαραίτητες για τους σκοπούς της παρούσας.».

Άρθρο 29

Απαλλαγή του Ελληνικού Δημοσίου - Πρόωρη λήξη της εγγύησης - Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 4649/2019

Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206) τροποποιείται, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η απόφαση παράτασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η παρασχεθείσα εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου παύει να ισχύει όταν οι όροι και οι προϋποθέσεις τιτλοποίησης απαιτήσεων τροποποιηθούν κατά τρόπον που έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή με τις αναφερόμενες στο άρθρο 1 αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Οι ομολογιούχοι υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας μπορούν, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της τιτλοποίησης απαιτήσεων, να ζητήσουν ανά πάσα στιγμή τη διακοπή της εγγύησης. Αν, ομολογιούχος υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, είναι ο μεταβιβάζων, για την πρόωρη λήξη της εγγύησης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας εποπτικής αρχής.».

Άρθρο 30

Επιτροπή Παρακολούθησης Εγγυήσεων

για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 17

του ν. 4649/2019

Οι περ. ε' και στ' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4649/2019 (Α' 206) τροποποιούνται με την προσθήκη της λέξης «εργάσιμων» στην προθεσμία παροχής ή μη σύμφωνης γνώμης της Επιτροπής Παρακολούθησης Εγγυήσεων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών Επιτροπή Παρακολούθησης Εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου σε τιτλοποιήσεις απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων του παρόντος νόμου, η οποία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εξετάζει κάθε αίτημα παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο της διαβιβάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9, για να διαπιστώσει εάν πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις παροχής εγγύησης,

β) μελετά και επεξεργάζεται τα περιοδικώς και εκτάκτως υποβαλλόμενα οικονομικά στοιχεία του διαχειριστή, του αποκτώντος και τυχόν λοιπών φορέων της δομής της τιτλοποίησης απαιτήσεων, και, εν γένει, κάθε στοιχείο για το οποίο το Ελληνικό Δημόσιο λαμβάνει γνώση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, με στόχο να διαπιστώσει την ενδεχόμενη καθυστέρηση των εν γένει προβλεπόμενων καταβολών ή την ενδεχόμενη κατάπτωση της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης και ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό Οικονομικών,

γ) μελετά ειδικά προβλήματα που ανακύπτουν και συνδέονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου του παρόντος νόμου και προτείνει μέτρα για την αντιμετώπισή τους,

δ) σταθμίζει το μέγεθος του αναλαμβανόμενου από το Ελληνικό Δημόσιο κινδύνου, από την παροχή της εγγύησης του παρόντος νόμου και την επίδρασή του στη διαμόρφωση του δημοσίου χρέους και εισηγείται σχετικώς,

ε) εισηγείται εγγράφως προς την Επιτροπή του άρθρου 97 του ν. 4549/2018 (Α΄ 105) για την παροχή ή μη της σχετικής σύμφωνης γνώμης της τελευταίας για την παροχή της εγγύησης, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του σχετικού αιτήματος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 και την παρ. 2 του άρθρου 9 του παρόντος,

στ) εισηγείται εγγράφως προς την Επιτροπή του άρθρου 97 του ν. 4549/2018 για την παροχή ή μη της σχετικής σύμφωνης γνώμης της τελευταίας, για τη θέση σε ισχύ της εγγύησης, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της δήλωσης του άρθρου 10 του παρόντος,

ζ) εισηγείται εγγράφως προς τον Υπουργό Οικονομικών επί θεμάτων που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος νόμου συναφώς προς τις αρμοδιότητές της.».

Άρθρο 31

Τροποποίηση του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α΄

του ν. 4649/2019

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄ του ν. 4649/2019 (Α΄ 206), η φράση «Πανεπιστημίου 37, 101 65» αντικαθίσταται με τη φράση «Χαριλάου Τρικούπη 6 - 10, 106 79» και το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Υπόδειγμα αιτήματος παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ του Αποκτώντος προς τους κατόχους ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας των τιτλοποιήσεων του παρόντος νόμου

Επωνυμία Μεταβιβάζοντος

□...□

Επωνυμία Αποκτώντος

□.□

Προς

Υπουργείο Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής

Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής

Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής

Υπόψη Διευθυντή

Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα

Κοιν:

Γενική Διεύθυνση Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων

Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων

Υπόψη Διευθυντή

Χαριλάου Τρικούπη 6-10, 106 79 Αθήνα, ...

Θέμα: Αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων με την επωνυμία «Ηρακλής»

Σε συνέχεια της από [ΗΗ/Μ/ΕΤΟΣ] απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας [.....] (Μεταβιβά- ζων) για την τιτλοποίηση απαιτήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3156/2003 μέσω της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού με την επωνυμία [.....] (Αποκτών) που δύναται να λάβουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.[..... /2019] (νόμος για το πρόγραμμα ΗΡΑΚΛΗΣ) σας υποβάλλουμε σχετικό αίτημα συμμετοχής.

Το αίτημα αφορά στην παροχή εγγύησης για ομολογίες υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας συνολικής αξίας € [.....] (συμπληρώνεται αριθμητικώς και ολογράφως).

Αποστέλλουμε συμπληρωμένη την αίτηση με τα συνημμένα δικαιολογητικά του άρθρου 9 του ν... [..../2019] (νόμος για το πρόγραμμα «ΗΡΑΚΛΗΣ»), την ακρίβεια και πληρότητα των οποίων βεβαιώνουμε.

Ο Μεταβιβάζων ο Αποκτών (όπου απαιτείται)

(όνομα και υπογραφή νομίμων εκπροσώπων)

1.	Σύγχρονο λογισμικό (άρθρο 9 παρ. 3 πζρ. α)
2.	(Προ-) ο έλεγχος της πιστολογικής διακρίσεως του μολυσμού υψηλής εξοφλητικής προέχεισης (άρθρο 9 παρ. 3 πζρ. β')
3.	είδη ενημερωτικού υλικού (όπου «παιδεία»), (άρθρο 9 ποίρ. 2 ΠΕρ. γ'), ή P) Πληροφοριακό φυλλάδιο (άρθρο 9 παρ. 3 περ. γ')
4.	ο ISIPJ (όπου «είδει»), (άρθρο 9 παρ. 3 περ. 6'), ή P) Σέθη χείρα Έσοπούσης Έιτλου (άρθρο 9 παρ. 3 περ. 6')
5.	Σχέδιο όρων έκδοσης ομολογίου υψηλής εξοφλητικής προεραϊότητας (άρθρο 9 παρ. 3 περ. ε')
6.	Σχέδιο σύμβασης μειωμένης από του μζαρισόζου υαίου «πο ΚΕύια υα απαιήσεω που προέχει υαυιτλοποιηθού (άρθρο 9 παρ. 3 περ. οι')
7.	Σύμβαση «άθεσης μειωμένης προς ΕΟΠΑ ύεργου της ποιότητας ομολογίου υψηλής εξοφλητικής προεραϊότητας (άρθρο 9 παρ. 3 περ. ζ')
8.	Υπολογισμός κόστους εγγύησης για ουσιαστική οικονομική ομολογίου υψηλής εξοφλητικής προεραϊότητας (άρθρο 9 παρ. 3 περ. η')
9.	Επισεολή Βεμευσης υπογεγραμμένη από ύο ύμιμο εκπρόσωπού μειωμένης και ύο αποκίυιος (άρθρο 9 παρ. 3 περ. θ')
ID	Σχέδιο σύμβασης ύαθεσης διαρρη (ρησεω υειλοποιύ μευα απαιήσεω υ (άρθρο 9 παρ. 3 περ. ι')
11	Γνώμη ορκωτού ελεγκτή για πληρωμή ή μη ύυπρούποθεω υογιοικής απο ύο αγύρησεω υειλοποιύ μευα απαιήσεω υ (άρθρο 9 παρ. 3 περ. ια')
12	ώγλωση απο κέυος περι αποδοχίσεω όρων εγγύησης υ.../2019 (Πρόγραμμα Ηρακλή(j (άρθρο 9 παρ. 3 περ. ιβ')

□□ □□ □ □ □ □ □ □ □ □

Άρθρο 32

Τροποποίηση του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β΄

του ν. 4649/2019

Στην παρ. 3 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β΄ του ν. 4649/2019 (Α΄ 206), η υποσημ. 2 και οι περ. β΄ και ε΄ αντικαθίστανται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«(3) Η Προμήθεια προ Προσαρμογής, διαμορφώνεται περαιτέρω από έναν «Προσαρμοσμένο Αναλογικό Συντελεστή Επιτοκιακών Περιθωρίων». Αυτός ο συντελεστής λαμβάνει υπόψη τη διαφορά της αξιολόγησης των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας και του μέσου όρου αξιολογήσεων του Δείκτη Αναφοράς¹. Αυτός ο Προσαρμοσμένος Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων προκύπτει ως ακολούθως:

(α) Για τον αρχικό Αναλογικό Συντελεστή Επιτοκιακών Περιθωρίων, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος της αναλογίας της ελάχιστης αποδεκτής απόδοσης («ΕΑΑ») δύο αντιπροσωπευτικών δεικτών² του Bloomberg, όπου ο ένας συμπεριλαμβάνει εταιρείες με αξιολόγηση στο εύρος BB και ο άλλος εταιρείες με αξιολόγηση στο εύρος B, μείον το 5-ετές συμβόλαιο ανταλλαγής επιτοκίων σε Ευρώ («Swap Rate») (5-year Euro swap rate) αντιστοίχως, και ο υπολογισμός του έχει ως ακολούθως:

I

$$\frac{\text{Λ'α} / \text{Ιορικός} \cdot \text{2ύνΓί} : < \wedge \text{Ξυιης Ρπίοχοιχών Πύζύωρίωι} / : = \text{---}}$$

ΓΧ/ί (οπίτ»)® ι.-.ϊ\«·Λ/ι Λ<ίΓ*Γ

(β) Λόγω της περιορισμένης μεταβλητότητας αυτής της αναλογίας και προκειμένου να διασφαλισθεί η σταθερότητα και συγκρισιμότητα, ο αρχικός Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων ορίστηκε στο 50%³ καθόλη τη διάρκεια του Προγράμματος, σύμφωνα με την «αρχική απόφαση» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για τη νέα 18μηνη διάρκεια του Προγράμματος,

---

¹ Η τιμή των συμβάσεων αντιστάθμισης πιστωτικού κινδύνου (CDS) της Ελληνικής Δημοκρατίας αναφέρεται στην πιστοληπτική αξιολόγηση της χώρας που τον Σεπτέμβριο του 2019 ήταν B1, BB-, B+, BB(low), ενώ τον Μάρτιο του 2021 ήταν Ba3, BB-, BB, BB(low) για Moody's/S&P/Fitch/DBRS, αντίστοιχα.

² Τα σύμβολα είναι LP07TREU και LHYBTREU για τους δείκτες BB και B αντίστοιχα.

³ Ο υπολογισμός που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές δείχνει ότι η αναλογία περιθωρίου επιτοκίου είναι 0,487, 0,507 και 0,508 όταν υπολογίζεται με χρονικό ορίζοντα 1 έτους, 6 μηνών και 3 μηνών αντίστοιχα.

σύμφωνα με την «απόφαση παράτασης» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων επικαιροποιήθηκε στο 56,9%⁴ (επικαιροποιημένος Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων), προκειμένου να αντικατοπτρίσει τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

(γ) Κατά τον χρόνο εκάστης Τιτλοποίησης, ο Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων προσαρμόζεται με βάση τον μέσο όρο αξιολογήσεων του (τότε) εφαρμοστέου Δείκτη Αναφοράς, ο οποίος προκύπτει από το μέσο όρο αξιολογήσεων ΕΟΠΑ⁵ ενός διμήνου («Συνολικός Μέσος Όρος Αξιολογήσεων»). Σε κάθε βαθμίδα αξιολόγησης αποδίδεται μια αριθμητική βαθμολογία, η οποία εξαρτάται από την αξιολόγηση των ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας στη συγκεκριμένη Τιτλοποίηση, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα βαθμολόγησης:

Πίνακας 1: Αριθμολογία βαθμολογίας

Βαθμίδα	Αριθμολογία βαθμολογίας		
0	0	0	0
33	0,33	0	0
SS-	0,67	0,33	0
0+	1,00	0,67	0,33
3	1,33	1,00	0,37
3-		1,33	1,00

(δ) η μέση βαθμολογία κάθε ΕΟΠΑ υπολογίζεται σταθμίζοντας την αξιολόγηση για τον σχετικό αριθμό ημερών προς την περίοδο αναφοράς. Ο Συνολικός Μέσος Όρος Βαθμολόγησης υπολογίζεται ως ο απλός μέσος όρος των σταθμισμένων μέσων βαθμολογιών των ΕΟΠΑ,

⁴ Ο επικαιροποιημένος υπολογισμός (12.3.2021) που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές δείχνει ότι η αναλογία περιθωρίου επιτοκίου είναι 0,574, 0,565 και 0,569 όταν υπολογίζεται με χρονικό ορίζοντα 1 έτους, 6 μηνών και 3 μηνών αντίστοιχα.

⁵ Εξωτερικός Οργανισμός Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΕΟΠΑ)

(ε) κατόπιν ο Προσαρμοσμένος Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων υπολογίζεται ως ακολούθως, όπου το 56,9% είναι ο επικαιροποιημένος Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων:

Προσαρμοσμένος Αναλογικός Συντελεστής Επιτοκιακών Περιθωρίων

= 1 - 56,9% επί Συνολικό Μέσο Όρο Αξιολογήσεων».

Άρθρο 33

Τροποποίηση του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Γ2 του ν. 4649/2019

1. Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ2 του ν. 4649/2019 (Α΄ 206), η περ. β΄ της παρ. 4 και η παρ. 7 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Γ2 - (Α) τροποποιούνται και οι παρ. 4 και 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

(α) Κάθε γνωστοποίηση που πραγματοποιείται σύμφωνα με την παρούσα πρέπει να γίνεται εγγράφως και, εκτός αν αναφέρεται άλλως, πρέπει να πραγματοποιείται με επιστολή ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

(β) Όλες οι κοινοποιήσεις προς τον Εγγυητή θα απευθύνονται στο:

Υπουργείο Οικονομικών

Γενική Διεύθυνση Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων

Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, Τμήμα Α΄

Οδός Χαριλάου Τρικούπη 6-10

10679 Αθήνα

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: d25a@glk.gr

«7. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

Από την ημερομηνία παροχής της Εγγύησης και κα- θόλο το διάστημα ισχύος αυτής ο Αποκτών καταβάλλει προς τον Εγγυητή την προμήθεια ασφαλείας υπολογιζόμενη κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος σύμφωνα με το Παράρτημα Β΄ του νόμου [στοιχεία ταυτοποίησης του νόμου στον οποίο προσαρτάται το παρόν], και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 3.2 της «αρχικής απόφασης» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στην Πράξη Παροχής της εγγύησης, η προμήθεια ασφαλείας υπολογίζεται και καταβάλλεται στην αρχή κάθε εκτοκιστικής περιόδου. Η προμήθεια είναι καταβλητέα στον λογαριασμό [προσδιορισμός λογαριασμού καταβολής προμήθειας]».

2. Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ2 του ν. 4649/2019 η περ. β' της παρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Γ2 - (B) αντικαθίσταται, το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Γ2 - (B) τροποποιείται και οι παρ. 4 και 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. NOTICES

(a) Each communication to be made hereunder shall be made in writing and, unless otherwise stated, shall be made by fax, or letter or e-mail.

(b) All communications to the Guarantor shall be made to it at:

General Accounting Office of the State

Ministry of Finance

General Directorate of Treasury and Financial Rules

Directorate of State Guarantees and Capital transfers Department A

6-10, Charilaou Trikoupi, 106 79, Athens

E-mail: d25a@glk.gr

«7. PROVISION OF THE GUARANTEE

From the date of the issuance of the Guarantee Deed and throughout its validity period, the Issuer shall pay to the Guarantor the Guarantee fee calculated on the date of the submission of the Request in accordance with Annex B of the Law (identifying the law to which this appendix is attached), and in accordance with Section 3.2 of the European Commission's Decision on 10.10.2019 C (2019) 7309 (the Original Decision).

Unless otherwise specified in the Guarantee Deed, the Guarantee fee shall be calculated and paid at the beginning of each interest period. The Guarantee Deed is payable to the account [determination of commission payment account].».

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4738/2020 ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

Βελτιώσεις διατάξεων για την πρόληψη της αφερεγγυότητας - Τροποποιήσεις των διατάξεων του Βιβλίου Πρώτου του

ν. 4738/2020 (Α΄ 207)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207), προστίθεται νέα περ. ιθ) ως εξής:

«ιθ) Ως «συνοφειλέτης χρηματοδοτικών φορέων» νοείται κάθε πρόσωπο που ευθύνεται αλληλεγγύως εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας για την εξόφληση μέρους ή του συνόλου των οφειλών του οφειλέτη προς χρηματοδοτικούς φορείς. Στην έννοια του συνοφειλέτη περιλαμβάνεται και ο εγγυητής.».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4738/2020 προστίθεται νέο εδάφιο μετά τις περ. α΄, β΄ και γ΄ ως εξής:

«Τα στοιχεία των περ. α΄, β΄ και γ΄ για τον σύζυγο δεν χορηγούνται, εφόσον έχει λάβει χώρα διακοπή της έγγαμης συμβίωσης και αυτή έχει δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση πριν την υποβολή της αίτησης.».

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4738/2020 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ο σύζυγος ή η σύζυγος δεν συνυπογράφουν την αίτηση για την παροχή της παραπάνω άδειας ανάκτησης, εάν έχει λάβει χώρα διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, η οποία έχει δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση πριν την υποβολή της αίτησης.».

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4738/2020 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης με μηχανικό μέσο ή ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του άρθρου 29 είναι επαρκής και ισοδυναμεί με ηλεκτρονική υπογραφή. Η κατά τα ανωτέρω συναφθείσα σύμβαση αναδιάρθρωσης έχει την ισχύ ιδιωτικού εγγράφου κατά την έννοια των άρθρων 160 ΑΚ και 443 ΚΠολΔ, με πλήρη αποδεικτική ισχύ ως προς την κατάρτιση και το περιεχόμενο της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 445 ΚΠολΔ. Εφόσον υπάρχουν οφειλές προς το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, η σύμβαση μπορεί να τελεί υπό την αίρεση της συναίνεσής τους, η οποία παρέχεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 21. Οι συναινούντες πιστωτές αποδέχονται ή τεκμαίρεται ότι αποδέχονται, καθόσον αφορά στο Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 21, ότι η ρύθμιση καθιστά την επιχείρηση του οφειλέτη βιώσιμη ή, εφόσον πρόκειται για φυσικό πρόσωπο που δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, ότι αποτρέπει την αφερεγγυότητά του.».

5. Στο άρθρο 21 του ν. 4738/2020 προστίθεται νέα παρ. 4 ως εξής:

«4. Η συναίνεση του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά τα οριζόμενα στην περ. γ' της παρ. 2, σε πολυμερείς συμβάσεις αναδιάρθρωσης, στις οποίες δεν έχει γίνει αποδεκτή η πρόταση αναδιάρθρωσης που προέκυψε από το υπολογιστικό εργαλείο της υποπερ. iii της περ. β' της παρ. 2, τεκμαίρεται, εφόσον: α) η προτεινόμενη αντιπρόταση των χρηματοδοτικών φορέων, όπως αυτή προέκυψε από το υπολογιστικό εργαλείο της παρ. 2Α του άρθρου 71 έχει εξασφαλίσει τις συναινέσεις της παρ. 1 του άρθρου 14, β) διασφαλίζεται από το υπολογιστικό εργαλείο της παρ. 2Α του άρθρου 71 ότι η προτεινόμενη αντιπρόταση δεν επιφυλάσσει στο Δημόσιο ή στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης χειρότερη μεταχείριση από ό,τι θα ίσχυε σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης αντιπρότασης επιτρέπει τη βιώσιμη λειτουργία του, αν είναι επιχείρηση, ή τον καθιστά αξιόχρεο, γ) ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 και, δ) εφαρμόζονται οι εξής πρόσθετοι κανόνες:

i. Η διαγραφή βασικής οφειλής που ενδεχομένως προκύψει από την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί της βασικής οφειλής, στην οποία δεν περιλαμβάνονται οι βασικές οφειλές από παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους ή ασφαλιστικές εισφορές, που δεν υπόκεινται σε διαγραφή σύμφωνα με το άρθρο 22 και,

ii. ειδικά στην περίπτωση κατά την οποία η οφειλή προς το Δημόσιο προέρχεται από αυτοτελή πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τη Φορολογική

Διοίκηση, δεν μπορεί να διαγραφεί ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο από το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί της βασικής οφειλής.

Στην περίπτωση αυτή, και με την επιφύλαξη των άρθρων 235 και 236 του Ποινικού Κώδικα, ουδείς υπάλληλος του δημοσίου τομέα υπό την έννοια του άρθρου 237B του Ποινικού Κώδικα υπέχει οποιαδήποτε αστική, ποινική ή πειθαρχική ευθύνη για την υπογραφή ή αποδοχή της προτεινόμενης αντιπρότασης των χρηματοδοτικών φορέων στο πλαίσιο της διαδικασίας του παρόντος Κεφαλαίου.».

6. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 23 του ν. 4738/2020 προστίθεται παραπομπή στην παρ. 4 του άρθρου 21 και το πρώτο εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής:

«Η θέση σε ισχύ σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών στην οποία τεκμαίρεται η συναίνεση του Δημοσίου ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2, καθώς και την παρ. 4 του άρθρου 21, παράγει τα ακόλουθα αποτελέσματα ως προς το Δημόσιο ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, αντιστοίχως:».

7. Ο τίτλος του άρθρου 27 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής: «Αθέτηση της σύμβασης αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη και καταγγελία από καταλαμβανόμενο πιστωτή.».

8. Η υποπερ. στα. της περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4738/2020 τροποποιείται ως εξής:

«στα. Οφειλέτες των οποίων οι μέσες μικτές μηνιαίες αποδοχές, αφαιρουμένων πρόσθετων ή άλλων έκτακτων αποδοχών των τελευταίων έξι (6) μηνών πριν την υποβολή της αίτησης παρουσίασαν μείωση, σε σχέση με τους αντίστοιχους έξι (6) προηγούμενους μήνες, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

i) για ποσά έως χίλια (1.000) ευρώ, μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%),

ii) για ποσά μεγαλύτερα των χιλίων (1.000) ευρώ, μείωση ίση ή μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), όπως οι αποδοχές αυτές δηλώνονται στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και την Ενιαία Αρχή Πληρωμών.».

9. Στο άρθρο 30 του ν. 4738/2020 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ρυθμίζουν δάνεια οποιουδήποτε είδους προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τα οποία τους έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ως προς όλους τους γενικούς και ειδικούς όρους αυτών, ενδεικτικά δε ως προς τη διάρκεια, το επιτόκιο, το ποσό της δόσης και την περιοδικότητα των δόσεων. Ανεξαρτήτως της ρυθμίσεως, οι ως άνω παρασχεθείσες υπέρ των χρηματοδοτικών φορέων εγγυήσεις διατηρούν την ισχύ τους στο σύνολό τους, χωρίς να επέρχεται ποσοτική αύξηση της εγγυητικής ευθύνης και εφαρμόζονται κατά τα λοιπά και μόνον αναλόγως οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 60. Αιτήματα κατάπτωσης που έχουν ήδη υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του άρθρου 8, επίδικα ή μη, παραμένουν ισχυρά.».

10. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 31 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 31

Ορισμός και σκοπός της εξυγίανσης

Η διαδικασία εξυγίανσης αποτελεί συλλογική προπτω- χευτική διαδικασία, που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με την επικύρωση της συμφωνίας που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών. Η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών θεωρείται ότι πληρούται αν η συμφωνία εξυγίανσης:

α) δεν φέρει οποιονδήποτε μη συναινούντα πιστωτή ή πιστωτή του οποίου η συναίνεση συνάγεται εκ του νόμου σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη και

β) δεν έχει ως αποτέλεσμα, οποιοσδήποτε από τους μη συναινούντες πιστωτές, ο οποίος έχει κυριότητα επί πράγματος ή είναι εκδοχέας απαιτήσεων, ιδίως στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης ή πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και έχει δικαίωμα να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του κατά του οφειλέτη από τα περιουσιακά στοιχεία αυτά, να υποχρεωθεί να λάβει ποσά μικρότερα από αυτά που θα ελάμβανε ή θα λάβει ασκώντας τα συμβατικά του δικαιώματα σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία.».

11. Η παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η επικύρωση συμφωνίας, η οποία έχει συναφθεί μόνον από πιστωτές, που συγκεντρώνουν το ποσοστό της παρ. 1, χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη,

είναι δυνατή, εφόσον ο οφειλέτης βρίσκεται, κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε παύση πληρωμών.».

12. Η παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται να συναινούν στη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης, ακόμα και όταν με τη συμφωνία παραιτούνται από προνόμια και εξασφαλίσεις ενοχικής ή εμπράγματης φύσης και από ένδικά μέσα ή βοηθήματα. Κατ' εξαίρεση, η συναίνεση αυτή δεν παρέχεται στην περίπτωση που, λόγω της εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης, οι ως άνω φορείς θα περιέρχονταν σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες ή ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις τους κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης σε σχέση με τη θέση στην οποία θα περιέρχονταν ως προς τις απαιτήσεις αυτές σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη.».

13. Στο άρθρο 38 του ν. 4738/2020 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 38

Απαλλαγή από την ευθύνη υπαλλήλου για την υπογραφή συμφωνίας εξυγίανσης

Με την επιφύλαξη των άρθρων 235, 236, 237 και 237B του Ποινικού Κώδικα για τη δωροδοκία, ουδείς υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα υπέχει οποιαδήποτε αστική, ποινική ή πειθαρχική ευθύνη για την υπογραφή συμφωνίας εξυγίανσης ή την παροχή θετικής ψήφου σε ηλεκτρονική ψηφοφορία ή τη συναγόμενη συναίνεσή του, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις, κατά περίπτωση, της παρ. 1 ή της παρ. 2 του άρθρου 37. Ποινική δίωξη ασκείται μόνο υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4472/2017 (Α' 74). Κατά τα λοιπά δεν θίγεται η εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4472/2017.».

14. Η παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι υποχρεώσεις που μπορεί να μεταρρυθμίζει η συμφωνία εξυγίανσης περιλαμβάνουν και τις υπό αίρεση ή τις άγνωστες υποχρεώσεις του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων και των υποχρεώσεων από μελλοντική κατάπτωση εγγυήσεων, οι οποίες έχουν παρασχεθεί ως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης.».

15. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η αυτοδίκαιη αναστολή της παρ. 1 του άρθρου 50, τα προληπτικά μέτρα της παρ. 3 του άρθρου 50 και της παρ. 4 του άρθρου 51, δεν μπορούν να θίγουν τα δικαιώματα από συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3301/2004 (Α΄ 263) ή από ρήτρα εκκαθαριστικού συμψηφισμού κατά την έννοια της ίδιας διάταξης, ανεξάρτητα από το αν η ρήτρα εκκαθαριστικού συμψηφισμού περιέχεται σε συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή σε συμφωνία της οποίας αποτελεί μέρος η συμφωνία παροχής ασφάλειας, καθώς και τα δικαιώματα του εκδοχέα απαίτησης που εκχωρήθηκε από τον οφειλέτη στον πιστωτή προς εξασφάλιση ή προς ικανοποίησή του από το προϊόν της είσπραξης. Επίσης, δεν θίγονται τα δικαιώματα από χρηματοδοτικές μισθώσεις του ν. 1665/1986 (Α΄ 194), καθώς και το δικαίωμα καταγγελίας και απόδοσης του μισθίου σε περίπτωση σύμβασης μίσθωσης, εφόσον ο οφειλέτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή έξι (6) ή περισσότερων μηνιαίων μισθωμάτων.».

16. Στην παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης, εφόσον έχει υπογραφεί από τον οφειλέτη (εκτός από την περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 34) και από τις απαιτούμενες κατά την παρ. 1 του άρθρου 34 πλειοψηφίες αφενός των πιστωτών με ειδικό προνόμιο και αφετέρου των λοιπών πιστωτών ή εφόσον οι απαιτούμενες πλειοψηφίες των πιστωτών έχουν ψηφίσει θετικά σε ψηφοφορία με ηλεκτρονικά μέσα, ή μόνον από πιστωτές του που συγκεντρώνουν την ανωτέρω πλειοψηφία κατά την παρ. 2. Οι απαιτήσεις πιστωτών των οποίων η συναίνεση συνάγεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση των απαιτούμενων πλειοψηφιών.».

17. Η περ. α) του άρθρου 66 του ν. 4738/2020 τροποποιείται ως προς τις προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο Εμπειρογνωμόνων νομικών προσώπων που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες και το άρθρο 66 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 66

Μέλη του Μητρώου Εμπειρογνωμόνων

Στο Μητρώο Εμπειρογνωμόνων δύνανται να εγγραφούν ως μέλη φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία προσφέρουν κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών και είναι:

α) φυσικά πρόσωπα, ενεργά μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.), με συναφή προϋπηρεσία επί τουλάχιστον πέντε (5) έτη ή πιστοποιημένοι λογιστές - φοροτεχνικοί με επαγγελματική άδεια Α΄ τάξης ή νομικά πρόσωπα που παρέχουν λογιστικές, φοροτεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες. Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, αυτά πρέπει να απασχολούν τουλάχιστον ένα (1) φυσικό πρόσωπο με τις ιδιότητες της παρούσας περίπτωσης, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας,

β) φυσικά πρόσωπα ή ελεγκτικές εταιρείες, που είναι μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ), που έχει συσταθεί με το άρθρο 1 του π.δ. 226/1992 (Α΄ 120) και έχουν λάβει άδεια άσκησης επαγγέλματος (επαγγελματική άδεια) από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4449/2017 (Α΄ 7) ή

γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αποτελούν πιστοποιημένους εκτιμητές του κλάδου άυλων αγαθών ή επιχειρήσεων, εγγεγραμμένα στο οικείο Μητρώο του Υπουργείου Οικονομικών.».

18. Η υποπερ. ii της περ. ζα) της παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4738/2020 τροποποιείται με πρόβλεψη ελάχιστης αξίας ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και διαμορφώνεται ως εξής:

«ii. την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, η οποία για τα ακίνητα δεν μπορεί να υπολείπεται της αξίας του άρθρου 11, και».

19. Η υποπερ. i της περ. ζβ) της παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207), ως προς τους εφαρμοστέους κανόνες για την παραγωγή των τελικών ποσών αποπληρωμής, αντικαθίσταται ως εξής:

«i. Δεν επιτρέπεται: αα) να φέρουν οποιονδήποτε καταλαμβανόμενο πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, ανεξάρτητα από τον χρόνο επιβολής κατάσχεσης ή επίδοσης επιταγής προς εκτέλεση και ββ) να έχει ως αποτέλεσμα, οποιοσδήποτε από τους μη συναινούντες πιστωτές, ο οποίος έχει κυριότητα επί πράγματος ή είναι

εκδοχέας απαιτήσεων, ιδίως, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης ή πρακτο- ρείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και έχει δικαίωμα να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του κατά του οφειλέτη από τα περιουσιακά στοιχεία αυτά, να υποχρεωθεί να λάβει ποσά μικρότερα από αυτά που θα ελάμβανε ή θα λάβει ασκώντας τα συμβατικά του δικαιώματα σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία.».

20. Στο άρθρο 71 του ν. 4738/2020 προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Σε περίπτωση που κατά τη διακριτική ευχέρεια των χρηματοδοτικών φορέων δεν γίνει χρήση του υπολογιστικού εργαλείου, αυτοί δύνανται, για να κάνουν πρόταση αναδιάρθρωσης στον οφειλέτη, να συναξιολο- γήσουν την ικανότητα συνεισφοράς στην αποπληρωμή των συνοφειλετών του στους χρηματοδοτικούς φορείς, όπως και την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων αυτών. Για τον λόγο αυτόν είναι δυνατή η πρόσκληση των συνοφειλετών χρηματοδοτικών φορέων, που κατά περίπτωση ορίζουν οι χρηματοδοτικοί φορείς. Τα τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα της διαδικασίας πρόσκλησης των συνοφειλετών χρηματοδοτικών φορέων και η ανταπόκριση αυτών αναφέρονται στην κοινή απόφαση της παρ. 5. Η θετική ανταπόκριση συνοφει- λήτη χρηματοδοτικού φορέα συνεπάγεται αυτοδίκαια την εφαρμογή των άρθρων 10 και 12. Η αντιπρόταση των τραπεζών κατά την παρούσα, προκύπτει επίσης από σχετικό υπολογιστικό εργαλείο, στο οποίο έχουν ενσωματωθεί οι παράμετροι της μεθοδολογίας αντιπρότασης των πιστωτών, όπως αυτή εξειδικεύεται στην απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 71.».

21. Η περ. δ) της παρ. 5 του άρθρου 71 του ν. 4738/2020, ως προς το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης στην οποία υποχρεούνται να προσχωρήσουν χρηματοδοτικοί φορείς, προκειμένου να δικαιούνται να καταστούν συμ- μετέχοντες πιστωτές, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) την αποδοχή, ότι η συμφωνία δεσμεύει και τους μη συναινούντες συμμετέχοντες πιστωτές που είναι χρηματοδοτικοί φορείς, εφόσον: αα) δεν φέρει οποιονδήποτε από αυτούς σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και ββ) δεν έχει ως αποτέλεσμα, οποιοσδήποτε από τους μη συναινούντες πιστωτές, ο οποίος έχει κυριότητα επί πράγματος ή είναι εκδοχέας απαιτήσεων, ιδίως, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης ή πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και έχει δικαίωμα να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του κατά του οφειλέτη από τα

περιουσιακά στοιχεία αυτά, να υποχρεωθεί να λάβει ποσά μικρότερα από αυτά που θα ελάμβανε ή θα λάβει ασκώντας τα συμβατικά του δικαιώματα σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία και γγ) πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος Πρώτου Βιβλίου. Η σύμβαση δεν απαιτείται να περιέχει την αποδοχή υπό τους παραπάνω όρους εφόσον η πρόταση προκύπτει βάσει του υπολογιστικού εργαλείου της περ. ζ΄ της παρ. 2.».

22. Στην παρ. 5 του άρθρου 71 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207), ως προς το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης στην οποία υποχρεούνται να προσχωρήσουν χρηματοδοτικοί φορείς, προκειμένου να δικαιούνται να καταστούν συμμετέχοντες πιστωτές, προστίθεται περ. θ) ως εξής:

«θ) Τις αρχές διαμόρφωσης των αντιπροτάσεων των χρηματοδοτικών φορέων κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 21».

Άρθρο 35

Βελτίωση ρυθμίσεων κατά την πτώχευση - Τροποποιήσεις του Βιβλίου Δευτέρου του ν. 4738/2020

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τεκμαίρεται, ότι ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών, όταν δεν καταβάλει ληξιπρόθεσμες χρηματικές υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, σε ύψος τουλάχιστον σαράντα τοις εκατό (40%) των συνολικών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών του για περίοδο τουλάχιστον έξι (6) μηνών, εφόσον η μη εξυπηρετούμενη υποχρέωσή του υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Η επιλεκτική εκπλήρωση ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων δεν αίρει την παύση πληρωμών, η οποία μπορεί να συνίσταται και στην αδυναμία εκπλήρωσης ακόμα και μίας σημαντικής ληξιπρόθεσμης χρηματικής οφειλής. Το τεκμήριο της παρούσας είναι μαχητό.».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4738/2020 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Μικρού αντικειμένου πτωχεύσεις ορίζονται αυτές στις οποίες ο οφειλέτης ικανοποιεί τα κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α΄ 251). Στην περίπτωση των νομικών προσώπων,

εάν το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ δεν θεωρούνται πολύ μικρή οντότητα. Στην περίπτωση των φυσικών προσώπων, το κριτήριο που αφορά το ενεργητικό εφαρμόζεται στην περιουσία του προσώπου. Ως προς την ακίνητη περιουσία του προσώπου, η αξία αυτής προκύπτει κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11. Οι διαδικαστικές και άλλες παρεκκλίσεις της πτώχευσης μικρού αντικειμένου αναφέρονται στο Έκτο Μέρος του παρόντος Δεύτερου Βιβλίου, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των υπολοίπων Μερών του Δεύτερου Βιβλίου.».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση οφειλέτη φυσικού προσώπου, με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 5, από την κήρυξη της πτώχευσης μέχρι την απαλλαγή του οφειλέτη, στην πτωχευτική περιουσία ανήκει το μέρος του ετησίου εισοδήματός του, αφού αφαιρεθούν οι φόροι και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, που υπερβαίνει το ποσό των ετήσιων ευλόγων δαπανών διαβίωσης ή το δωδεκαπλάσιο του ακατάσχετου κατά την παρ. 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όποιο είναι υψηλότερο εκ των δύο. Εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας αναγγελίας των απαιτήσεων κατά το άρθρο 153, ο σύνδικος υποβάλλει στον εισηγητή, με κοινοποίηση στον οφειλέτη, σχέδιο περιοδικών πληρωμών για την εφαρμογή της παρούσας. Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση, ο οφειλέτης μπορεί να εκθέσει τις απόψεις του επί του σχεδίου περιοδικών πληρωμών, καταθέτοντας σημείωμα. Ο εισηγητής, με αιτιολογημένη διάταξή του, αποφασίζει περί της αποδοχής ή μη, εν όλω ή εν μέρει, του σχεδίου περιοδικών πληρωμών. Εγκεκριμένο σχέδιο πληρωμών εφαρμόζεται αναδρομικά από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης.».

4. Στο άρθρο 103 του ν. 4738/2020 αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 2, καταργείται η παρ. 3 και το άρθρο 103 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 103

Λύση συμβάσεων και εξαιρέσεις

1. Η κήρυξη πτώχευσης, στην οποία εφαρμόζεται η κατ' ιδίαν εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Πέμπτου του παρόντος Βιβλίου, προκαλεί την αυτόματη και αζήμια λύση όλων των εκκρεμών και διαρκών συμβάσεων του οφειλέτη την εξηκοστή ημέρα από την κήρυξη της πτώχευσης, εκτός εάν ο σύνδικος δηλώσει

εγγράφως προς τον αντισυμβαλλόμενο του οφειλέτη πριν την παρέλευση της προθεσμίας, ότι επιθυμεί την άμεση λύση τους ή, εναλλακτικά, τη συνέχισή τους εφόσον, κατά την κρίση του συνδίκου, εξυπηρετούν την ομαλή εξέλιξη των εργασιών της πτώχευσης ή τη βελτίωση της αξίας ρευστοποίησης των στοιχείων του ενεργητικού.

2. Εάν η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση προβλέπει την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, η κήρυξη της πτώχευσης δεν επιφέρει τη λύση των συμβάσεων της παρ. 1, ο δε σύνδικος δικαιούται με έγγραφη δήλωση προς τον αντισυμβαλλόμενό του να επιλέξει τη συνέχιση ή τη λύση της σύμβασης υποκαθιστώντας την ομάδα των πιστωτών στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του οφειλέτη. Επιπλέον, στην περίπτωση αυτήν, εντός τριάντα (30) ημερών από την κήρυξη της πτώχευσης, ο αντισυμβαλλόμενος δικαιούται να τάξει στον σύνδικο εύλογη προθεσμία προς άσκηση του δικαιώματος επιλογής, μη δυνάμενη να είναι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών. Εάν ο σύνδικος δεν απαντήσει εντός της εύλογης προθεσμίας που έταξε ο αντισυμβαλλόμενος, ο αντισυμβαλλόμενος δικαιούται να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση και να απαιτήσει αποζημίωση λόγω μη εκπλήρωσης, ικανοποιούμενος ως πτωχευτικός πιστωτής.

3. (Καταργείται).».

5. Ο τίτλος και το άρθρο 104 του ν. 4738/2020 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 104

Συνέπεια επιλογής συνέχισης εκκρεμών συμβάσεων

Σε περίπτωση, που κατά το άρθρο 103 συνεχίζονται εκκρεμείς συμβάσεις ο σύνδικος τις συνεχίζει και ο αντισυμβαλλόμενος οφείλει να τις εκπληρώσει και καθίσταται ομαδικός πιστωτής.».

6. Ο τίτλος και το περιεχόμενο του άρθρου 106 του ν. 4738/2020 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 106

Ισχύς συμβατικών όρων λύσης

και καταγγελίας λόγω πτώχευσης

Η σύμβαση δεν δύναται να προβλέπει, ότι η κήρυξη της πτώχευσης αποτελεί λόγο λύσης ή τροποποίησης της σύμβασης. Κάθε αντίθετος όρος είναι άκυρος. Με την παρούσα δεν θίγεται το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης, που προβλέπει ο νόμος ή η σύμβαση.».

7. Ο τίτλος και το περιεχόμενο του άρθρου 107 του ν. 4738/2020 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 107

Δικαίωμα καταγγελίας συμβάσεων προσωπικού

χαρακτήρα και χρηματοοικονομικών συμβάσεων

1. Η κήρυξη της πτώχευσης αποτελεί λόγο λύσης των συμβάσεων προσωπικού χαρακτήρα, στις οποίες ο οφειλέτης είναι συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και εκείνων η λύση των οποίων επέρχεται ή μπορεί να επέλθει από ειδική διάταξη νόμου.

2. Χρηματοοικονομικές συμβάσεις μπορούν να παύ- σουν να ισχύουν ή να τροποποιηθούν ως συνέπεια της πτώχευσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτές ή στον νόμο που τις διέπει.».

8. Προστίθεται παρ. 1Α στο άρθρο 109 του ν. 4738/2020 ως εξής:

«1Α. Ως προς τις συμβάσεις εργασίας, η λύση της σύμβασης του άρθρου 103 ισοδυναμεί με καταγγελία ως προς την υποχρέωση παροχής αποζημίωσης προς τον εργαζόμενο.».

9. Στην παρ. 3 του άρθρου 109 του ν. 4738/2020 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Μισθωτός που πραγματικά συνεχίζει να παρέχει την εργασία του μετά την κήρυξη της πτώχευσης, για τους μισθούς και τις συναφείς παροχές, ικανοποιείται ως ομαδικός πιστωτής. Στην περίπτωση αυτήν της συνέχισης παροχής εργασίας, απαιτήσεις που γεννώνται από μεταγενέστερη καταγγελία της σύμβασης εργασίας, ικανοποιούνται ως ομαδικά πιστώματα.».

10. Προστίθεται νέα παρ. 9 στο άρθρο 158 του ν. 4738/2020 ως εξής:

«9. Εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση της έκθεσης του άρθρου 8, ο πλειοδότης υποχρε- ούται να καταθέσει, σε μετρητά ή με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του

συνδίκου ή με εγγυητική επιστολή τράπεζας, διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) μήνα ή με επιταγή που έχει εκδοθεί από τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εγγυοδοσία ίση προς το τίμημα που προσέφερε. Σε αντίθετη περίπτωση, ο σύνδικος καταρτίζει νέα έκθεση στην οποία αναφέρεται ως πλειοδότης όποιος προσέφερε την πλησιέστερη κατά αξία προσφορά προς αυτήν του αρχικού πλειοδότη, εφόσον υφίσταται, και ακολουθείται ως προς τον νέο πλειοδότη η προβλεπόμενη στο παρόν Κεφάλαιο διαδικασία.».

11. Τα άρθρα 167 έως και 169 του ν. 4738/2020 τίθενται σε Κεφάλαιο Δ' στο Πέμπτο Μέρος του Δευτέρου Βιβλίου με τίτλο «Διατάξεις ως προς τη διανομή προς πιστωτές.».

12. Το Κεφάλαιο Δ' του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου αναριθμείται σε Κεφάλαιο Ε'.

13. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 167 του ν. 4738/2020 η λέξη «και» αντικαθίσταται από τη λέξη «έως» και το εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής:

«Αν εκτός από τις απαιτήσεις των υποπερ. α' έως αγ' της περ. α' της παρούσας υπάρχουν και άλλες απαιτήσεις με γενικό προνόμιο ή ειδικό προνόμιο ή ανέγγυες απαιτήσεις, η κατάταξη κατ' άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας χωρεί μετά την ολοσχερή ικανοποίηση των ανωτέρω απαιτήσεων των υποπερ. α' έως αγ' της περ. α'.».

14. Στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. αγ) της παρ. 2 του άρθρου 167 του ν. 4738/2020 η λέξη «παρούσας» αντικαθίσταται από τις λέξεις «περ. α)» και το εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής:

«Το προνόμιο της περ. α) υφίσταται ανεξάρτητα από την επικύρωση ή μη της συμφωνίας εξυγίανσης, εφόσον οι σκοποί των χρηματοδοτήσεων ή των παροχών και η ύπαρξη του προνομίου προβλέπονται ρητά στη συμφωνία εξυγίανσης ή σε συμβάσεις που καταρτίζονται κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα.».

15. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 168 του ν. 4738/2020, ως προς την κατ' εξαίρεση εφαρμογή για τις απαιτήσεις του Δημοσίου της παρ. 3 του άρθρου 58 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90), καταργείται.

16. Στην παρ. 3 του άρθρου 170 του ν. 4738/2020 αντικαθίστανται οι λέξεις «Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους» από τις λέξεις «Κεφαλαίου Β΄ του Πέμπτου Μέρους» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το κέρδος από τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη κατ' εφαρμογή συμφωνίας εξυγίανσης, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου του παρόντος νόμου ή της εκκαθάρισης του Κεφαλαίου Β΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου του παρόντος νόμου απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων.».

17. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 170 του ν. 4738/2020 τροποποιείται με την προσθήκη επιφύλαξης για την εφαρμογή της παρ. 6 ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της παρ. 6, κάθε σύμβαση που συνάπτεται και κάθε πράξη που ενεργείται στο πλαίσιο της πτωχευτικής εκκαθάρισης του Κεφαλαίου Β΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου, της εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου ή της συμφωνίας εξυγίανσης του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου ή της άσκησης του δικαιώματος του άρθρου 219, οι συνεπεία αυτής επί μέρους μεταβιβάσεις, οι μεταγραφές και κάθε άλλη πράξη για την πραγμάτωσή τους, απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου και κάθε άλλον έμμεσο φόρο ή τέλος (πλην ΦΠΑ για τον οποίο εφαρμόζεται ο Κώδικας ΦΠΑ και ο Φ.Μ.Α.).».

18. Στην παρ. 1 του άρθρου 171 του ν. 4738/2020 αντικαθίστανται οι λέξεις «Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους» από τις λέξεις «Κεφαλαίου Β΄ του Πέμπτου Μέρους» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Περιορίζονται στο τριάντα τοις εκατό (30%) των νόμιμων ποσών οι αμοιβές και τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων, των δικηγόρων, των δικαστικών επιμελητών και των υποθηκοφυλάκων για κάθε σύμβαση ή πράξη που αφορά τη διαδικασία πτωχευτικής εκκαθάρισης του Κεφαλαίου Β΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου, της εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, της εξυγίανσης του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου ή την άσκηση του δικαιώματος του άρθρου 219.».

19. Στην παρ. 1 του άρθρου 173 του ν. 4738/2020 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αίτηση πτώχευσης μικρού αντικειμένου υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, στο οποίο και δημοσιοποιείται για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών. Εφόσον, η αίτηση υποβάλλεται από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 79, κοινοποιείται στον οφειλέτη εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσιοποίησή της κατά το πρώτο εδάφιο, άλλως δεν επέρχονται οι συνέπειες από την υποβολή της. Σε περίπτωση που εντός του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου δεν υποβληθεί παρέμβαση κατά της αίτησης ή υποβληθεί παρέμβαση που αφορά μόνο στον διορισμό συνδίκου, η αίτηση γίνεται δεκτή με μόνη τη διαπίστωση παρέλευσης του χρονικού διαστήματος από το πτωχευτικό δικαστήριο. Με την ίδια απόφαση ορίζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο ο εισηγητής. Ο εισηγητής διορίζει τον σύνδικο, εφόσον δεν προσδιορίζεται στην αίτηση, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις καταχώρησης του άρθρου 178.».

20. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 177 του ν. 4738/2020 τροποποιείται, με την προσθήκη επιφύλαξης για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 173, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι παρεμβάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Εφόσον, υποβληθούν εμπρόθεσμα κύριες παρεμβάσεις, αντίγραφα των διαδικαστικών εγγράφων κατατίθενται σε έντυπη μορφή ή ηλεκτρονικά στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο, με μέριμνα του επιμελέστερου των διαδίκων. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 173, αντίγραφο της αίτησης πτώχευσης επιδίδεται, εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών, με φροντίδα του διαδίκου που επισπεύδει τη διαδικασία, στα λοιπά διάδικα μέρη.».

21. Η παρ. 1 του άρθρου 193 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η προσφυγή κατά της απαλλαγής ασκείται παραδεκτά στο πτωχευτικό δικαστήριο εφόσον, ο προσφεύγων επικαλείται ότι η αδυναμία εκπλήρωσης την οποία διαπιστώνει η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, οφείλεται σε δόλιες ενέργειες του οφειλέτη ή ότι, ο οφειλέτης δεν επέδειξε καλή πίστη είτε κατά την κήρυξη της πτώχευσης είτε και κατά τη διάρκειά της, δεν έχει υπάρξει συνεργάσιμος με τα όργανα της πτώχευσης, έχει δολίως αποκρύψει εισοδήματα ή περιουσιακά στοιχεία κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας ή ότι είτε εκκρε- μεί ποινική δίωξη κατά του οφειλέτη για κάποια από τις πράξεις του Ενάτου Μέρους του Δεύτερου Βιβλίου ή για κάποια από τις κακουργηματικές πράξεις της κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης ή πλαστογραφίας, ή για το αδίκημα της καταδολίευσης δανειστών ή ότι έχει καταδικαστεί για κάποια από αυτές τις πράξεις.».

22. Στην παρ. 3 του άρθρου 193 του ν. 4738/2020 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Αν η προσφυγή επικαλείται ποινική δίωξη ή καταδίκη για κάποια από τις πράξεις της παρ. 1, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την απόφασή του μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας.».

23. Η παρ. 1 του άρθρου 195 του ν. 4738/2020 τροποποιείται ως προς τον προσδιορισμό: α) του φυσικού προσώπου που εκ του νόμου έχει αλληλέγγυα ευθύνη και β) της ύποπτης περιόδου και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Φυσικό πρόσωπο που εκ του νόμου έχει αλληλέγγυα ευθύνη λόγω της εκπροσωπευτικής ή διοικητικής του σχέσης με οφειλέτη νομικό πρόσωπο, απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του οφειλέτη, που προ-έκυψαν εντός της ύποπτης περιόδου ή και εντός των τριάντα έξι (36) μηνών που προηγήθηκαν της ύποπτης περιόδου, με την πάροδο τριάντα έξι (36) μηνών από την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης ή την καταχώρηση της παρ. 4 του άρθρου 77, όποιο από τα δύο προηγηθεί χρονικά, εκτός εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του. Ως ύποπτη περίοδος νοείται η οριζόμενη στο άρθρο 116 ή η τεκ-μαιρόμενη ύποπτη περίοδος του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 81 σε περίπτωση καταχώρησης της παρ. 4 του άρθρου 77, κατά περίπτωση.».

24. Στο άρθρο 196 του ν. 4738/2020 τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο, προστίθενται νέο τρίτο και τέταρτο εδάφιο και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 196

Συνέπειες απαλλαγής στη ρευστοποίηση και διανομή - επίπτωση σε συνοφειλέτες ή σε οφειλές τρίτων εγγυημένες από τον οφειλέτη

Η απαλλαγή του οφειλέτη ή του εκπροσώπου του από χρέη, κατά περίπτωση, δεν θίγει με οποιονδήποτε τρόπο τη συνέχιση της διαδικασίας ρευστοποίησης και διανομής των στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας και τα δικαιώματα των πιστωτών επί αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των αδήλων εισοδημάτων ή περιουσιακών στοιχείων, τα οποία δολίως ή εξ αμελείας απεκρύβησαν στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας από τον οφειλέτη και των δικαιωμάτων των ενέγγυων πιστωτών επί υπεγγύων στοιχείων του οφειλέτη, η οποία διεξάγεται και ολοκληρώνεται σύμφωνα με τον παρόντα. Η

απαλλαγή του οφειλέτη εκ της πρωτοφειλής ή εγγυήσεως δεν επηρεάζει τις απαιτήσεις έναντι των λοιπών συνοφειλετών ή εγγυητών που ενέχονται εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας. Η απαλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 193 ή 195, κατά περίπτωση, συνεπάγεται την άμεση και αυτοδίκαιη κατάργηση κάθε εκκρεμούς διαδικασίας διοικητικής εκτέλεσης ή άλλης αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος οφειλετών φυσικών προσώπων ή εκπροσώπων και διοικούντων νομικών προσώπων, αντιστοίχως. Με την επιφύλαξη του άρθρου 195, η απαλλαγή του οφειλέτη εκ της πρωτοφειλής ή εγγυήσεως δεν επηρεάζει τις απαιτήσεις έναντι των λοιπών συνοφειλετών ή εγγυητών που ενέχονται εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας.».

25. Η παρ. 1 του άρθρου 201 του ν. 4738/2020 τροποποιείται με την προσθήκη ρύθμισης για αυτεπάγγελτη δίωξη και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κάθε παράνομη ιδιοποίηση χρημάτων ή άλλων πραγμάτων της πτωχευτικής περιουσίας από τον σύν- δικο ή από πρόσωπα που έχουν προσληφθεί για τις ανάγκες της πτώχευσης τιμωρείται κατά τα άρθρα 375 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα, περί υπεξαίρεσης και διώκεται αυτεπαγγέλτως.».

26. Η παρ. 3 του άρθρου 203 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όταν κατά τη διάρκεια πτωχευτικής δίκης ή κατά την τέλεση των καθηκόντων του εισηγητή ανακύπτει γεγονός που μπορεί να χαρακτηριστεί αδίκημα του παρόντος κεφαλαίου, ο εισηγητής ή ο αρμόδιος δικαστής του πτωχευτικού δικαστηρίου οφείλει να συντάξει έκθεση και να την διαβιβάσει στον αρμόδιο εισαγγελέα με κάθε πληροφορία και με τα σχετικά έγγραφα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρο 39 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.».

27. Στην παρ. 3 του άρθρου 209 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται το άρθρο «192» από το άρθρο «195» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ορίζεται η διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης λόγω της απαλλαγής φυσικού προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 195.».

28. Το άρθρο 211 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 211

Τελικές διατάξεις Μέρους Τρίτου

Σε περίπτωση, που η πτωχευτική απόφαση διατάζει την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης του οφειλέτη ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, ο σύνδικος δύναται να αναθέτει τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων σε ορκωτό ελεγκτή λογιστή με όρους και διαδικασίες που θα προσδιορίζει κατά περίπτωση.».

Άρθρο 36

Βελτίωση ρυθμίσεων περί ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας -

Ρήτρες παρακολούθησης -

Ευάλωτοι Οφειλέτες - Τροποποιήσεις

του Βιβλίου Τρίτου του ν. 4738/2020

- 1.** Τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου 225 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207) ως εξής: «Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Πρώτου και Δεύτερου».
- 2.** Προστίθεται νέα παρ. 1Α στο άρθρο 225 του ν. 4738/2020 ως εξής:

«1Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μετά από κοινή εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, καθορίζονται η διαδικασία τήρησης του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, τα δικαιώματα, οι όροι και οι διαδικασίες πρόσβασης, το περιεχόμενο και τα δικαιολογητικά αιτήσεων και άλλων τρόπων επικοινωνίας, η διασύνδεσή του με το πληροφοριακό σύστημα ευθύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή και η ενσωμάτωσή του σε αυτό και κάθε ειδικό ή τεχνικό θέμα και απαραίτητη λεπτομέρεια που αφορά στη σύσταση και λειτουργία του.».

Άρθρο 37

Βελτίωση ρυθμίσεων για τους διαχειριστές αφερεγγυότητας - Τροποποιήσεις του Βιβλίου Τετάρτου του ν. 4738/2020

Η παρ. 1 του άρθρου 232 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207) τροποποιείται ως προς τους χρόνους προκήρυξης και διενέργειας των εξετάσεων για την απόκτηση της πιστοποίησης και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι εξετάσεις για την απόκτηση της πιστοποίησης είναι πανελλήνιες και διενεργούνται εντός του τρίτου τριμήνου εκάστου κατά το δυνατόν έτους, μετά από προκήρυξη της αρμόδιας αρχής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής τους και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Οικονομικών.».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 232 του ν. 4738/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι είναι αστικό δίκαιο, εμπορικό δίκαιο, γενικές αρχές λογιστικής και φορολογίας επιχειρήσεων, καθώς και βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης αφερεγγυότητας. Τα γνωστικά αντικείμενα του πρώτου εδαφίου δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω με απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης Αφερεγγυότητας.».

3. Στην περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 234 του ν. 4738/2020 η φράση «ή με την οποία συνδέεται ως μέτοχος ή εταίρος ή μέλος διοίκησης ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο» διαγράφεται και η περ. α΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«α) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση, την ηλεκτρονική διεύθυνση, τα στοιχεία επικοινωνίας και τον αριθμό μητρώου διαχειριστή, που είναι φυσικό πρόσωπο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση, την ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας στην οποία απασχολείται ο διαχειριστής αφερεγγυότητας.».

4. Στην παρ. 7 του άρθρου 236 του ν. 4738/2020 κα- ταργούνται το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Ο διαχειριστής αφερεγγυότητας υποχρεούται να προσκομίσει στο όργανο που τον διορίζει σε διαδικασία που προβλέπεται στον παρόντα νόμο σύμβαση

ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης, η οποία καλύπτει την αστική του ευθύνη από την άσκηση των καθηκόντων του ως διαχειριστή αφερεγγυότητας.».

5. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 248 του ν. 4738/2020 τροποποιείται ως προς την απόφαση συγκρότησης και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 248

Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο

Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι πενταμελές και συγκροτείται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 260. Η θητεία των μελών του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου συμπίπτει με τον χρόνο θητείας των μελών της αρμόδιας αρχής.».

6. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 249 του ν. 4738/2020 τροποποιείται ως προς την απόφαση ορισμού των μελών και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι πενταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους, με τριετή θητεία. Με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 260 ορίζονται ως Πρόεδρος του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου, με τον αναπληρωτή του, ένας αρεοπαγίτης και ως μέλη, με τους αναπληρωτές τους, ένας καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής νομικής σχολής Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), εν ενεργεία ή ομότιμος, ένας δικηγόρος που έχει συμπληρώσει εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορία και προτείνεται από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων, ένας λογιστής φοροτεχνικός Α΄ τάξης με εικοσαετή τουλάχιστον προϋπηρεσία που προτείνεται από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και ένας νόμιμος ελεγκτής με εικοσαετή τουλάχιστον προϋπηρεσία που προτείνεται από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.).».

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 260 του ν. 4738/2020 τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση των ποινών με κοινή υπουργική απόφαση και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, μετά από πρόταση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, καθορίζονται η σύνθεση των μελών της Επιτροπής Διαχείρισης Αφερεγγυότητας, τακτικών και αναπληρωματικών, ο υποχρεωτικός αριθμός των συνεδριάσεων της ανά μήνα, η ελάχιστη απαιτούμενη απαρτία των μελών της για κάθε συνεδρίαση,

καθώς και οι επιβαλλόμενες ποινές, μεταξύ των οποίων και η αντικατάστασή τους με όμοια απόφαση σε περίπτωση μη εκπλήρωσης ή πλημμελούς εκπλήρωσης των καθηκόντων τους, κυρώνεται ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε ιεραρχικό ή διοικητικό έλεγχο και απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.».

8. Στην παρ. 3 του άρθρου 260 του ν. 4738/2020 διαγράφονται οι λέξεις «συγκροτείται δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο και» και διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με όμοια απόφαση ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής Διαχείρισης Αφερεγγυότητας και των πειθαρχικών συμβουλίων.».

Άρθρο 38

Βελτίωση των κοινών, τελικών και μεταβατικών διατάξεων - Τροποποιήσεις του Βιβλίου Πέμπτου του ν. 4738/2020

1. Η παρ. 1 του άρθρου 263 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το παρόν εφαρμόζεται στις διαδικασίες που εκκινούν μετά την ημερομηνία θέσης του σε ισχύ, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 308.».

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 263 του ν. 4738/2020 οι λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 230» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 230» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Τα νομικά πρόσωπα της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 230 δύνανται να εγγραφούν στο μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας, εφόσον απασχολούν με οιασδήποτε μορφής σχέση τουλάχιστον ένα φυσικό πρόσωπο κάτοχο άδειας διαχειριστή αφερεγγυότητας εγγεγραμμένο κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος στο υφιστάμενο μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας του π.δ. 133/2016 (Α΄ 242), κατόπιν υποβολής σχετικής αιτήσεως προς την Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας του άρθρου 229 του παρόντος, με απόφαση της οποίας θα καθορισθεί η μορφή της σχετικής αίτησης και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.».

3. Στην παρ. 5 του άρθρου 263 του ν. 4738/2020 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι οφειλέτες που έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση ή των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3588/2007 (Α΄ 153) πριν τη θέση σε ισχύ του νέου νόμου αλλά μετά την 1η.1.2019, υπάγονται στα άρθρα 192 έως 194 και 196. Σε περίπτωση που η προθεσμία της παρ. 1 ή 2 του άρθρου 192, κατά περίπτωση, λήγει πριν τις 31η.12.2021, η απαλλαγή επέρχεται την 1η.1.2022, εκτός αν εντός της παραπάνω προθεσμίας κατατεθεί προσφυγή κατά της απαλλαγής του. Για την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 92 απαιτείται αίτηση προς και σχετική απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου.».

4. Στην παρ. 6 του άρθρου 263 του ν. 4738/2020 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Τα άρθρα 195 και 196 εφαρμόζονται και για την απαλλαγή των εκπροσώπων νομικού προσώπου για οφειλές νομικού προσώπου, του οποίου η αίτηση πτώχευσης ή η κήρυξη σε πτώχευση προηγήθηκε της θέσης του παρόντος νόμου σε ισχύ ή του οποίου η αίτηση απορρίφθηκε, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3588/2007 (Α΄ 153). Σε περίπτωση που η προθεσμία, που αφορά την απαλλαγή των εκπροσώπων της παρ. 1 του άρθρου 195 λήξει οποτεδήποτε πριν τις 31.12.2021, τότε η απαλλαγή επέρχεται την 1η.1.2022, ενώ τυχόν προσφυγή μπορεί να ασκηθεί μέχρι τις 31.12.2021.».

5. Το άρθρο 265 του ν. 4738/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 265

Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργείται ο ν. 3588/2007 (Α΄ 153). Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στον Πτωχευτικό Κώδικα (ν. 3588/2007), νοείται ο παρών. Οι εκκρεμείς κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος διαδικασίες του Πτωχευτικού Κώδικα, εξελίσσονται σύμφωνα με αυτόν, εκτός όπου άλλως ορίζεται στο παρόν ή από προϊσχύουσα του ν. 3588/2007 νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 182 αυτού. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της πλειοψηφίας της συνέλευσης των πιστωτών εκκρεμούς πτωχευτικής διαδικασίας, επιτρέπεται η συνέχιση της διαδικασίας στο στάδιο, στο οποίο βρίσκεται σύμφωνα με τον παρόντα. Στην περίπτωση αυτήν, ανεξάρτητα από τις διατάξεις που διέπουν τη συνέχιση της διαδικασίας, για την κατάταξη των πιστωτών, εφαρμόζονται οι διαχρονικού

δικαίου διατάξεις των νόμων που έχουν ισχύσει έως την υπαγωγή στη νέα διαδικασία.

2. Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων, σύμφωνα με τον ν. 3869/2010 (Α΄ 130). Οι εκκρεμείς κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος διαδικασίες εξελίσσονται σύμφωνα με αυτόν.

3. Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων σύμφωνα με τα άρθρα 68 έως και 77 του ν. 4307/2014 (Α 246), τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν στις εκκρεμείς κατά τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαδικασίες, εκτός όπου άλλως ορίζεται στο παρόν. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών ειδικής διαχείρισης, που συγκαλείται με πρόσκληση του ειδικού διαχειριστή, επιτρέπεται η συνέχιση της διαδικασίας στο στάδιο, στο οποίο βρίσκεται με αναλογική εφαρμογή του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτήν ο ειδικός διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που επιφυλάσσονται κατά τον παρόντα νόμο στον σύνδικο. Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στην ειδική διαχείριση των ανωτέρω άρθρων, νοείται η διαδικασία του Κεφαλαίου Β΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου.

4. Δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες του παρόντος η παρ. 3 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974 (Α΄ 90) (Κ.Ε.Δ.Ε.). 5. Καταργείται η παρ. 22 της υποπαρ. Γ3 της παρ. Γ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94), καθώς και κάθε διάταξη, που εκδόθηκε βάσει εξουσιοδότησης περιεχόμενης στην παραπάνω καταργούμενη διάταξη.

6. Αίρεται η υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων έτους 2020 για την απόκτηση άδειας διαχειριστή αφερεγγυότητας, όπως όριζε το άρθρο 6 του π.δ. 133/2016 (Α΄ 242). 7. Καταργούνται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74).

8. Από τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, η οποία διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καταργούνται οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.). Οι παράγραφοι αυτές συνεχίζουν να ισχύουν σε πτωχεύσεις, που διέπονται από τον ν. 3588/2007 ή από τις προϊσχύουσες αυτού πτωχευτικές διατάξεις.».

6. Στο άρθρο 308 του ν. 4738/2020 τροποποιούνται τα δύο πρώτα εδάφια και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 308

Έναρξη ισχύος

Τα άρθρα 31 έως και 171, 189 έως και 216 και 227 έως και 265, πλην των παρ. 2 και 6 έως 8 του άρθρου 265, τίθενται σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2021. Τα άρθρα 1 έως και 30, 172 έως και 188 και 217 έως και 226, καθώς και η παρ. 2 του άρθρου 265, τίθενται σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2021. Κατ' εξαίρεση, η παρ. 3 του άρθρου 264 και οι παράγραφοι 6 έως και 8 του άρθρου 265, καθώς και οι άλλες διατάξεις του παρόντος για τις οποίες δεν ορίζεται διαφορετικά, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στην παρ. 1 του άρθρου 76, τα φυσικά πρόσωπα πλην των εμπόρων αποκτούν πτωχευτική ικανότητα την 1η Ιουνίου 2021. Μέχρι τη θέση σε ισχύ των άρθρων 172 έως και 188, αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο για πτωχεύσεις, ανεξαρτήτως οικονομικού αντικειμένου, είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κύριων συμφερόντων του.».

Άρθρο 39

Ψηφιακή πλατφόρμα Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013

1. Η διαδικασία των Σταδίων 2 και 4 της Διαδικασίας Επίλυσης Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 (Α' 288), διεξάγεται αποκλειστικά μέσω ψηφιακής πλατφόρμας, που αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.). Στην πλατφόρμα παρέχεται πρόσβαση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Για την είσοδο στην πλατφόρμα απαιτείται η αυθεντικοποίηση του φυσικού προσώπου - χρήστη με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. (taxisnet). Η υποβολή της αίτησης διεξαγωγής των ως άνω Σταδίων μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας συνεπάγεται άδεια του φυσικού ή νομικού προσώπου προς το ίδρυμα, που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας, το οποίο διεξάγει τη Δ.Ε.Κ. για πρόσβαση, επεξεργασία και διασταύρωση των δεδομένων του Σταδίου 2, καθώς και άλλων δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή του ιδρύματος ή που αυτό αντλεί από άλλες πηγές σύμφωνα με το Στάδιο 2, για τους σκοπούς συγκέντρωσης των στοιχείων που προβλέπονται στο Στάδιο αυτό. Επίσης, συνεπάγεται αυτοδίκαια την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του

φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170) για τον αιτούντα, μόνον για τον σκοπό της συγκέντρωσης των δεδομένων του Σταδίου 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται η διαδικασία υποβολής της αίτησης του πρώτου εδαφίου, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες του πληροφοριακού συστήματος της πλατφόρμας με άλλα πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημοσίου τομέα, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ή τεχνικό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

2. Με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στον Κώδικα Δεοντολογίας, η πλατφόρμα της παρ. 1 ενημερώνεται από τα ιδρύματα που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013, σχετικά με την κατηγοριοποίηση οφειλέτη, ο οποίος έχει ήδη υποβάλλει την αίτηση της παρ. 1 ως μη συνεργάσιμου, προκειμένου ο τελευταίος να λαμβάνει γνώση.

3. Δικαιώματα πρόσβασης στα στοιχεία του παρόντος άρθρου έχουν μόνον ο οφειλέτης, το ίδρυμα που διεξάγει τη Δ.Ε.Κ. και η Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου για την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων.

4. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας της παρ. 1, η οποία διαπιστώνεται με πράξη του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών, η διαδικασία των Σταδίων 2 και 4 της Δ.Ε.Κ. διεξάγεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013.

Άρθρο 40

Μη υποβολή δηλώσεων φόρου μεταβίβασης ακινήτων σε μετασχηματισμούς πιστωτικών ιδρυμάτων -

Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154), προστίθενται οι λέξεις «να υποβάλλονται δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων και» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Η μεταγραφή των ακινήτων και εμπραγμάτων δικαιωμάτων γενικώς, που μεταβιβάζονται από τα συγχωνευόμενα πιστωτικά ιδρύματα στο όνομα του από τη συγχώνευση προερχόμενου νέου πιστωτικού ιδρύματος ή του απορροφώντος, εφόσον δεν υπάρχει περιγραφή αυτών στη σύμβαση ή το καταστατικό, γίνεται εφαρ-μοζομένων κατ' αναλογία των διατάξεων του

άρθρου 1197 του Αστικού Κώδικα, με καταχώριση στα οικεία βιβλία μεταγραφών ή στα οικεία κτηματολογικά φύλλα αποσπάσματος της σύμβασης ή του καταστατικού, στο οποίο να εμφανίζεται ότι το απορροφούν ή το νέο πιστωτικό ίδρυμα είναι καθολικός διάδοχος των συγχω-νευομένων, με έκθεση που περιέχει τα απαιτούμενα από το άρθρο 1194 του Α.Κ. στοιχεία των εμπραγμάτων δικαιωμάτων και την ταυτότητα των ακινήτων που αφορούν.

Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν απαιτείται να υποβάλλονται δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων και να μνημονεύονται ή να προ-σαρτώνται πιστοποιητικά της φορολογικής διοίκησης, οποιασδήποτε μορφής ή χρήσης, ή οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας, οργανισμού ή εταιρείας ή Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) κάθε βαθμού ή οποιασδήποτε διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις μηχανικών, βεβαιώσεις υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων ή λοιπές βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά, τοπογραφικά διαγράμματα, αποσπάσματα κτηματολογικών διαγραμμάτων και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και εκείνων που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές. Από τα πιστοποιητικά του προηγούμενου εδαφίου εξαιρείται το πιστοποιητικό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτου (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 (Α' 170), το οποίο επισυνάπτεται στη σύμβαση ή πράξη συγχώνευσης ή διάσπασης ή στην έκθεση που επισυνάπτεται κατά την καταχώριση στα οικεία βιβλία μεταγραφών αποσπάσματος της σύμβασης ή του καταστατικού, στο οποίο εμφανίζεται ότι το απορροφούν ή το νέο πιστωτικό ίδρυμα είναι καθολικός διάδοχος των συγχωνευομένων. Η σύμβαση ή πράξη συγχώνευσης ή διάσπασης που συντάσσεται στο πλαίσιο μετασχηματισμών με τις διατάξεις του παρόντος, χωρίς την επισύναψη των αναφερομένων στο δεύτερο εδάφιο εγγράφων, είναι κατά τούτο νόμιμη και έγκυρη και παράγει όλες τις έννομες συνέπειές της. Οι υποθηκοφύλακες και προϊστάμενοι κτηματολογικών γραφείων καταχωρούν υποχρεωτικά τη σύμβαση ή πράξη συγχώνευσης ή διάσπασης στα οικεία βιβλία, κατά τα παραπάνω κατ'εξαίρεση προβλεπόμενα. Σε περίπτωση συγχώνευσης, διάσπασης ή απόσχισης κλάδου πιστωτικών ιδρυμάτων ή άλλου εταιρικού μετασχηματισμού, η διαδικασία μεταγραφής ή εγγραφής εμπράγματων δικαιωμάτων, η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο συντέλεσης του εταιρικού μετασχηματισμού, ολοκληρούται από το νομικό πρόσωπο στο οποίο περιέρχεται τελικώς το εμπράγματο δικαίωμα, ως καθολικού διαδόχου, σύμφωνα με την παρούσα και την παρ. 9.».

2. Η ισχύς της παρ. 1 άρχεται από τις 18.5.2021, ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του άρθρου 114 του ν. 4799/2021 (Α΄ 78).

Άρθρο 41

Ρύθμιση ζητημάτων διοικητών ιδρυμάτων

Σε περίπτωση που έχει οριστεί διοικητής ιδρύματος, δίχως την τήρηση των διατυπώσεων που ορίζονται στη συστατική πράξη, ο ορισμός γίνεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4182/2013 (Α΄ 185). Το παρόν καταλαμβάνει και τους υφιστάμενους ορισμούς διοικητών ιδρυμάτων, για τους οποίους δεν έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις της συστατικής πράξης, το κύρος δε των αποφάσεων που έχουν ληφθεί στο διάστημα από τον ορισμό διοικητή δίχως την τήρηση των διατυπώσεων της συστατικής πράξης και μέχρι τον ορισμό διοικητή, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4182/2013 δεν θίγεται εκ μόνου του λόγου του ορισμού διοικητή δίχως την τήρηση των διατυπώσεων που ορίζονται στη συστατική πράξη.

Άρθρο 42

Στεγαστικές ανάγκες Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής και Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων Υπουργείου Οικονομικών

Το Υπουργείο Οικονομικών δύναται έως τις 31.12.2021 να προβεί στη σύναψη σύμβασης μίσθωσης ακινήτου για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής του άρθρου 19 του ν. 4797/2021 (Α΄ 66) και της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων Υπουργείου Οικονομικών της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107), κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μίσθωσης ακινήτων για τη στέγαση δημοσίων υπηρεσιών.

Άρθρο 43

Μεταβατικές διατάξεις - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4797/2021

1. Η παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4797/2021 (Α΄ 66) τροποποιείται ως προς το εύρος των αναφερόμενων αρμοδιοτήτων και διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 για την έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής, οι αρμοδιότητες που μνημονεύονται στον παρόντα, σχετικά με την επιχορήγηση και την προκαταβολή των άρθρων 4, 7, 8, 11 και 12 ασκούνται από το Γ΄ Τμήμα της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.».

2. Η παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4797/2021 τροποποιείται ως προς το αρμόδιο όργανο και διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής συστήνονται ομάδες έργου αποτελούμενες από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), με αντικείμενο την εκτέλεση ενεργειών για την ομαλή και ασφαλή μεταφορά των εκκρεμών υποθέσεων, της σχετικής αλληλογραφίας και του λοιπού αρχείου για την εφαρμογή του άρθρου 36 του ν. 2459/1997 (Α΄ 17) στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών. Αποστολή των ομάδων έργου είναι η εκτέλεση ενεργειών για την ομαδοποίηση, ταξινόμηση και καταγραφή των υποθέσεων του πρώτου εδαφίου και ενεργειών που εκκρεμούν σε υπηρεσίες των Υπουργείων Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, κατά περίπτωση και Υποδομών και Μεταφορών και της εισερχόμενης αλληλογραφίας με αποδέκτες τις υπηρεσίες αυτές, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 4797/2021 προστίθενται, από τότε που ίσχυσε, δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6 . Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί από τους Υπουργούς Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών, πριν από τη δημοσίευση του παρόντος κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 36 του ν. 2459/1997 (Α΄ 17) παραμένουν σε ισχύ. Οι προβλεπόμενες στις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου ενισχύσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 7 και την παρ. 5 του άρθρου 8. Η παρούσα ισχύει και για τις υπό στοιχεία 45824ΕΞ2021/15.04.2021 (Β΄ 1660) και 48766ΕΞ2021/21.04.2021 (Β΄ 1739) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών.».

Άρθρο 44

Συμπερίληψη των απαιτήσεων από σύμβαση έμμισθης εντολής στα προαφαιρούμενα έξοδα της ειδικής διαχείρισης - Τροποποίηση του άρθρου 40 του ν. 4772/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4772/2021 (Α΄ 17), μετά τις λέξεις «των συμβάσεων εργασίας» προστίθενται οι λέξεις «ή έμμισθης εντολής» και μετά τις λέξεις «από τη σύμβαση εργασίας» προστίθενται οι λέξεις «ή έμμισθης εντολής» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά την αληθή έννοια της παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 4307/2014 (Α΄ 246), στις δαπάνες της λειτουργίας της επιχείρησης κατά την ειδική διαχείριση, περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις που δημιουργούνται μετά τη θέση της επιχείρησης σε καθεστώς ειδικής διαχείρισης, για την καταβολή οφειλομένων μισθών, επιδομάτων αδείας και εορτών, αποζημίωσης μη ληφθείσας άδειας, καθώς και αποζημιώσεων συνεπεία καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας ή έμμισθης εντολής, και όλες εν γένει αδιακρίτως φύσεως και αιτίας οι απαιτήσεις και αποζημιώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας ή έμμισθης εντολής.».

Άρθρο 45

Επέκταση της απαλλαγής μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020

Η παρ. 10 του δεύτερου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α΄ 83) τροποποιείται ως προς την προσθήκη του μηνός Ιουλίου του έτους 2021 και διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Ειδικά για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο και Ιούλιο του έτους 2021, ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους, που σχετίζονται με τον κορωνοϊό

COVID-19 ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και ανήκει σε συγκεκριμένους κλάδους επιχειρήσεων, πέραν των αναφερόμενων στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της περ. α' της παρ. 8, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί εμπορικών μισθώσεων, σύμφωνα με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), προσδιορίζονται οι πληγείσες επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου ανά κλάδο και ανά μήνα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Η ως άνω απόφαση αφορά σε επιχειρήσεις, οι οποίες δεν εντάσσονται στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της περ. α' της παρ. 8.».

Άρθρο 46

Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. στις ψηφιακές δημοσιεύσεις επί υλικού υποθέματος και στις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις - Τροποποιήσεις του Παραρτήματος III και του άρθρου 21 του Κώδικα Φ.Π.Α.

Η παρ. 40 του Κεφαλαίου Α. ΑΓΑΘΑ του Παραρτήματος III του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248), αντικαθίσταται ως εξής:

«40. Βιβλία και βιβλία για παιδιά (Δ.Κ. ΕΧ4901, ΕΧ4903), εκδόσεις αυτών, οπτικές ή ακουστικές, εγγεγραμμένες σε υλικό υπόθεμα των Δ.Κ. ΕΧ8523 και Δ.Κ. ΕΧ8543 και σε συσκευές της Δ.Κ. ΕΧ8519. Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902). Μουσική χειρόγραφη ή τυπωμένη, εικονογραφημένη ή μη έστω και δεμένη (Δ.Κ. 4904). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).».

2. Στο Κεφάλαιο Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ του Παραρτήματος III του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Οι ηλεκτρονικά παρεχόμενες δημοσιεύσεις οπτικών και ακουστικών βιβλίων, εκτός από τις δημοσιεύσεις που προορίζονται εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο για διαφημιστικούς σκοπούς και τις δημοσιεύσεις που συνίστανται εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο σε περιεχόμενο βίντεο ή ακουστικό μουσικό

περιεχόμενο. Ο συντελεστής του φόρου για την παροχή υπηρεσιών της παρούσας ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).».

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο συντελεστής Φ.Π.Α. που ορίζεται για τα αγαθά και τις υπηρεσίες του Παραρτήματος ΙΙΙ δεν εφαρμόζεται στις ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες, με την εξαίρεση εκείνων που εμπίπτουν στην παρ. 8 του Κεφαλαίου Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ του Παραρτήματος ΙΙΙ.».

Άρθρο 47

Ρυθμίσεις για τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης ληγμένων προϊόντων μπίρας που μετά τη διάθεσή τους στην αγορά επεστράφησαν στον πωλητή εξαιτίας των περιορισμών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

1. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης που βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε στα τελωνεία για προϊόντα μπίρας τα οποία, μετά τη διάθεσή τους στην αγορά, επεστράφησαν στον πωλητή κατά το χρονικό διάστημα από την 1η.11.2020 έως και την 31η.5.2021, περίοδος κατά την οποία βρίσκονταν οι επιχειρήσεις σε αναστολή λόγω των μέτρων αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, επιστρέφεται ή συμψηφίζεται με μελλοντικές οφειλές από Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης μπίρας, αν η ημερομηνία ανάλωσης των προϊόντων αυτών έχει λήξει έως και τη 15η.5.2021.

2. Δικαιούχος της επιστροφής ή του συμψηφισμού είναι το πρόσωπο που κατέβαλε τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, με την υποβολή του προβλεπόμενου, κατά περίπτωση, τελωνειακού παραστατικού. Το δικαίωμα της επιστροφής ή του συμψηφισμού παρέχεται με την υποβολή αίτησης, κατόπιν έγκρισης του τελωνείου, υποβολής του τελωνειακού παραστατικού και καταστροφής των προϊόντων υπό τελωνειακή εποπτεία.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις για την επιστροφή ή τον συμψηφισμό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης, ο τύπος της αίτησης, η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής της, η διαδικασία καταστροφής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 48

Καταστροφή αποθεμάτων ενσήμων ταινιών καπνικών παλαιού τύπου - Τροποποίηση του άρθρου εικοστού ένατου του Μέρους Δεύτερου του ν. 4411/2016

Στο άρθρο εικοστό ένατο του Μέρους Δεύτερου του ν. 4411/2016 (Α΄ 142) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Τα αποθέματα ενσήμων ταινιών του άρθρου 106 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α΄ 265) που δεν διατέθηκαν έως την 20ή.5.2019, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 106B του ν. 2960/2001 και τα οποία δεν φέρουν τα χαρακτηριστικά ασφαλείας του ίδιου άρθρου του ως άνω Κώδικα και της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2018/576 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2017 «για τα τεχνικά πρότυπα των χαρακτηριστικών ασφαλείας που εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού» (L 96), καταστρέφονται με έξοδα του Δημοσίου, εντός ενός (1) έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται η διαδικασία καταστροφής των αποθεμάτων των ως άνω ενσήμων ταινιών, συγκρότησης των επιτροπών καταστροφής αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 49

Διαχείριση κατασχεμένων ενεργειακών προϊόντων και εύφλεκτων ή επικινδύνων υλικών - Τροποποίηση του άρθρου 171 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

1. Στο άρθρο 171 του ν. 2960/2001 (Α΄ 265) προστίθεται παρ. 1Α, ως εξής:

«1Α. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ειδικά τα κατασχεμένα από τις τελωνειακές αρχές ενεργειακά προϊόντα του άρθρου 72, πλην των προϊόντων της περ. α΄ της παρ. 1 και της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, καθώς και τα εύφλεκτα ή επικίνδυνα χημικά υλικά, σε περίπτωση που αυτά δεν εκποιηθούν κατά την πρώτη μονοήμερη δημοπρασία, καταστρέφονται για λόγους δημόσιας υγείας, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, υπό την προϋπόθεση εξακρίβωσης της χημικής ταυτότητας αυτών από τη Γενική Διεύθυνση Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε., κατά περίπτωση, είτε με τη λήψη και εξέταση δειγμάτων είτε βάσει σχετικών εγγράφων. Η καταστροφή διενεργείται σε εγκαταστάσεις διυλιστηρίων ή αδειοδο- τημένων φορέων

διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων. Για την καταστροφή συγκροτείται τριμελής επιτροπή, αποτελούμενη από τον προϊστάμενο του τελωνείου, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου καταστρέφονται τα προϊόντα αυτά ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, έναν (1) υπάλληλο με ελεγκτικά καθήκοντα του ίδιου τελωνείου, καθώς και έναν (1) υπάλληλο της κατά τόπον αρμόδιας στον χώρο καταστροφής των προϊόντων αυτών χημικής υπηρεσίας. Για τη συγκρότηση της τριμελούς επιτροπής εκδίδεται απόφαση του ως άνω προϊσταμένου του τελωνείου, στην οποία μνημονεύονται τα μέλη αυτής με τους αναπληρωτές τους και ορίζονται ο χρόνος και ο χώρος καταστροφής. Για την καταστροφή συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο, στο οποίο: α) αναφέρονται τα είδη των προϊόντων, η ποσότητα αυτών και η δασμολογική τους διάκριση, καθώς και ο χρόνος και ο χώρος όπου πραγματοποιήθηκε η καταστροφή και β) βεβαιώνεται ότι τα υπολείμματα και απορρίμματα της καταστροφής δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ως καύσιμα κινητήρων ή θέρμανσης.».

Άρθρο 50

Προσθήκη εξουσιοδοτικής διάταξης για τον καθορισμό υπηρεσιακών ταυτοτήτων των υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης Σ.Δ.Ο.Ε. - Προσθήκη παρ. 18Α στο άρθρο 30 του ν. 3296/2004

Στο άρθρο 30 του ν. 3296/2004 (Α΄ 253) προστίθεται νέα παρ. 18Α ως εξής:

«18Α. Οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) κατά την άσκηση των καθηκόντων τους φέρουν υπηρεσιακή ταυτότητα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία έκδοσης των δελτίων υπηρεσιακών ταυτοτήτων των υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης του Σ.Δ.Ο.Ε., καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 51

Επίδομα απομακρυσμένων - παραμεθορίων περιοχών - Αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση υποχρεωτικού ωραρίου -

Διορθώσεις παραπομπών στα άρθρα 9 και 13 του ν. 4778/2021

1. α. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4778/2021 (Α΄ 26), οι λέξεις «του άρθρου 25» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 47» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η χορήγηση του επιδόματος της παρ. 1 συνδέεται με την πραγματική άσκηση καθηκόντων στις υπηρεσίες των περιοχών αυτών. Ειδικότερα, η προσαύξηση σύμφωνα με την απόφαση της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 47, χορηγείται υπό την προϋπόθεση της υποχρεωτικής παραμονής στην ίδια υπηρεσία για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δύο (2) ετών και όχι περισσότερο από έξι (6) έτη, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων, οι οποίες προβλέπουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα υποχρεωτικής παραμονής στην ίδια υπηρεσία. Σε περίπτωση παραμονής για διάστημα μικρότερο των δύο (2) ετών, τα ποσά που χορηγήθηκαν, σύμφωνα με την ίδια ως άνω απόφαση, αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.».

β. Στην υποπερ. ββ΄ της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4778/2021 οι λέξεις «του άρθρου 25» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 47» και η υποπερ. ββ΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«(ββ) Ο αριθμός των ωρών νυκτερινής, Κυριακών, πέραν του πενθημέρου και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών εργασίας των υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζεται στο πλαίσιο των εγκεκριμένων σχετικών πιστώσεων, σύμφωνα με την απόφαση της περ. β΄ της παρ. 4 του άρθρου 47 μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις νυκτερινές και μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες ανά υπάλληλο.».

γ. Στην περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4778/2021 οι λέξεις «του άρθρου 25» αντικαθίσταται από τις λέξεις «του άρθρου 47» και η περ. α΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Επιτρέπεται η καθιέρωση εργασίας με αποζημίωση κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας, για υπαλλήλους που ανήκουν σε υπηρεσίες που λειτουργούν είτε όλες τις ημέρες του μήνα είτε σε δωδεκάωρη ή εικοσιτετράωρη βάση, με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις της περ. α΄ της παρ. 1, σύμφωνα με την περ. γ΄ της παρ. 4 του άρθρου 47.».

2. Η παρ. 1 ισχύει από τον χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 4778/2021.

Άρθρο 52

Κατάργηση της Ειδικής Επιτροπής για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των αυτοκινήτων οχημάτων, καθώς και για τον υπολογισμό του ιστορικού τέλους ταξινόμησης - Τροποποίηση του άρθρου 126 του ν. 2960/2001- Καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 126 του ν. 2960/2001 (Α΄ 265) καταργείται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθορίζονται τα απαραίτητα ή πρόσφορα για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας ή του κυλινδρισμού του κινητήρα των επιβατικών αυτοκινήτων, δικαιολογητικά στοιχεία, καθώς και η σχετική διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

2. Η παρ. 5 του άρθρου 126 του ν. 2960/2001 καταργείται.

3. Οι υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦΔ 1192038 ΕΞ 2017/ 21.12.2017 (Β΄ 4700) και ΔΟΡΓ. Β1157701 ΕΞ 2017/17 (ΑΔΑ: ΨΤΨΔ46ΜΠ3Ζ-4ΝΔ) αποφάσεις του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι και την 30ή.9.2021 για την εξέταση των εκκρεμών αιτήσεων υπολογισμού του ιστορικού τέλους ταξινόμησης, βάσει της παρ. 7 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001 σε συνδυασμό με την περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4714/2020 (Α΄ 148) και το άρθρο 49 του ν. 4797/2021 (Α΄ 66).

Άρθρο 53

Αντικατάσταση λόγω ολικής καταστροφής αυτοκινήτου που παραλήφθηκε από άτομα με αναπηρία με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης - Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 132 του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 132 του ν. 2960/2001 (Α΄ 265) προστίθεται παρ. 8Α ως εξής:

«8Α. α. Όταν καταστρέφεται ολοσχερώς αυτοκίνητο που έχει παραληφθεί με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης με βάση τη νομοθεσία που ισχύει για τα άτομα με αναπηρίες, είναι δυνατή η αντικατάστασή του με απαλλαγή από το

τέλος ταξινόμησης εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος τελωνειακής παρακολούθησής του.

β. Το δικαίωμα αντικατάστασης αυτοκινήτου λόγω ολικής καταστροφής, σύμφωνα με την παρ. 1 παρέχεται άπαξ ανά δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται στην τελωνειακή αρχή:

βα) αίτηση για την παραλαβή νέου αυτοκινήτου με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης,

ββ) ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο αδικημάτων και συμβάντων της οικείας Αστυνομικής Υπηρεσίας, από το οποίο προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει δηλώσει την ολική καταστροφή,

βγ) πράξη οριστικής διαγραφής από τα Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών του αυτοκινήτου που καταστράφηκε,

βδ) βεβαίωση ότι το αυτοκίνητο που καταστράφηκε έχει εγκαταλειφθεί υπέρ του Δημοσίου μέσω τελωνειακής αρχής και,

βε) βεβαίωση της αρμόδιας Διεύθυνσης Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (ΔΙ.Δ.Δ.Υ.) της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε., ότι το αυτοκίνητο που εγκαταλείφθηκε σύμφωνα με την περ. δ' έχει χαρακτηριστεί ως Όχημα Τέλους Κύκλου Ζωής (Ο.Τ.Κ.Ζ.).».

Άρθρο 54

Απαλλαγές σε μειονεκτούντες ιδιοκτήτες Ι.Χ. -

Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988

1. Η υποπερ. δ' της περ. Γ' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), τροποποιείται με την προσθήκη των λέξεων «ή καρδιακή» πριν τη λέξη «ανεπάρκεια» και της λέξης «πνευμονοπαθείς» πριν τη λέξη «μεταμοσχευμένοι» και η υποπερ. δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«δ. πάσχουν από νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ή καρδιακή ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή είναι νεφροπαθείς ή ηπατοπαθείς ή καρδιοπαθείς ή πνευμονοπαθείς μεταμοσχευμένοι ή».

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2021 και επομένων.

3. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 4η.12.2020, ήτοι από την έναρξη ισχύος του ν. 4758/2020 (Α΄ 242).

Άρθρο 55

Ρυθμίσεις για τη δήλωση ακινησίας οχήματος - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 (Α΄ 82), προστίθενται έβδομο, όγδοο και ένατο εδάφια, ως εξής:

«3. Αυτοκίνητο όχημα, για το οποίο υποβλήθηκε δήλωση ακινησίας, απαγορεύεται απολύτως να κυκλοφορήσει για οποιαδήποτε αιτία.

Όχημα, για το οποίο έχει δηλωθεί ακινησία, εάν εντοπισθεί στο πλαίσιο ελέγχων που διενεργούνται από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα και από τις υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, είτε να κυκλοφορεί είτε να φέρει πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, αίρεται αυτοδικαίως η ακινησία και επιβάλλονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, πέραν των τελών κυκλοφορίας και του προστίμου μη καταβολής αυτών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, και διοικητικό πρόστιμο ίσο με δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου τριπλασιάζεται και, με απόφαση του κατά νόμο αρμοδίου οργάνου, αφαιρείται για τρία (3) έτη το δίπλωμα οδήγησης του ιδιοκτήτη ή κατόχου του οχήματος.

Όχημα που εντοπίζεται σταθμευμένο σε διαφορετικό σημείο από αυτό, το οποίο έχει δηλωθεί στην ηλεκτρονική ακινησία ή διερχόμενο, θεωρείται ότι κυκλοφόρησε.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη και Εσωτερικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα όργανα και η διαδικασία ελέγχου για τη διαπίστωση των παραβάσεων των προηγούμενων εδαφίων, η διαδικασία ενημέρωσης των αρμοδίων οργάνων για την επιβολή των κυρώσεων από τα αρμόδια όργανα για τη διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα με την είσπραξη και απόδοση του διοικητικού προστίμου.

Όταν πρόκειται να διαγραφεί όχημα ευρισκόμενο σε κατάσταση ακινησίας από το Μητρώο οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, λόγω παράδοσής του για ολική καταστροφή με ανακύκλωση στα ειδικώς προς τούτο εξουσιοδοτημένα κέντρα ή με σκοπό την εξαγωγή του, δεν αίρεται η ακινησία, τα δε στοιχεία κυκλοφορίας του, άδεια και πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας διαβιβάζονται από την αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, μετά από αίτηση του κατόχου ή ιδιοκτήτη αυτού, στην αρμόδια Διεύθυνση Υποδομών και Μεταφορών της οικείας Περιφέρειας ή παραδίδονται από τον ίδιο τον κάτοχο ή ιδιοκτήτη του προς διαγραφή οχήματος, εφόσον τα στοιχεία κυκλοφορίας βρίσκονται στην κατοχή του λόγω θέσης του οχήματος σε ακινησία ηλεκτρονικά.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επέρχεται διαγραφή οχήματος από το Μητρώο οχημάτων, λόγω εξαγωγής του, επανε-ξαγωγής του ή μεταφοράς του εκτός της Χώρας, εφόσον δεν καταβληθούν προηγουμένως τα οφειλόμενα τέλη κυκλοφορίας και πρόστιμα από τον τελευταίο κάτοχο ή ιδιοκτήτη του και δεν βεβαιωθεί η εξαγωγή του, επανε-ξαγωγή του ή μεταφορά του εκτός της Χώρας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των δύο προηγούμενων εδαφίων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 4η.12.2020, ήτοι από την έναρξη ισχύος του ν. 4758/2020 (Α΄ 242).

Άρθρο 56

Παράταση ειδικής διαχείρισης της ΛΑΡΚΟ ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.- Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4664/2020

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α΄ 32) τροποποιείται ως προς τον χρόνο λήξης της ειδικής διαχείρισης και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου του ενεργητικού της εταιρίας (ως λογιστική αξία) εντός δώδεκα (12) μηνών από το πέρας της διαιτητικής διαδικασίας επίλυσης των διαφορών της παρ. 7 του παρόντος, τότε η ειδική διαχείριση θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός

διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση πτώχευσης της επιχείρησης. Σε περίπτωση κήρυξης του φορέα της επιχείρησης σε πτώχευση, εάν εκκρεμεί η διάθεση μέρους ή όλου του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, αυτή διενεργείται από τον σύνδικο της πτώχευσης, ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη διανομής του στους δικαιούχους πιστωτές, σύμφωνα με τον πίνακα κατάταξης που έχει συνταχθεί, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος και η διανομή αυτή δεν υπόκειται σε πτωχευτική ανάκληση.».

2. Η ισχύς της παράτασης της ειδικής διαχείρισης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 αρχίζει από την 7η.7.2021.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 57

Παράταση του χρόνου υποβολής δήλωσης για την παράταση της διάρκειας επαγγελματικών μισθώσεων - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 111 του ν. 4790/2021

Η παρ. 3 του άρθρου 111 του ν. 4790/2021 (Α΄ 48) τροποποιείται ως προς την προθεσμία για την υποβολή δήλωσης παράτασης της μίσθωσης και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 111

Παράταση της διάρκειας

των επαγγελματικών μισθώσεων

1. Η διάρκεια των επαγγελματικών μισθώσεων των επιχειρήσεων, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 34/1995 (Α΄ 30) και του άρθρου 13 του ν. 4242/2014 (Α΄ 50), η λειτουργία των οποίων έχει ανασταλεί με κρατική εντολή στο πλαίσιο των μέτρων για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, παρατείνεται για διάστημα ίσο με τον χρόνο αναστολής της οικονομικής τους δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί περί αναστολής δραστηριότητας.

2. Η παράταση των επαγγελματικών μισθώσεων της παρ. 1 εφαρμόζεται αναδρομικά για το διάστημα από τις 14.3.2020 και μετά και καταλαμβάνει όλες τις ενεργές μισθώσεις, καθώς και τις μισθώσεις, οι οποίες έληξαν μετά τις 7.11.2020 και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Η παράταση της διάρκειας της μίσθωσης γίνεται από τον μισθωτή, εφόσον το επιθυμεί, με έγγραφη δήλωσή του προς τον εκμισθωτή, μέχρι την 31η Ιουλίου 2021 και καθίσταται υποχρεωτική για τον εκμισθωτή.

4. Δικαιούχος παράτασης της διάρκειας της επαγγελματικής μίσθωσης είναι κάθε μισθωτής που πληροί τα κριτήρια της παρ. 1 υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο της δήλωσης της παρ. 3 δεν οφείλει κανενός είδους μίσθωμα προς τον εκμισθωτή.

5. Η παράταση της διάρκειας της μίσθωσης λόγω των μέτρων περιορισμού της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, αποτελεί αποκλειστικά και μόνο αναπλήρωση του χρόνου αναστολής της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων που έκλεισαν με κρατική εντολή και δεν δημιουργεί οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα και υποχρεώσεις στα μέρη της σύμβασης επαγγελματικής μίσθωσης.

6. Οι παρ. 1 έως 4 εφαρμόζονται αναλογικά και στις περιπτώσεις επαγγελματικών υπομισθώσεων, εφόσον η δραστηριότητα του υπομισθωτή έχει ανασταλεί με κρατική εντολή, ανεξαρτήτως της αναστολής ή μη, της δραστηριότητας του υπεκμισθωτή/μισθωτή. Η έγγραφη δήλωση της παρ. 3 του υπομισθωτή απευθύνεται προς υπεκμισθωτή και εκμισθωτή και είναι υποχρεωτική για αμφοτέρους.».

Άρθρο 58

Περιστολή αθέμιτης κερδοφορίας σε συνθήκες κρίσης λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

1. Εφόσον, υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2021, απαγορεύεται η συνομολόγηση ή η λήψη περιουσιακών ωφελημάτων που αφορούν στην πώληση οποιουδήποτε προϊόντος ή υπηρεσίας που είναι απαραίτητα για την υγεία, τη διατροφή, τη διαβίωση, τη μετακίνηση και την ασφάλεια του καταναλωτή, ιδίως, φαρμακευτικών προϊόντων, τεστ ανίχνευσης ιού ή οποιουδήποτε άλλου ισοδύναμου μέτρου, μέσων ατομικής προστασίας και προσωπικής υγιεινής, όπως χειρουργικών масκών, αντισηπτικών υγρών και άλλων υλικών απολύμανσης, εφόσον τα ωφελήματα αυτά υπερβαίνουν την αξία της παροχής της υπηρεσίας ή του προϊόντος, τόσο ώστε το μικτό περιθώριο κέρδους να είναι μεγαλύτερο του αντίστοιχου περιθωρίου προ της 1ης Σεπτεμβρίου 2020, για τα ως άνω προϊόντα και υπηρεσίες.

2. Αρμόδια αρχή, για τη λήψη καταγγελιών και τη διαπίστωση παράβασης της παρ. 1, ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

3. Η αρχή της παρ. 2 ασκεί αρμοδιότητες ελέγχου ως εξής:

- α) αποκτά πρόσβαση σε κάθε πληροφορία, δεδομένο και έγγραφο από οιαδήποτε πηγή που διευκολύνει τον έλεγχο οιασδήποτε πιθανολογούμενης παράβασης,
- β) διενεργεί επιτόπιο έλεγχο, ο οποίος συμπεριλαμβάνει την πρόσβαση σε κάθε χώρο ή μέσο μεταφοράς, που χρησιμοποιεί ο προμηθευτής, τον οποίον αφορά ο έλεγχος ή παραγγέλλει ελέγχους που διενεργούνται από άλλες δημόσιες αρχές, προκειμένου να λαμβάνονται, να εξετάζονται και να κατάσχονται στοιχεία, δεδομένα ή έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους,
- γ) διατηρεί στην κατοχή της τα στοιχεία, τα δεδομένα και τα έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου για όσο χρόνο και στον βαθμό που απαιτείται για την ομαλή διεκπεραίωση του ελέγχου,
- δ) αναζητεί την παροχή πληροφοριών όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού του προμηθευτή που ελέγχεται, ο οποίος έχει την υποχρέωση να παρέχει πληροφορίες και εξηγήσεις όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά, τα δεδομένα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου.

4. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, επιβάλλονται σε βάρος οποιουδήποτε παραβαίνει την απαγόρευση της παρ. 1 είτε αυτεπαγγέλτως είτε έπειτα από καταγγελία, μία ή περισσότερες κυρώσεις ως εξής:

- α) σύσταση με σκοπό την παύση της παράνομης πρακτικής και τη συμμόρφωση εντός οριζόμενης με την απόφαση αποκλειστικής προθεσμίας, καθώς και την παράλειψή της στο μέλλον,
- β) πρόστιμο από χίλια (1.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

5. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων έχει εξαντλήσει όλα τα μέσα που του παρέχει ο νόμος, προ- κειμένου να επιτύχει την παύση της παράνομης πρακτικής και την άρση των συνεπειών της και προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος σοβαρής βλάβης των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, μπορεί να λάβει επιπλέον μέτρα ως εξής:

- α) να απαιτεί είτε από τον παραβάτη είτε από πάροχο υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, όπως οι υπηρεσίες αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 του π.δ. 131/2003 (Α' 116), την άμεση αφαίρεση περιεχομένου, τη διαγραφή, την απενεργοποίηση ή τον περιορισμό της πρόσβασης σε επιγραμμική (online) διεπαφή,
- β) να απαγορεύει τις διαφημιστικές καταχωρίσεις σε οποιοδήποτε μέσο για αγαθά που διατίθενται προς πώληση κατά παράβαση της παρ. 1.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να εξειδικεύεται η έννοια της δυσαναλογίας των ωφελημάτων με την αξία της παροχής, να καθορίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητες ελέγχου, καθώς και τη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων της παρ. 4 και να ρυθμίζεται κάθε επιμέρους θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δίδεται η δυνατότητα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης στους καταναλωτές για τα αγαθά και τις υπηρεσίες της παρ.1.

Άρθρο 59

Αύξηση του ορίου προέγκρισης ανάληψης υποχρεώσεων σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων

Ειδικά για τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του έτους 2021, το προβλεπόμενο στην παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 4270/2014 (Α' 143) όριο

προέγκρισης ανάληψης υποχρεώσεων σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων του επόμενου έτους μπορεί να ανέλθει μέχρι το 50% των εγκεκριμένων πιστώσεων για το έτος 2021.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 60

Ρύθμιση για τη ναυπήγηση του Ταχέος Περιπολικού Κατευθυνόμενων Βλημάτων (ΤΠΚ) υπ' αρ. 7 του Πολεμικού Ναυτικού -

Προσθήκη παρ. 15 στο στοιχείο Α΄ του άρθρου 32 του ν. 4361/2016

Στο στοιχείο Α΄ του άρθρου 32 του ν. 4361/2016 (Α΄ 10) προστίθεται παρ. 15 ως εξής:

«15. Επιπλέον ποσό μέχρι τρία εκατομμύρια εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδες (3.175.000) ευρώ διατίθεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό Σκέλος) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για την ομαλή εξέλιξη ναυπήγησης του Ταχέος Περιπολικού Κατευθυνόμενων Βλημάτων (ΤΠΚ) υπ' αρ. 7. Τα ποσά που θα διατεθούν από τις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις και αφορούν στη συμβασιοποίηση προμήθειας υλικών και ανάθεσης εργασιών - παροχής υπηρεσιών, που εκκρεμούν και αφορούν σε υλικά και υπηρεσίες για τη συνέχιση ναυπήγησης του ΤΠΚ υπ' αρ. 7 και στην πληρωμή της μισθοδοσίας, των λογαριασμών κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ) και των υπηρεσιών μετακίνησης προσωπικού, θα καταλογιστούν στην εταιρεία «Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας Α.Ε.» (NBEE Α.Ε.). Η καταβολή από το Πολεμικό Ναυτικό των μηνιαίων αμοιβών των εργαζομένων παρατείνεται εκ νέου για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την 1η Ιουλίου 2021, όσο και το χρονικό διάστημα παράτασης του προγράμματος ναυπήγησης. Η ισχύς των υπογρα- φεισών / συναφθεισών ατομικών δηλώσεων αποδοχής ενασχόλησης μεταξύ του Πολεμικού Ναυτικού και των εργαζομένων της NBEE Α.Ε. παρατείνεται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2021. Το ελληνικό Δημόσιο επιφυλάσσεται παντός νομίμου ή συμβατικού δικαιώματός του είτε αυτό απορρέει από τη σύμβαση υπό στοιχεία 001B/2000 είτε από την κυρωθείσα τριμερή συμφωνία, η οποία παρατείνεται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2021. Επί των εγκριθεισών με το άρθρο 62 του ν. 4557/2018 (Α΄

139), το άρθρο εικοστό τρίτο του ν. 4618/2019 (Α΄ 89), το άρθρο 216 του ν. 4635/2019 (Α΄ 167), το άρθρο 67 του ν. 4688/2020 (Α΄ 101), το άρθρο 80 του ν. 4712/2020 (Α΄ 146), το άρθρο 37 του ν. 4734/2020 (Α΄ 196), το άρθρο 151 του ν. 4764/2020 (Α΄ 256) και το άρθρο 248 του ν. 4798/2021 (Α΄ 68) πιστώσεων, χορηγείται παράταση ανάληψης νομικών δεσμεύσεων δαπανών έως και τον Σεπτέμβριο 2021.».

Άρθρο 61

Ρύθμιση για την ολοκλήρωση εργασιών σε υποβρύχια (Υ/Β) του Πολεμικού Ναυτικού - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014

Στην παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014 (Α΄ 94) προστίθενται εδάφια εικοστό και εικοστό πρώτο ως εξής: «Επιπλέον ποσό μέχρι δέκα εκατομμύρια τριακόσιες χιλιάδες (10.300.000) ευρώ διατίθεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό Σκέλος), του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, για την ολοκλήρωση πρόσθετων εργασιών για την πλήρη επιχειρησιακή απόδοση των Υ/Β, την αντιμετώπιση βλαβών που προκύπτουν από τις εν εξελίξει δοκιμές, καθώς και για τη συντήρηση των συνοδών πλοίων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των δοκιμών των Υ/Β, κατ' εφαρμογή των αναγραφόμενων διαδικασιών στις παρ. 3 και 4. Επί των εγκριθεισών με το άρθρο 61 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), το άρθρο εικοστό δεύτερο του ν. 4618/2019 (Α΄ 89), το άρθρο 215 του ν. 4635/2019 (Α΄ 167), το άρθρο 66 του ν. 4688/2020 (Α΄ 101), το άρθρο 38 του ν. 4734/2020 (Α΄ 196), το άρθρο 152 του ν. 4764/2020 (Α΄ 256) και το άρθρο 249 του ν. 4798/2021 (Α΄ 68) πιστώσεων, χορηγείται παράταση ανάληψης νομικών δεσμεύσεων δαπανών έως και τον Σεπτέμβριο 2021.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 62

Συμμετοχή Ποδοσφαιρικών Ανώνυμων Εταιριών στο πρωτάθλημα της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2) -

Τροποποίηση του άρθρου 57 του ν. 4809/2021

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 4809/2021 (Α΄ 102) και η περ. β΄ της παρ. 2 του ιδίου άρθρου, περί των προϋποθέσεων συμμετοχής Ποδοσφαιρικών Ανώνυμων Εταιριών (Π.Α.Ε.) στο πρωτάθλημα της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2) της αγωνιστικής περιόδου 2021 - 2022 τροποποιούνται, προστίθενται παρ. 5 και 6 και το άρθρο 57 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 57

Ειδικές διατάξεις για τη συμμετοχή Π.Α.Ε.

στο πρωτάθλημα της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2) της αγωνιστικής περιόδου 2021 - 2022

1. Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες (Π.Α.Ε.), οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν μετοχικό κεφάλαιο μικρότερο από το ελάχιστο ποσό που απαιτείται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 109 του ν. 2725/1999 (Α΄ 121), για τη συμμετοχή τους στην επαγγελματική κατηγορία της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2), υποχρεούνται σε αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου τουλάχιστον μέχρι το ελάχιστο απαιτούμενο για την κατηγορία αυτήν όριο. Η ολοσχερής καταβολή του ποσού της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να έχει πιστοποιηθεί έως την 31η.8.2021, κατά παρέκκλιση του άρθρου 68 του ν. 2725/1999 και των άρθρων 20 και 23 και επ. του ν. 4548/2018 (Α΄ 104). Αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω καταληκτική προθεσμία, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό της παρ. 3 του άρθρου 77Α του ν. 2725/1999.

2. Ως προς τις Π.Α.Ε. που πρόκειται να συμμετέχουν στην επαγγελματική κατηγορία της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2) για την αγωνιστική περίοδο 2021-2022, ισχύουν κατ' εξαίρεση τα εξής:

α) Η σύσταση Π.Α.Ε. λόγω προβιβασμού από την ερασιτεχνική αγωνιστική κατηγορία και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου Π.Α.Ε., κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 1, εποπτεύονται από το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Εταιρειών και Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

β) Για την απόκτηση μετοχών Π.Α.Ε. είτε κατά τη σύστασή της είτε κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, εκτός από όσα προβλέπονται στα άρθρα 69 και 69Α του ν. 2725/1999, ο αποκτών συνολικό ποσοστό μεγαλύτερο του ενός τοις εκατό (1%), κατά τον χρόνο της αρχικής κάλυψης ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, προσκομίζει και δήλωση περιουσιακής κατάστασης του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α' 309).

3. Ειδικά για την αγωνιστική περίοδο 2021-2022 και τις Π.Α.Ε. που πρόκειται να λάβουν μέρος ή συμμετέχουν στην επαγγελματική κατηγορία της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2), η μη χορήγηση ή η ανάκληση του πιστοποιητικού της παρ. 3 του άρθρου 77Α του ν. 2725/1999 συνεπάγεται αντιστοίχως την απαγόρευση συμμετοχής ή την αποβολή της Π.Α.Ε. από το πρωτάθλημα, κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 70 του ν. 2725/1999, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη διαβίβαση της σχετικής απόφασης της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού προς το Δ.Σ. του επαγγελματικού συνδέσμου της παρ. 2 του άρθρου 97 του ν. 2725/1999. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ως άνω προθεσμίας, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους τα υπαίτια για τη μη έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της αποβολής, μέλη του Δ.Σ. του παραπάνω επαγγελματικού συνδέσμου. Η διαπιστωτική πράξη της έκπτωσης των μελών του Δ.Σ. εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999.

4. Το καταστατικό και το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του επαγγελματικού συνδέσμου της παρ. 2 του άρθρου 97 του ν. 2725/1999 εναρμονίζονται με το καταστατικό και το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του επαγγελματικού συνδέσμου «Σούπερλιγκ Ελλάδα Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης» (Super League), το αργότερο έως επτά (7) ημέρες πριν από την έναρξη των αγωνιστικών υποχρεώσεων του πρωταθλήματος της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2) για την αγωνιστική περίοδο 2021-2022, άλλως δεν εκκινεί το πρωτάθλημα.

5. Κατ' εξαίρεση, για την εφαρμογή του παρόντος, το πιστοποιητικό της παρ. 3 του άρθρου 77Α του ν. 2725/1999 εκδίδεται από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού (Ε.Ε.Α.) επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη των επίσημων αγωνιστικών υποχρεώσεων του ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2) για την αγωνιστική περίοδο 2021-2022.

6. Ως προς τη Β' ομάδα Π.Α.Ε. - μέλους της Super League 1, που πρόκειται να συμμετάσχει στην επαγγελματική κατηγορία της Α2 Εθνικής Κατηγορίας Ανδρών (Super League 2) για την αγωνιστική περίοδο 2021-2022 δεν απαιτείται η κατάθεση χωριστής εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 78, κατά παρέκκλιση της παρ. 7 του άρθρου 108Β του ν. 2725/1999.».

Άρθρο 63

Προπονητές αθλήματος Β' επιπέδου -

Τροποποίηση της περ. Β' της παρ. 1 άρθρου 31Α του ν. 2725/1999

Η υποπερ. α' της περ. Β' της παρ. 1 του άρθρου 31Α του ν. 2725/1999 (Α' 121), περί των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Σχολών ή Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α. ή Τ.Ε.Φ.Α.Α.), τροποποιείται και η περ. Β' διαμορφώνεται ως εξής:

«Β. Προπονητές αθλήματος Β' επιπέδου. Στο επίπεδο αυτό εντάσσονται:

α) οι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Σ.Ε.Φ.Α.Α. ή Τ.Ε.Φ.Α.Α., ή οι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχολής της αλλοδαπής, που έχει αναγνω- ρισθεί ως ισότιμο και αντίστοιχο ή ως επαγγελματικό ισοδύναμο από το Α.Τ.Ε.Ε.Ν. ανεξαρτήτως ειδικότητας, εφόσον έχουν διδαχθεί επιτυχώς το άθλημα ως μάθημα με βάση το πιστοποιητικό σπουδών,

β) οι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Σ.Ε.Φ.Α.Α. ή Τ.Ε.Φ.Α.Α. ή οι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχολής της αλλοδαπής, που έχει αναγνω- ρισθεί ως ισότιμο και αντίστοιχο ή ως επαγγελματικό ισοδύναμο από το Α.Τ.Ε.Ε.Ν. ανεξαρτήτως ειδικότητας και με επαγγελματική εμπειρία τριών (3) τουλάχιστον ετών ως προπονητές Γ' επιπέδου του συγκεκριμένου αθλήματος, η οποία αποδεικνύεται από αντίγραφο της σχετικής σύμβασης εργασίας αναρτημένης στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» ή θεωρημένης από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή αναρτημένης στο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα φορολογίας (ΤΑΧΙΣ),

γ) οι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Σ.Ε.Φ.Α.Α. ή Τ.Ε.Φ.Α.Α. ή οι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχολής της αλλοδαπής, που έχει αναγνωρι-σθεί ως ισότιμο και αντίστοιχο ή ως επαγγελματικά ισοδύναμο από το Α.Τ.Ε.Ε.Ν. ανεξαρτήτως ειδικότητας, εφόσον έχει συμπληρώσει επτά (7) τουλάχιστον αγωνιστικές περιόδους στην κορυφαία κατηγορία του αντίστοιχου αθλήματος ως αθλητής. Η βεβαίωση της αθλητικής δραστηριότητας δίδεται από την αντίστοιχη ομοσπονδία,

δ) οι κάτοχοι διπλώματος Σχολής Προπονητών Β΄ επιπέδου του συγκεκριμένου αθλήματος των περιοδικών σχολών προπονητών της Γ.Γ.Α. ή αντίστοιχου επιπέδου διπλώματος της Εθνικής Σχολής Προπονητών της Γ.Γ.Α..».

Άρθρο 64

Δικαιώματα γηπεδούχων - Τροποποίηση

του άρθρου 65 του ν. 4809/2021 (Α΄ 102)

Από τις καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 65 του ν. 4809/2021 (Α΄ 102) διαγράφεται η περ. γ΄, περί των δικαιωμάτων των γηπεδούχων αθλητικών σωματείων, Ανωτύμων Αθλητικών Εταιρειών (Α.Α.Ε.), Τμημάτων Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.) και ομοσπονδιών και το άρθρο 65 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 65

Καταργούμενες διατάξεις

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) τα άρθρα 1 έως 24 του ν. 4603/2019 (Α΄ 48),

β) η παρ. 14 του άρθρου 69 του ν. 2725/1999 (Α΄ 121), γ) καταργείται

δ) η περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 108 του ν. 2725/1999, ε) η παρ. 3 του άρθρου 109 του ν. 2725/1999,

στ) η υποπερ. ββ΄ της περ. ζ) του άρθρου 100 του ν. 2725/1999,

ζ) η περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 84Α του ν. 2725/1999, η) τα άρθρα πέμπτο, έκτο και έβδομο του ν. 4612/2019 (Α΄ 77),

θ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4735/2020 (Α΄ 197) και
ι) κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική διάταξη που είναι αντίθετη προς το περιεχόμενο του παρόντος ή ρυθμίζει τα ίδια θέματα με διαφορετικό τρόπο.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 65

Παράταση έναρξης ισχύος ακατάσχετου της χρηματοδότησης του διαχειριστή υποδομής

Το ακατάσχετο της κρατικής χρηματοδότησης του διαχειριστή σιδηροδρομικής υποδομής έως ποσοστού εβδομήντα τοις εκατό (70%) στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, για οφειλές αυτού και ο αποκλεισμός συμψηφισμού για το ως άνω ποσοστό με οφειλές του εν λόγω διαχειριστή υποδομής προς το Δημόσιο ή ασφαλιστικά ταμεία ή λοιπούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4408/2016 (Α΄ 135) ισχύει από την 1η.1.2022.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 66

Έναρξη ισχύος

- 1.** Η ισχύς του Μέρους Β΄ αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- 2.** Η ισχύς του Μέρους Α΄ και του Μέρους Γ΄ αρχίζει από την 1η.7.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επι- μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17 Ιουλίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών	Προστασίας του Πολίτη	Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ	ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ
Εθνικής Άμυνας	Παιδείας και Θρησκευμάτων	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας	Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ
Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού	Δικαιοσύνης	Εσωτερικών
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών	Υποδομών και Μεταφορών	Επικρατείας

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Επικρατείας	Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό	
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 17 Ιουλίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον

οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.